

GEMEENTEBLAD VAN HELMOND

Jaar : 2006 Nummer: 31

Besluit : B & W 9 mei 2006

BELEIDSREGELS WET WERK EN BIJSTAND (WWB)

Inhoudsopgave

Richtlijnen "Bijstand"

Begrippen

B001 - Voorbeelden van inrichtingen

Aanvraag

B142 - Verkorte aanvraagprocedure na korte onderbreking bijstand

B002 - Eerste termijn inleveren gegevens bij aanvraag

B003 - Ingangsdatum bijstand na afgewezen WW-aanvraag

B004 - Afhandeling ingetrokken aanvragen

B005 - Categorieën aanvragen bij CWI i.p.v. college

B006 - Locatie(s) indienen aanvragen

B007 - Verlenging overdrachtstermijn

Recht op bijstand

B012 - Bijzondere bijstand voor legeskosten verblijfsvergunningen en naturalisatie

B013 - Bijstand voor vaste lasten woning gedetineerde

B014 - Bijstand voor reiskosten bezoek gedetineerde

B015 - Bijstand en het vervullen van alternatieve straffen

B016 - Meldingsplicht studie

B017 - Meldingsplicht vakantie/verblijf in het buitenland

Middelentoets

B147 - Wanneer wordt toepassing gegeven aan de inkomstenvrijlating

B018 - Wijze van korten inkomsten i.v.m. kamerhuurders/kostgangers

B149 - Vermogensvaststelling gedurende de periode van bijstandsverlening

B019 - Saldo lopende rekening bij vermogensvaststelling

B020 - Moment vermogensvaststelling bij echtscheiding/verlating

B021 - Vaststellen vermogen bij overname cliënt uit andere gemeente

B022 - Vaststelling vermogen bij wijziging leefvorm

B023 - Beleid inzake korten voorlopige teruggave

B024 - Vrijlaten giften

B025 - Spaarloon

B026 - Ex-partner betaalt woonkosten

B027 - Waarde auto bij vermogensvaststelling

B028 - Reservering uitvaarkosten bij vermogensvaststelling

Verplichtingen en afstemming

B029 - Inschrijving bij uitzendbureaus

B030 - Beleidsregels ontheffing arbeidsplicht

B031 - Betekenis "onverwijld uit eigen beweging" in artikel 17 lid 1 WWB

B032 - Belanghebbende beschikt niet meer over bewijsstukken
B033 - Periode te overleggen bankafschriften
B034 - Procedure inleveren maandelijks ROF/inkomstenverklaring
B136 - ROF of Mutatieformulier
B035 - Categorieën die zijn vrijgesteld inleveren maandelijks ROF/inkomstenverklaring
B036 - Meldingsplicht vrijwilligerswerk
B037 - Duur aanvultermijn bij aanvraag op grond van artikel 4:5 lid 1 Awb
B038 - Duur hersteltermijn tijdens bijstand
B039 - Beleidsregels huisbezoek
B040 - Personen zonder identiteitsbewijs
B041 - Personen zonder geldig identiteitsbewijs
B042 - Uitleg budgetteringsplicht artikel 57 WWB
B043 - Gevallen waarin wordt afgezien van een verlaging
B150 - Verlagen algemene bijstand, bijzondere bijstand of langdurigheidstoelage
B044 - Overzicht hoogte verlagingen
B045 - Hoogte verlaging bij meerdere gedragingen
B046 - Recidive
B047 - Waarschuwing i.p.v. verlaging
B048 - Ingangsdatum verlaging
B049 - Termijn heroverweging besluit tot verlaging

Algemene bijstand

B144 - Verlaging algemene bijstand voor personen van 18, 19 of 20 jaar
B050 - Toeslagen algemene bijstand voor personen van 21 tot 65 jaar
B051 - Verlaging algemene bijstand gehuwden
B052 - Verlaging algemene bijstand wegens ontbreken woonkosten
B053 - Verlaging algemene bijstand schoolverlaters
B054 - Verlaging toeslag algemene bijstand alleenstaande van 21 of 22 jaar
B055 - Anticumulatiebepaling verlaging algemene bijstand
B056 - Ingangsdatum normwijziging alleenstaande ouder/alleenstaande
B057 - Ingangsdatum normwijziging bij verblijf in inrichting
B058 - Bijzondere bijstand voor vaste lasten tijdens verblijf in in...
B059 - Beleid inzake bijstandsverlening aan daklozen
B060 - Berekening hoogte algemene bijstand bij co-ouderschap
B061 - Vaststelling vermogen bij co-ouderschap

Bijzondere bijstand

B062 - Moment aanvragen bijzondere bijstand (terugwerkende kracht)
B137 - In aanmerking te nemen middelen voor draagkracht
B063 - Draagkrachtpercentages
B064 - Draagkrachtperiode bijzondere bijstand
B065 - Wijziging draagkracht tijdens draagkrachtperiode
B066 - Drempelbedrag
B067 - Stappenplan berekening bijzondere bijstand
B068 - Telefoonnummer ziekenfonds
B069 - Waar en wanneer medisch advies vragen
B070 - Standaard aanvullende of collectieve ziektekostenverzekering
B073 - Brillen en contactlenzen
B074 - Overig beleid inzake specifieke medische kosten
B075 - Uitvaartkosten
B076 - Kosten bewindvoering
B077 - Kosten curatele
B078 - Kosten rechtsbijstand
B079 - Hoogte bijzondere bijstand 18 t/m 20-jarigen niet in inrichting
B080 - Hoogte bijzondere bijstand 18 t/m 20-jarigen in inrichting
B081 - Procedure verhaal bijzondere bijstand jongeren
B082 - Indirecte schoolkosten schoolgaande kinderen
B083 - LBIO-bijdrage residentiële opvang kinderen

B084 - Baby-uitzet
B085 - Maaltijdvoorziening
B086 - Verzorging en hulp
B087 - Communicatie en signalering
B088 - Stookkosten
B089 - Reiskosten woon-werkverkeer (verwervingskosten)
B091 - Reiskosten bezoek zieke familieleden
B092 - Reiskosten bezoek CWI
B093 - Suppletie GKB-lening
B094 - Kosten schuldhulpverlening
B095 - Kosten van sociaal culturele en educatieve activiteiten
B096 - Bewassing en kledingslijtage
B097 - Toeslag bijzondere bijstand voormalig alleenstaande ouders
B098 - Kosten van scholing en opleiding
B099 - Verwervingskosten (algemeen)
B100 - Kosten kinderopvang (verwervingskosten)
B101 - Duurzame gebruiksgoederen en overige inrichtingskosten
B102 - Verhuiskosten
B103 - Eerste maand huur en administratiekosten
B105 - Overbrugging scherpe terugval in inkomen
B106 - Overige bijzondere kosten
B138 - Aangewezen groepen voor categoriale bijzondere bijstand
B145 - Berekening woonkostentoeslag huurders
B146 - Berekening woonkostentoeslag eigenaren
B148 - Extra kosten chronisch zieken, gehandicapten en ouderen
B151 - Dieetkosten
B152 - Zelfzorgmiddelen bij een chronische aandoening
B153 - Tandheelkundige hulp
B154 - Psychotherapie
B155 - Fysiotherapie en oefentherapie

Langdurigheidstoeslag

B107 - Beoordeling arbeidsinspanning voor langdurigheidstoeslag
B156 - Gemeentelijke uitvoeringsregels inzake langdurigheidstoeslag

Vormen van bijstand

B108 - gevallen waarin bij leenbijstand zekerheden als pand of hypotheek worden verlangd
B109 - Looptijd leenbijstand
B110 - Hoogte aflossing leenbijstand
B111 - Matiging en opschorting aflossing leenbijstand
B112 - Aanpassing aflossing leenbijstand
B113 - Rente over leenbijstand
B140 - Verkoop of vererving van woning ingeval van leenbijstand
B141 - Herleving geldlening i.v.m. eigen woning na onderbreking bijstand

Betaling bijstand

B115 - Moment uitbetalen vakantietoeslag
B116 - Verstrekken voorschotten tijdens aanvraag
B117 - Hoogte en duur voorschotten tijdens aanvraag
B118 - Verrekening van bij aanvraag verstrekte voorschotten
B119 - Adres voorzitter GS
B120 - Beleidsregels inzake beslag

Herziening, intrekking, terugvordering en verhaal

B121 - Gevallen waarin wordt afgezien van herziening en intrekking
B122 - Gevallen waarin wordt afgezien van terugvordering
B123 - Aflossingsregels terugvorderingsschulden

B124 - Moment van invordering
B125 - Beleidsregels invordering

Rechtsbescherming en procesrecht

A002 - Adres rechtbank, sector bestuursrecht
A027 - Rechtstreeks beroep bij rechtbank
Richtlijnen "Voorliggende voorzieningen"

Inkomensregelingen

V001 - Duur aanvultermijn zelfstandigen
V002 - Gegevens Bbz-commissie
V004 - Marginale zelfstandigen
V005 - Rapporterende instanties zelfstandigen
V006 - Beleid startende zelfstandigen
V007 - Centrumgemeente WWIK
V008 - Procedure doorverwijzen naar WWIK-centrumgemeente
V009 - Gemeentelijk genormeerde maatregelen loaw
V010 - Waarschuwing i.p.v. boete bij nul-fraude
V011 - Uitvoerder boeteprocedure
V012 - Verhoging boete wegens recidive
V013 - Terugvordering kruimelbedragen loaw
V014 - Aangewezen gemeente voor bijstandsverlening aan schippers
V022 – Hoogte bestuurlijke boete WIN

Begrippen

B001 Voorbeelden van inrichtingen

In deze richtlijn worden concrete voorbeelden van instellingen in de regio genoemd die moeten worden aangemerkt als inrichting in de zin van de WWB en van instellingen die, hoewel men anders zou kunnen vermoeden, juist geen inrichting zijn in de zin van de WWB.

Inrichting:

- Ziekenhuizen
- Psychiatrische inrichtingen (zoals bijvoorbeeld de Grote Beek te Eindhoven, het Vincent van Gogh instituut te Venray) GGZ-woonvoorzieningen [zoals bijvoorbeeld de Geestelijke Gezondheidszorg Oost-Brabant aan o.a. de Burgemeester van Houtlaan te Helmond]

Geen inrichtingen:

- Blijf-van-mijn-lijfhuizen
- Projecten voor begeleid zelfstandig wonen
- Opvang voor dak- en thuislozen (sociale pensions)
- Huize D'n Herd
- Doorgangshuis
- Vrouwenopvangcentrum
- Oversteek
- Retour

Aanvraag

B142 Verkorte aanvraagprocedure na korte onderbreking bijstand

In deze richtlijn is aangegeven in welke gevallen er een verkorte aanvraagprocedure gehanteerd wordt bij een nieuwe aanvraag na een eerdere beëindiging van de bijstand.

Er geldt een vereenvoudigde aanvraagprocedure in het geval dat belanghebbenden binnen zes maanden na beëindiging een hernieuwd beroep op bijstand doet.

Indien belanghebbende minder dan 30 dagen voor de datum van melding nog recht op bijstand had, wordt dit recht niet geacht te zijn geëindigd en hoeft geen nieuwe aanvraag te worden gedaan.

B002 Eerste termijn inleveren gegevens bij aanvraag

In deze richtlijn is aangegeven binnen welke eerste termijn belanghebbende bij het aanvragen van een bijstandsuitkering de voor deze aanvraag van belang zijnde gegevens dient te verstrekken.

Met de belanghebbende wordt een afspraak gemaakt voor een eerste gesprek. Tijdens dit intakegesprek dient de belanghebbende het (volledig) ingevulde en ondertekende inlichtingenformulier alsmede de gevraagde bewijsstukken aan de WIZ te overhandigen. Het intakegesprek vindt in principe binnen een week na afgifte van het inlichtingenformulier plaats.

B003 Ingangsdatum bijstand na afgewezen WW-aanvraag

In deze richtlijn is aangegeven het beleid inzake het bepalen van de ingangsdatum van de bijstand nadat een aanvraag voor een WW-uitkering is afgewezen.

De belanghebbende wiens WW-aanvraag is afgewezen dient zich binnen acht dagen na ontvangst van de afwijzing te melden voor een WWB-aanvraag. B&W kennen de bijstand in dat geval in beginsel toe per datum van de WW-aanvraag. Bij een latere melding kennen B&W de bijstand toe per datum melding, tenzij er sprake is van bijzondere omstandigheden die de latere melding rechtvaardigen.

B004 Afhandeling ingetrokken aanvragen

In deze richtlijn is aangegeven hoe te handelen indien belanghebbende aangeeft dat hij de aanvraag intrekt.

De intrekking van een aanvraag wordt altijd met een brief of het hiervoor ontwikkelde formulier bevestigd.

B005 Categorieën aanvragen bij CWI i.p.v. college

In deze richtlijn zijn de categorieën van aanvragen aangegeven welke in afwijking van artikel 41 lid 2 WWB niet bij het college, maar bij de Centrale organisatie werk en inkomen moeten worden ingediend.

Tussen het CWI en de gemeente zijn afspraken gemaakt over de wettelijke uitzonderingscategorieën (ad artikel 41 lid 2 WWB) die direct na of bij de melding worden doorverwezen naar de gemeente. Tevens zijn afspraken gemaakt over onjuiste meldingen bij het CWI (zoals aanvragen bijzondere bijstand) en over de directe doorverwijzing van broodnoodgevallen

De uitzonderingscategorieën zijn:

- Cliënten die een aanvraag om bijzondere bijstand doen;
- Cliënten die een aanvraag doen voor een Bbz-uitkering;
- Cliënten die een aanvraag doen voor een IOAZ-uitkering (notitie SZW 6-12-01);
- Cliënten die ouder zijn dan 65 jaar;
- Cliënten die in een inrichting verblijven (gemeente waar de inrichting is);
- Cliënten die een aanvraag doen ingevolge de Wvg;
- Cliënten die een aanvraag doen voor een Wik-uitkering (Gemeente Eindhoven, Dienst Werk Zorg en Inkomen, Smalle Haven 109, 5611 EH Eindhoven, Postbus 90151, 5600 RC Eindhoven, tel: 040-2389555;
- Cliënten die dak- en thuisloos zijn (Gemeente Helmond).
- Binnenvaart (Gemeente Maasbracht, Markt 36, 6051 DZ, tel: 0475-469292).
- Cliënten die een nieuwe aanvraag doen < 30 dagen na einde gemeentelijke uitkering herleving recht retour casemanager gemeente.
Tussen 30 en 45 dagen bellen en overleggen met casemanager of nieuwe aanvraag noodzakelijk is, of er herleving kan plaatsvinden.

Met betrekking tot de cliënten die een voorschotaanvraag indienen voor broodnood wordt als volgt gehandeld:

- Op de eerste plaats draagt het CWI er zorg voor dat men de nodige terughoudendheid betracht bij het in gang zetten van de broodnoodprocedure. Alleen in noodzakelijke gevallen waarbij een aanvrager over geen saldo lopende rekening en geen spaartegoeden meer beschikt en niet kan wachten op de eerste reguliere betaling kan de broodnoodprocedure in werking worden gezet.
- Het CWI zal, ingeval van minder noodzakelijke gevallen, de complete gegevensset overdragen aan de gemeenten met de interne markering SPOED, zodat de aanvraag regulier kan worden afgewerkt en een broodnoodvoorschot kan worden voorkomen.

Aanvragen m.b.t. minimaregelingen en langdurigheidstoeslag kunnen worden ingediend bij het bureau WVG, Penningstraat 53, 5701 MZ Helmond, 0492-587860.

B006 Locatie(s) indienen aanvragen

In deze richtlijn is aangegeven op welk adres belanghebbende zich moet melden om een aanvraag voor bijstand te kunnen indienen.

Voor aanvragen die bij de CWI moeten worden ingediend, moet de aanvrager zich melden bij:

Centrum voor werk en inkomen Peelland

Binnen Parallelweg 42-56, 5701 PH Helmond
Postbus 1000, 5700 BA Helmond
Telefoonnummer 0492-502880

Voor aanvragen die bij het college moeten worden ingediend (zie richtlijn B005), moet de aanvrager zich melden bij

Afdeling Werk Inkomen en Zorg
De Clundert 1, 5701 MD Helmond
Postbus 232, 5700 AE Helmond
Telefoonnummer 0492-587450

Aanvragen bijzondere bijstand door niet-uitkeringsgerechtigden kunnen worden ingediend bij het bureau WVG, Penningstraat 53, 5701 MZ Helmond, 0492-587860.

Aanvragen m.b.t. minimaregelingen en langdurigheidstoeslag kunnen worden ingediend bij het bureau WVG, Penningstraat 53, 5701 MZ Helmond, 0492-587860.

WVG-aanvragen kunnen worden ingediend bij het bureau WVG (Penningstraat 53, 0492 587860) en bij de stadswinkel (Frans Joseph van Thielpark 1, 0492 845845).

Aanvragen omtrent schuldhulpverlening kunnen worden ingediend bij de Budgetwinkel, Smalstraat 2, 5701 NX Helmond. Telefoonnummer 0492 – 574467.

B007 Verlenging overdrachtstermijn

In deze richtlijn is aangegeven of de overdrachtstermijn voor aanvragen welke bij de Centrale organisatie werk en inkomen zijn ingediend wordt verlengd.

Er zijn geen afspraken gemaakt met de CWI inzake verlenging van de overdrachtstermijn.

Recht op bijstand

B012 Bijzondere bijstand voor legeskosten verblijfsvergunningen en naturalisatie

In deze richtlijn is het beleid aangegeven ten aanzien van het verstrekken van bijzondere bijstand voor de (leges)kosten van verblijfsvergunningen en naturalisatie aangeven.

Recht op bijzondere bijstand

Voor vreemdelingen als bedoeld in artikel 11 lid 2 en 3 WWB bestaat er recht op bijzondere bijstand voor de (leges)kosten van verlenging of wijziging van een *verblijfsvergunning*. Deze legeskosten worden aangemerkt als bijzonder noodzakelijke kosten van het bestaan. De (leges)kosten van *naturalisatie* worden niet aangemerkt als noodzakelijke kosten.

Om in aanmerking te komen voor bijzondere bijstand voor de legeskosten in verband met het aanvragen van een verblijfsvergunning moet de aanvrager dus ten tijde van het opkomen van deze kosten een met een Nederlander gelijkgestelde vreemdeling zijn (artikel 11 lid 2 en 3 WWB; zie ook paragraaf B3.6 onderdeel 3.1). In de meeste gevallen zullen daarom de (leges)kosten voor de behandeling van een eerste aanvraag voor de verlening van een verblijfsvergunning niet in aanmerking komen voor bijstandsverlening.

Indien de aanvraag betrekking heeft op kosten van een (eerste) verblijfsvergunning voor kinderen in het kader van gezinshereniging en de aanvraag is ingediend door de legaal in Nederland verblijvende ouder kunnen de kosten in aanmerking komen voor bijstandsverlening.

Geoordeeld kan worden dat deze kinderen ten laste komende kinderen zijn indien de legaal in Nederland verblijvende ouder voor hen kinderbijslag ontvangt.

Het territorialiteitsbeginsel staat niet in de weg aan de verlening van bijstand voor de legeskosten ter zake van de verblijfsvergunningen van de minderjarige kinderen. Het gaat hier immers niet om kosten die buiten Nederland zijn opgekomen of kosten die niet aan Nederland zijn verbonden. De kosten waarvoor de aanvrager om bijzondere bijstand heeft verzocht, vinden hun oorsprong in Nederland.

Met betrekking tot de legeskosten voor de echtgenote in het kader van een gezinshereniging geldt dat deze als aanvrager van de verblijfsvergunning verantwoordelijk is voor de betaling van de legeskosten. Zij is op het moment van het ontstaan van de kosten niet een met een Nederlander gelijkgesteld persoon en kan tot het moment van verstrekking van de reguliere verblijfsvergunning aan de WWB geen recht ontlenen en kan er dus geen bijzondere bijstand verstrekt worden voor de legeskosten ter zake van de verblijfsvergunning.

Vorm van de bijzondere bijstand

Op grond van artikel 48 lid 1 WWB wordt de bijstand in beginsel om niet verstrekt. Slechts als redelijkerwijs kan worden aangenomen dat belanghebbende op korte termijn over voldoende middelen zal beschikken om in deze kosten te voorzien wordt de bijstand in de vorm van een geldlening verstrekt (artikel 48 lid 2 onderdeel a WWB).

Hoogte van de bijzondere bijstand

De hoogte van de te verlenen bijzondere bijstand is gelijk aan de werkelijk te maken (leges)kosten.

Op deze voor bijstand in aanmerking komende kosten worden het in aanmerking te nemen inkomen en vermogen (artikel 35 lid 1 WWB) en het (eventueel van toepassing zijnde) drempelbedrag (artikel 35 lid 2 WWB) in mindering gebracht. Zie voor de gemeentelijke beleidsregels inzake het in aanmerking te nemen inkomen en vermogen en het al dan niet toepassen van het drempelbedrag paragraaf B7.3.

ht op bijzondere bijstand

B013 Bijstand voor vaste lasten woning gedetineerde

In deze richtlijn is aangegeven hoe omgegaan wordt met het (al dan niet) verstrekken van bijstand voor de vaste lasten van de woning aan een gedetineerde alleenstaande om hem in staat te stellen zijn woning aan te houden gedurende de detentieperiode.

In beginsel is het niet mogelijk om bijzondere bijstand te verlenen voor de vaste lasten van een woning tijdens detentie. Dit volgt uit het algemene verbod op bijstandsverlening aan gedetineerden (artikel 13 lid 1 onderdeel a WWB). Indien er echter sprake is van zeer dringende redenen dan kan in afwijking hiervan toch bijstand worden verleend (artikel 16 lid 1 WWB; zie ook paragraaf B3.4).

B014 Bijstand voor reiskosten bezoek gedetineerde

In deze richtlijn is aangegeven het beleid ten aanzien van het verstrekken van bijzondere bijstand voor reiskosten in verband met het bezoeken van een gedetineerde.

Omschrijving van de kosten

Het betreft de kosten die gemaakt moeten worden om het traject van thuis naar het verblijfadres van de gedetineerde af te leggen.

Voorliggende voorzieningen

Er is geen voorliggende voorziening.

Recht op bijzondere bijstand

De reiskosten die worden gemaakt in verband met een bezoek aan iemand die in Nederland is gedetineerd komen in aanmerking voor bijzondere bijstand. Reiskosten in verband met bezoek aan een in het buitenland gedetineerde overschrijden, voorzover zij niet uit de

algemene bijstand kunnen worden voldaan, behoudens bijzondere omstandigheden, de grens van wat voor de WWB noodzakelijk is. Dus: geen extra bijstand.

De reiskosten in verband met het bezoek van een gezinslid of een 1ste-graadsverwante komen in aanmerking voor vergoeding. Hierbij wordt uitgegaan van één bezoek per week door één persoon. Naar keuze kan de bijstand ook worden besteed voor een bezoek per 2 weken door 2 personen, een bezoek per 3 weken door 3 personen, enz.

Hoogte bijzondere bijstand

De hoogte van de vergoeding is gelijk aan de kosten van het openbaar vervoer 2de klas voor één persoon per week.

Aan de bijstand verbonden verplichtingen

Vervoers- of bezoekbewijzen moeten worden overgelegd.

Draagkrachtpercentage

Bepaal het draagkrachtpercentage overeenkomstig de hoofdregel (zie paragraaf B7.3).

Drempelbedrag

Bepaal het drempelbedrag overeenkomstig de hoofdregel (zie paragraaf B7.3).

B015 Bijstand en het vervullen van alternatieve straffen

In deze richtlijn wordt aangegeven het beleid ten aanzien van de reële beschikbaarheid voor arbeid van een belanghebbende die een taakstraf (alternatieve straf) moet vervullen.

In beginsel wordt altijd toestemming verleend voor het verrichten van de onbetaalde arbeid als alternatieve straf, met behoud van uitkering.

B016 Meldingsplicht studie

In deze richtlijn wordt aangegeven wanneer en hoe de belanghebbende inlichtingen over het (gaan) volgen van een studie of opleiding moet verstrekken om te voldoen aan zijn algemene inlichtingenplicht.

Belanghebbende is verplicht vooraf middels het wijzigingsformulier te melden dat hij een studie wil gaan volgen. Naar aanleiding van de melding beoordelen B&W of zij toestemming kunnen verlenen voor het volgen van die studie met behoud van uitkering. Middels een beschikking wordt de belanghebbende op de hoogte gesteld van de beslissing. Indien B&W toestemming verlenen wordt in de beschikking duidelijk omschreven waarvoor toestemming is verleend en onder welke voorwaarden.

De belanghebbende dient binnen een maand na aanvang van de studie een bewijs van inschrijving van het opleidingsinstituut te overleggen.

B017 Meldingsplicht vakantie/verblijf in het buitenland

In deze richtlijn wordt aangegeven wanneer en hoe de belanghebbende inlichtingen over zijn verblijf in het buitenland en/of (langdurig) verblijf buiten de gemeente moet verstrekken om te voldoen aan zijn algemene inlichtingenplicht.

Vakantieverlof in zowel het buitenland als in Nederland moet vooraf worden aangevraagd. (Voor vakantie in Nederland zie ook het handboek WWB hoofdstuk B3.12 paragraaf 3.) Vakantieverlof dient door de partners afzonderlijk te worden aangevraagd en worden getoetst. Hierbij kunnen zich situaties voordoen dat partners niet eenzelfde vakantieduur hebben / dan wel dat er verschillende rechten op doorbetaling van uitkering bestaan.

Aanvraag

De belanghebbende dient vakantie in het buitenland of een verblijf van 7 dagen of langer buiten de eigen gemeente tussen 1 en 5 dagen voor vertrek te melden (ex artikel 17 lid 1 WWB) via het vakantieformulier. Dit formulier dient persoonlijk door de belanghebbende te

worden ingeleverd bij de receptie WIZ. Op het formulier moet de vakantieperiode worden aangegeven.

De belanghebbende dient op de eerste werkdag na terugkeer van de vakantie in het buitenland of het verblijf van 7 dagen of langer buiten de eigen gemeente, zich persoonlijk terug te melden aan de receptie WIZ met een legitimatiebewijs. De reisdagen zijn nog vakantiedagen. De uitkering kan dus worden hervat ingaande de dag volgend op die van terugkeer. In beginsel betekent dit dat weer uitkering wordt toegekend met ingang van de dag dat de belanghebbende zich bij de gemeente heeft gemeld. Er wordt van uitgegaan dat hij de vorige dag is teruggekeerd. De belanghebbende die beweert eerder te zijn teruggekeerd zal dit moeten aantonen:

- bij een vliegreis het retourticket met de datum van terugkomst
- bij terugkeer per auto uit een land waar een stempel in het paspoort wordt geplaatst geeft dit de meest betrouwbare informatie. Bijvoorbeeld bij Turkije en Marokko worden tenminste als reisdagen aangemerkt de dag dat de stempel is geplaatst en de daaropvolgende dag; daarna is weer uitkering mogelijk (dus maandag stempel = mogelijk woensdag weer uitkering).

Als van het verblijf in het buitenland geen mededeling is gedaan dient een maatregel te worden opgelegd in verband met het schenden van de inlichtingenplicht. De uitkering die langer is betaald dan de toegestane vakantieduur wordt teruggevorderd op grond van artikel 58 lid 1 WWB. Er is geen recht op een vakantieperiode indien de belanghebbende naar het buitenland vertrekt en geen inlichtingen meer verstrekt.

De belanghebbende van buitenlandse afkomst mag aansluitend aan de 4 weken nog 2 weken zonder behoud van uitkering in het buitenland blijven als:

- hij gaat naar het land van herkomst,
- om zijn familie te bezoeken, én
- hij hiervan vooraf mededeling heeft gedaan.

Voor anderen geldt dezelfde regeling als sprake is van een vergelijkbare situatie, zoals iemand met Nederlandse nationaliteit van Surinaamse afkomst, of een Nederlander die geëmigreerde familie wil bezoeken.

Onder genoemde voorwaarden kan de beëindigde uitkering per datum terugkeer worden voortgezet en hoeft er geen nieuw aanvraagtraject te worden gestart. Er wordt, om administratieve redenen, gehandeld als ware de uitkering opgeschort.

In afwijking van het gestelde in het algemeen deel van het handboek WWB, in paragraaf B3.12 onderdeel 2.1 betreffende arbeidsongeschikten jonger dan 57,5 jaar die volledig zijn vrijgesteld van de plicht tot arbeidsinschakeling, geldt dat de periode van 13 weken beperkt blijft tot personen van 57,5 jaar of ouder met ontheffing van de plicht tot arbeidsinschakeling en van de reïntegratieplicht. De overige personen hebben hiervoor geen gelegenheid op grond van het territorialiteitsbeginsel. Aan deze groep personen wordt dan ook maximaal 4 weken met behoud van uitkering de gelegenheid gegeven om vakantie te hebben. Bij langer verblijf met vakantie dan de 4 weken, wordt de uitkering beëindigd. Afhankelijk onder andere van de mogelijkheden van arbeidsinschakeling, zal een maatregel al dan niet aan de orde zijn.

Middelentoets

B147 Wanneer wordt toepassing gegeven aan de inkomstenvrijlating

In deze richtlijn is aangegeven in welke gevallen het vrijlaten van inkomsten op grond van artikel 31 lid 2 onderdeel o WWB bijdraagt aan de arbeidsinschakeling van belanghebbende.

In beginsel komt elke vorm van betaald werk in aanmerking voor de inkomstenvrijlating van artikel 31 lid 2 onderdeel o WWB. De ingangsdatum van de inkomstenvrijlating wordt door de

casemanager in overleg met de client vastgesteld. De client tekent daarvoor een verklaring welke aan het dossier wordt toegevoegd.

Inkomsten uit illegale activiteiten zijn niet vrijgelaten, omdat van illegale activiteiten niet gezegd kan worden dat ze de reïntegratie bevorderen.

Verzwegen inkomsten kunnen (als zij achteraf geconstateerd worden) niet in aanmerking komen voor de vrijlating, daar het achteraf vrijlaten niet meer bijdraagt aan de arbeidsinschakeling.

B018 Wijze van korten inkomsten i.v.m. kamerhuurders/kostgangers

In deze richtlijn is aangegeven op welke wijze de inkomsten in aanmerking worden genomen bij verhuur of onderhuur van de door belanghebbende bewoonde woning of bij het hebben van kostgangers.

De eerste mogelijkheid is van toepassing. Op grond van de GVTV leidt het delen van een woning met anderen tot een lagere toeslag voor een alleenstaande (ouder) of tot een verlaging voor gehuwden (zie ook paragraaf B6.7 onderdeel 3 en paragraaf B6.7 onderdeel 4.2). De werkelijke inkomsten mogen *niet* worden gekort. Zijn er echter in totaal 3 of meer kostgangers en/of kamerhuurders dan kan waarschijnlijk worden aangenomen dat er sprake is van bedrijfsmatige activiteiten. In het geval van bedrijfsmatige activiteiten (geen bescheiden schaal) kan eventueel een beroep worden gedaan op de Bbz. Let wel: dit kan alleen als het een levensvatbare onderneming betreft!

Indien er geen sprake is van een bedrijfsmatige activiteiten dient in voorkomende gevallen een onderzoek te worden ingesteld in welke mate inkomsten nog in aanmerking kunnen worden genomen.

B149 Vermogensvaststelling gedurende de periode van bijstandsverlening

In deze richtlijn is aangegeven op welke wijze het vermogen van belanghebbende wordt vastgesteld tijdens de verlening van algemene bijstand.

Om praktische redenen wordt het vermogen tijdens de verlening van algemene bijstand als volgt vastgesteld:

Vermogenssaldo bij vorige vaststelling (bij aanvang van de bijstand of vorig (her)onderzoek)

- + Ontvangsten sinds de vorige vaststelling (na aftrek van vrijlatingen)
- + Waardevermeerdering van bezittingen
- + Aflossing van schulden sinds de vorige vaststelling
- + Kwijtschelding van schulden sinds de vorige vaststelling
- Nieuwe schulden sinds de vorige vaststelling
- Waardevermindering van bezittingen (m.u.v. bestedingen)

=====

Nieuw vermogenssaldo

Gevolgen van vermogensmutaties

Indien het nieuwe vermogenssaldo lager is dan de actuele van toepassing zijnde vermogensgrens bestaat er recht op algemene bijstand (artikel 34 lid 3 WWB; zie ook onderdeel 7.2 van deze paragraaf). Is het nieuwe vermogenssaldo daarentegen hoger dan de vermogensgrens dan moet het college de algemene bijstand beëindigen. Belanghebbende zal zijn vermogenoverschot moeten interen voordat er weer recht op algemene bijstand ontstaat (zie onderdeel 10 van deze paragraaf).

Ontvangsten sinds de vorige vaststelling

Als de belanghebbende tijdens de bijstandsverlening vermogen ontvangt, dan moet het college dit ontvangen vermogen meenemen bij het bepalen van het nieuwe vermogenssaldo, voor zover dit niet is vrijgelaten. Belangrijke voorbeelden van ontvangen vermogen zijn:

- Het ontvangen van een gift die niet geheel of gedeeltelijk wordt vrijgelaten (zie over een eventuele vrijlating hiervan ook paragraaf B4.2 onderdeel 3.12);
- Het ontvangen van een erfenis.
- Het ontvangen van een uitkering krachtens een (levens)verzekering (zie CRvB 18-02-2003, nr. 00/2982 NABW).
- Het winnen van een prijs.

Zie over vrijgelaten vermogen ook onderdeel 7 van deze paragraaf en onderdeel 8 van deze paragraaf.

Aflossing en kwijtschelding van schulden

Schulden worden bij de vaststelling van het vermogen alleen meegenomen indien het feitelijk bestaan ervan aannemelijk is en er een daadwerkelijke terugbetalingsverplichting aan vast zit (zie onderdeel 5.1 van deze paragraaf). In bovenstaande systematiek leiden schulden per saldo tot een verhoging van de vermogensvrijlating. Keerzijde van de medaille is dat aflossing en kwijtschelding van schulden leidt tot een hoger vermogen en daarmee tot een lager restant van de vermogensvrijlating. Het niet meenemen van aflossing en kwijtschelding van schulden zou belanghebbenden met schulden blijvend bevoordelen ten opzichte van belanghebbenden zonder schulden. Dit is onbillijk en niet in overeenstemming met de bedoeling van de wetgever.

Indien schulden worden afgelost met ontvangsten van vermogen, dan leidt de aflossing niet tot een hoger vermogen. Immers, de ontvangsten worden ook al meegeteld bij de vaststelling van het nieuwe vermogenssaldo. Het daarnaast meetellen van de aflossing zou een dubbeltelling betekenen.

Nieuwe schulden sinds de vorige vaststelling

Uit de parlementaire geschiedenis blijkt dat er in de WWB, mede op grond van jurisprudentie over de Abw, voor gekozen is om rekening te houden met schulden ongeacht of die bij aanvang van de bijstand aanwezig zijn, dan wel tijdens de bijstandsverlening zijn ontstaan (zie TK 2002-2003, 28 870, nr. 3, p. 61-64 en TK 2002-2003, 28 960, nr. 3, p. 10 alsmede CRvB 02-05-2000, nr. 98/5326 NABW en CRvB 02-01-2001, nr. 99/373 NABW). Door in bovenstaande systematiek bij de bepaling van het vermogenssaldo tijdens de bijstand nieuwe schulden (d.w.z. schulden die na aanvang van de bijstandsverlening zijn ontstaan) in mindering te brengen op het vorige vermogenssaldo wordt bereikt dat schulden die tijdens de bijstandsverlening ontstaan exact hetzelfde effect hebben op het vermogenssaldo (en daarmee op het recht op bijstand) als schulden die reeds bij aanvang bestaan.

Bestedingen/interen

Besteding van/interen op contant geld of geld dat op bank- en spaarrekeningen staat heeft tijdens de bijstand geen invloed op het vermogenssaldo. Met andere woorden: een daling van het banksaldo na aanvang van de bijstand leidt niet tot een daling van het vermogen. Zie TK 2002-2003, 28 870, nr. 3, p. 61-64 en TK 2002-2003, 28 870, nr. 13, p. 167-168.

Waardevermindering en waardevermeerdering van bezittingen

Zaken die tijdens de bijstandsverlening in waarde verminderen (bijvoorbeeld auto's) of vermeerderen (bijvoorbeeld aandelen) leiden tot een wijziging van het vermogenssaldo. Dit kan worden afgeleid uit WWB is op de punten waar de CRvB zijn uitspraak op baseert gelijkluidend aan de WWB geen betekenis meer toekomt.

Negatief vermogenssaldo

De vaststelling van het vermogen geschiedt zowel bij aanvang als tijdens de bijstandsverlening door het maken van een optelsom van positieve en negatieve vermogensbestanddelen. Indien de negatieve bestanddelen groter zijn dan de positieve is de uitkomst negatief. Een negatief vermogenssaldo is dus gewoon mogelijk. Het kan het beste worden vergeleken met een negatief banksaldo. Een negatief vermogenssaldo betekent dat

er recht op bijstand blijft bestaan zolang de som van de vermogensmutaties kleiner is dan het verschil tussen het negatieve vermogen en de toepasselijke actuele vermogensgrens. Zie ook onderstaande voorbeelden.

Rapportage en beschikking

Uit de rapportage zal moeten blijken op welke wijze het vermogenssaldo is vastgesteld. Daartoe zal de berekening opgenomen moeten worden onder verwijzing naar bewijsstukken. Indien het vermogenssaldo lager is dan de toepasselijke actuele vermogensgrens bestaat er recht op bijstand. In de beschikking kan dan worden volstaan met vermelding van het vermogenssaldo en de van toepassing zijnde vermogensgrens. Een weergave van de vermogensberekening kan achterwege blijven aangezien het college vaststelt dat er recht op bijstand bestaat. Pas indien als gevolg van vermogensmutaties het vermogenssaldo boven de vermogensgrens uitkomt, zal het college inzage moeten geven in de wijze waarop het vermogenssaldo berekend is.

Voorbeeld 1

Bij aanvang van de algemene bijstand bedraagt het vermogen van het gezin Jakobse € 4.500,--, opgebouwd uit een auto van € 3.500,-- en een spaarrekening met een saldo van € 1.000,--. De toepasselijke vermogensgrens bedraagt bij aanvang € 9.950,--. Omdat het vermogen onder de toepasselijke vermogensgrens ligt (en er is ook voldaan aan de overige wettelijke voorwaarden) bestaat er recht op algemene bijstand. Na een jaar ontvangt het gezin een erfenis van € 9.000,--. De actuele vermogensgrens bedraagt inmiddels € 10.250,--. De vermogensmutatie tijdens de bijstand is € 9.000,--. De som van het vermogenssaldo bij aanvang van de bijstand en de vermogensmutatie tijdens de bijstand bedraagt € 13.500,-- (€ 4.500,-- plus € 9.000,--). Dit bedrag is hoger dan de actuele vermogensgrens. Het college moet de algemene bijstand beëindigen.

Voorbeeld 2

Bij aanvang van de bijstand bedraagt het vermogen van het gezin Jakobse € 4.500,--, opgebouwd uit een auto van € 3.500,-- en een spaarrekening met een saldo van € 1.000,--. De toepasselijke vermogensgrens bedraagt bij aanvang € 9.950,--. Omdat het vermogen onder de toepasselijke vermogensgrens ligt (en er is ook voldaan aan de overige wettelijke voorwaarden) bestaat er recht op algemene bijstand. Na een jaar ontvangt het gezin een erfenis van € 9.000,--. Bovendien is er een schuld ontstaan van € 6.000,--. De actuele vermogensgrens bedraagt inmiddels € 10.250,--. De vermogensmutatie tijdens de bijstand bedraagt € 3.000,-- (€ 9.000,-- minus € 6.000,--). De som van het vermogenssaldo bij aanvang van de bijstand en de vermogensmutatie tijdens de bijstand bedraagt € 7.500,-- (€ 4.500,-- plus € 3.000,--). Dit bedrag is lager dan de actuele vermogensgrens. Er bestaat nog steeds recht op algemene bijstand. Het restant van het vrij te laten vermogen bedraagt € 10.250,-- minus € 7.500,-- = € 2.750,--.

Voorbeeld 3

Bij aanvang van de bijstand bedragen de schulden van het gezin Jacobse meer dan de bezittingen. Er is een negatief vermogen van € 20.000,--. Het vrij te laten vermogen wordt niet aangesproken. Omdat het vermogen onder de toepasselijke vermogensgrens ligt (en er is ook voldaan aan de overige wettelijke voorwaarden) bestaat er recht op algemene bijstand. Na een jaar ontvangt het gezin een erfenis van € 25.000,--. De actuele vermogensgrens bedraagt op dat moment € 10.250,--. De vermogensmutatie tijdens de bijstand bedraagt € 25.000,--. De som van het vermogenssaldo bij aanvang van de bijstand en de vermogensmutatie tijdens de bijstand bedraagt € 5.000,-- (- € 20.000,-- plus € 25.000,--). Dit bedrag is lager dan de actuele vermogensgrens. Er bestaat nog steeds recht op algemene bijstand. Het restant van het vrij te laten vermogen bedraagt € 10.250,-- minus € 5.000,-- = € 5.250,--.

De in de voorbeelden genoemde bedragen dienen enkel ter illustratie. Zie de overzichtspagina voor links naar de overige actuele bedragen en historische bedragen.

Verantwoording systematiek

Bovenstaande systematiek betreft een op de praktijk toegesneden uitleg van artikel 54 WWB. Formeel gesproken is er echter sprake van strijd met de wet. Echter, wet en parlementaire geschiedenis spreken elkaar meermaals tegen. De gekozen systematiek probeert zoveel mogelijk aan te sluiten bij de bedoeling van de wetgever, in het bijzonder ten aanzien van de beoogde omgang met schulden die zijn ontstaan na aanvang van de bijstandsverlening.

B019 Saldo lopende rekening bij vermogensvaststelling

In deze richtlijn wordt aangegeven in hoeverre het saldo op de lopende rekening niet in aanmerking wordt genomen bij de vermogensvaststelling.

Ingevolge artikel 34 lid 1 WWB behoren alle geldswaarden tot het vermogen. In beginsel wordt dus ook het saldo van de lopende bank- of girorekening in zijn geheel tot het vermogen gerekend.

Aanleiding om hier van af te wijken kan bijvoorbeeld bestaan in gevallen waarin het onredelijk zou zijn het gehele saldo mee te nemen bij de vaststelling van het vermogen, omdat dat saldo mede is bepaald door het laatst ontvangen periodieke inkomen waarvan de gebruikelijke lasten nog moeten worden voldaan.

In die gevallen kan bij het vermogen van de belanghebbende buiten beschouwing blijven, tot maximaal de voor hem geldende algemene bijstandsnorm *exclusief* vakantietoeslag, het positieve saldo van de rekening waarop het periodieke inkomen wordt ontvangen en waarvan het normale levensonderhoud wordt voldaan.

Een verdere uitzondering is uitdrukkelijk niet mogelijk, dus:

- bij een rekeningsaldo boven de norm is het meerdere vermogen
- een positief saldo beneden de norm betekent € 0,-- vermogen
- bij een negatief saldo geldt het saldobedrag als (negatief) vermogen.

B020 Moment vermogensvaststelling bij echtscheiding/verlating

In deze richtlijn wordt aangegeven op welk moment de vermogensvaststelling plaatsvindt in het geval van echtscheiding of verlating

Uitgangspunt is dat het vermogen wordt vastgesteld bij aanvang van de bijstand (en later bij ieder heronderzoek). In één situatie *kan* van deze hoofdregel worden afgeweken door het vermogen pas op een later tijdstip vast te stellen. Dit doet zich voor wanneer de aanvrager verwikkeld is in een echtscheidingsprocedure of indien er sprake is van een verlating. In *dat* geval kan gewacht worden met de vermogensvaststelling totdat de boedelscheiding een feit is. In de toekenningsbeschikking moet dan de mededeling worden opgenomen dat het vermogen na afwikkeling van de echtscheiding wordt vastgesteld en dat bij overschrijding van de toepasselijke vermogensgrens de teveel betaalde bijstand zal worden teruggevorderd (zie ook paragraaf B11.4 onderdeel 7 onder het kopje "Terugvordering op het aandeel uit de boedelscheiding"). Natuurlijk geldt dat de bijstand moet worden geweigerd indien bij de aanvraag duidelijk is dat het vermogen ruimschoots meer bedraagt dan de toepasselijke vermogensgrens en de aanvrager daar op dat moment al over kan beschikken. Als alternatief kan dan leenbijstand worden overwogen (zie ook paragraaf B9.3).

Voorbeeld

Annelies vraagt bijstand aan. Tijdens het intakegesprek blijkt dat Annelies gaat scheiden van haar man Kees. Annelies en Kees beschikken over een huis met een waarde van € 150.000,-- waarop een hypotheek rust van € 120.000,--. Daarnaast is er een spaarrekening met een saldo van € 12.000,--. Afgesproken is dat Kees in het huis blijft wonen. Annelies kan over het volledige spaartegoed beschikken. De aanvraag om bijstand moet worden afgewezen. Nu Annelies kan beschikken over een vermogen dat ruim boven de voor haar geldende vermogensgrens ligt, is het niet nodig om de vermogenstoets uit te stellen tot na de afwikkeling van de echtscheiding. Indien er geen spaarrekening was geweest kon de aanvraag worden toegewezen met uitstel van de vermogenstoets.

Vermogen uit boedelscheiding t.b.v. woninginrichting

Als de belanghebbende na de boedelscheiding de beschikking krijgt over vermogen en dit deels wil aanwenden voor woninginrichting, dan gelden hiervoor de volgende uitgangspunten:

- in beginsel wordt slechts het bescheiden vermogen vrijgelaten;
- een extra vrijlating voor inrichtingskosten is mogelijk als uit een (onderhandse) akte duidelijk blijkt dat de belanghebbende geen of slechts gedeeltelijk inrichtingsgoederen heeft toegescheiden gekregen. De extra vrijlating bedraagt in alle gevallen - uitgaande van de helft en rekening houdend met een besteding van 1,5 maal de norm - 75% van de betreffende maximale totaalvergoeding voor woninginrichting (zie paragraaf B7.17 onderdeel 4 "Duurzame gebruiksgoederen").

B021 Vaststellen vermogen bij overname cliënt uit andere gemeente

In deze richtlijn wordt aangegeven hoe het vermogen vastgesteld wordt bij vestiging in de gemeente van een belanghebbende die direct voorafgaand aan deze verhuizing in een andere gemeente reeds bijstand genoot.

Bij overname van een belanghebbende uit een andere gemeente dienen het vermogen en de toepasselijke vermogensgrens opnieuw te worden vastgesteld. De reden hiervoor is dat iedere gemeente een eigen verantwoordelijkheid heeft voor de bijstandsverlening en dat het eigen beleid inzake de vaststelling van het vermogen per gemeente kan verschillen. Verder kan er op grond van de domiciliebepalingen van artikel 40 lid 1 WWB gesteld worden dat er feitelijk sprake is van een nieuwe aanvraag.

Er zijn omstandigheden denkbaar op grond waarvan in een individueel geval kan worden afgeweken van bovenstaande beleidslijn. Dit is bijvoorbeeld aan de orde indien de belanghebbende beschikt over een vermogen groter dan het van toepassing zijnde bescheiden vermogen en deze "vermogensoverschrijding" is ontstaan door besparingen tijdens de bijstandsperiode in de vorige gemeente. Het is dan onbillijk en wellicht zelfs in strijd met het recht om geen rekening te houden met de wijze waarop het vermogen is ontstaan. Geadviseerd wordt om in dat geval af te zien van het (opnieuw) vaststellen van het vermogen en de vermogensvaststelling van de vorige gemeente over te nemen, inclusief de hoogte van de toepasselijke vermogensgrens.

Zie over overname van belanghebbenden uit andere gemeenten ook paragraaf B2.3 onderdeel 12.

B022 Vaststelling vermogen bij wijziging leefvorm

In deze richtlijn wordt de vermogensvaststelling aangegeven van belanghebbenden van wie de leefvorm wijzigt.

1. De hoogte van de vermogensgrens is gelijk aan de actuele vermogensgrens die geldt voor de nieuwe leefvorm van de belanghebbende (alleenstaande, alleenstaande ouder of gehuwden).
2. Stel het vermogen opnieuw vast (bezittingen minus schulden). Voorkom daarbij onbillijkheden en houd daarom in ieder geval rekening met het volgende:

* Het deel van het vermogen dat is ontstaan tijdens de bijstandsperiode door ontvangen rente en besparingen dient gelet op de vrijlatingsbepalingen buiten beschouwing te blijven.

* Bij alleenstaande ouders die alleenstaanden worden is onder omstandigheden het aanvaardbaar dat een deel van het vermogen wordt overgedragen aan de (niet meer ten laste komende) kinderen waardoor het vermogen van de bijstandsgerechtigde alleenstaande lager wordt. Maak van deze mogelijkheid gebruik indien bij de oorspronkelijke vermogensvaststelling rekening is gehouden met vermogensbestanddelen van ten laste komende kinderen. De systematiek van de WWB schrijft dit immers voor als de kinderen tot het gezin behoren. Een redelijke wetstoepassing brengt echter met zich mee dat zodra de betreffende kinderen de leeftijd van 18 jaar bereiken (en dus niet langer tot het gezin in de zin

van de WWB behoren) bij de vermogensvaststelling van de ouder niet langer rekening wordt gehouden met de vermogensbestanddelen van die kinderen. Dit is slechts dan anders indien er voorafgaande aan de bijstandsverlening een vermogensoverheveling heeft plaatsgevonden van de ouder naar de kinderen met als kennelijk doel om het recht op bijstand (langer) te waarborgen.

Voorbeeld:

Mevrouw Peters vraagt op 1 januari 2000 bijstand aan. Op die dag wordt haar zoon Kees 14 jaar. Mevrouw Peters heeft een spaarrekening met € 4.000,--. Het saldo van de spaarrekening van zoon Kees bedraagt € 2.500,--.

Mevrouw Peters krijgt een bijstandsuitkering naar de norm van een alleenstaande ouder. Haar vermogen wordt vastgesteld op € 6.500,-- (de som van de saldi op de beide spaarrekeningen).

Op 1 januari 2004 wordt Kees 18 jaar. Mevrouw Peters wordt vanaf die datum aangemerkt als alleenstaande. Op grond van bovenstaande regels geldt dat de toepasselijke vermogensgrens wijzigt in de actuele vermogensgrens voor een alleenstaande: € 5.065,-- (bedrag geldt per 1 januari 2004). De banksaldi zijn nog steeds aanwezig dus de hoogte van vermogen blijft in beginsel gelijk, namelijk € 6.500,--. Gevolg is dat er sprake is van een vermogensoverschot dat mevrouw Peters zou moeten interen. Echter, het is redelijk om het vermogen van mevrouw Peters te verlagen met € 2.500,--. Dit bedrag komt immers toe aan zoon Kees, want het stond bij aanvang van de bijstandsverlening op zijn spaarrekening. Het vermogen van mevrouw Peters bedraagt daarom € 4.000,-- en blijft onder de (nieuwe) van toepassing zijnde vermogensgrens. Interen is nu niet nodig.

De motivatie voor bovenstaande regels luidt als volgt:

- De wetgever heeft bewust geen regels vastgesteld inzake de vaststelling van het vermogen bij wijziging van de leefvorm. In de Memorie van Antwoord geeft de minister aan dat b en w een billijke oplossing moeten vinden.
- Ook indien er geen sprake is van een wijziging van de leefvorm gelden de actuele vermogensgrenzen.
- Bij wijziging van de leefvorm vindt tevens aanpassing van de norm algemene bijstand plaats.
- De Centrale Raad van Beroep heeft in het kader van de oude ABW bepaald dat bij een voor de toepassing van de oude ABW relevante wijziging in de omstandigheden het vrij te laten vermogen (lees: vermogensgrens) opnieuw moet worden vastgesteld (CRvB 25-09-1998, JABW 1998, 160). Nu de vermogensbepalingen op dit punt niet fundamenteel gewijzigd zijn, is het aannemelijk dat deze jurisprudentie ook geldt voor de WWB.
- Het bij wijziging van de leefvorm opnieuw vaststellen van het beginvermogen zorgt voor duidelijke en eenvoudige regelgeving.

B023 Beleid inzake korten voorlopige teruggave

In deze richtlijn wordt aangegeven hoe een teruggave of voorlopige teruggave van de belastingdienst in verband met de heffingskorting wordt gekort op de bijstandsuitkering.

Ontvangen bedragen aan teruggave en voorlopige teruggave worden gekort, voorzover deze betrekking hebben op een periode waarin bijstand wordt verleend.

Indien het aannemelijk is dat belanghebbende in aanmerking komt voor een voorlopige teruggave in verband met de heffingskorting wordt hem op grond van artikel 55 WWB de verplichting opgelegd deze bij de belastingdienst aan te vragen. Laat hij dit na, dan wordt het bedrag waarop hij recht heeft gekort. Het is tenslotte een middel waarover hij kan beschikken (artikel 31 lid 1 WWB). Tevens wordt dan een verlaging van de bijstand toegepast op grond artikel 18 lid 2 WWB.

NB: teruggave in verband met de kinderkorting, de aanvullende kinderkorting en de jonggehandicaptenkorting alsmede, voor alleenstaande ouders van wie het jongste kind

jonger dan vijf jaar is, de aanvullende alleenstaande ouderkorting, de combinatiekorting en de aanvullende combinatiekorting worden niet tot de middelen gerekend en zijn mitsdien ook geen in aanmerking te nemen inkomen.

B024 Vrijlaten giften

In deze richtlijn wordt aangegeven in welke gevallen giften en smartengeld (lees: andere dan de in artikel 31 lid 2 onderdeel I WWB bedoelde vergoedingen voor materiële en immateriële schade) uit een oogpunt van bijstandsverlening verantwoord zijn, zodat deze vrijgelaten kunnen worden.

Er zal steeds individueel beoordeeld moeten worden in hoeverre een gift buiten beschouwing kan worden gelaten. Als het gaat om de hoogte van de gift, moet bezien worden of dit leidt tot een bestedingsniveau dat niet meer in overeenstemming is met hetgeen op bijstandsniveau gebruikelijk is (bijvoorbeeld wanneer de belanghebbende maandelijks een gift van € 450,-- ontvangt). Gaat het om de bestemming van de gift, dan zal bij een specifieke bestemming (bijvoorbeeld studiekosten of schulden) de vrijlating eerder in de rede liggen dan wanneer deze betrekking heeft op de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan (levensonderhoud).

B025 Spaarloon

In deze richtlijn wordt aangegeven op welke wijze rekening wordt gehouden met spaarloon bij de inkomens- en vermogenstoets.

In het kader van de bijstandsverlening wordt als volgt omgegaan met een spaarloonregeling:

- Bij de vermogensvaststelling bij aanvang van de bijstand wordt 67,65% van het geblokkeerde spaarloon als vermogen aangemerkt waarover de belanghebbende redelijkerwijs kan beschikken.
- Spaarloon dat tijdens de bijstandsverlening wordt gedeblokkeerd, wordt volledig vrijgelaten bij de inkomens- en vermogenstoets.
- ontvangen rente over spaarloon wordt vrijgelaten op grond van artikel 34 lid 2 onderdeel c WWB.
- Indien de belanghebbende algemene bijstand ontvangt ter aanvulling op zijn loon dan moet voor wat betreft de inkomstenkorting uitgegaan worden van het loon dat de belanghebbende zou ontvangen indien hij niet aan de spaarloonregeling zou deelnemen. Hiertoe dient hij een aparte loonspecificatie van zijn werkgever te overleggen. Indien de belanghebbende dit niet kan of wil, wordt van het spaarbedrag 67,65% wel, en 32,35% niet tot het inkomen gerekend.
- Bij een aanvraag voor bijzondere bijstand wordt eveneens uitgegaan van het inkomen dat belanghebbende zou ontvangen indien hij niet aan de spaarloonregeling zou deelnemen.

B026 Ex-partner betaalt woonkosten

In deze richtlijn wordt aangegeven of in het geval dat een ander dan belanghebbende de woonlasten van de door belanghebbende bewoonde woning draagt het aldus verkregen woongenot aanmerkt als inkomen in natura.

Indien een ander dan belanghebbende de woonkosten betaalt, wordt hiermee op grond van artikel 33 lid 1 WWB bij de inkomstentoets geen rekening meer mee gehouden. In voorkomende gevallen is namelijk reeds op grond van artikel 27 WWB de bijstand lager vastgesteld (zie hiervoor paragraaf B6.7).

B027 Waarde auto bij vermogensvaststelling

In deze richtlijn wordt aangegeven of een auto, al dan niet tot een bepaald bedrag, als algemeen gebruikelijk goed wordt aangemerkt. Daarbij kan tevens worden aangegeven hoe de waarde van een auto wordt vastgesteld.

Algemeen gebruikelijk

Op grond van artikel 34 lid 2 onderdeel a WWB worden niet alleen bezittingen in natura die, gelet op de omstandigheden van persoon en gezin, noodzakelijk zijn, niet als vermogen aangemerkt, maar ook bezittingen in natura die naar hun aard en waarde algemeen gebruikelijk zijn. Het college vindt:

- een *auto* of *motor* met een waarde tot maximaal € 2.000,-- algemeen gebruikelijk; Indien de waarde meer bedraagt dan € 2.000,-- wordt de gehele waarde in aanmerking genomen als vermogen.
- *caravans*, al vanwege hun aard, niet algemeen gebruikelijk.

Waardevaststelling

Voor de vaststelling van de waarde van de auto's, motoren en caravans (inclusief btw) wordt in beginsel uitgegaan van de ANWB/BOVAG koerslijst voor de in aanmerking te nemen waarde in het economisch verkeer (artikel 34 lid 1 onderdeel a WWB).

De auto wordt gewaardeerd als volgt:

1. Gebruik de koerslijst van de ANWB/BOVAG (internetadres www.anwb.nl/autokoerslijst/controller).
2. Vul de gevraagde specificaties in.
3. Stel de waarde als volgt vast: Er kan uitgegaan worden van het gemiddelde van een aantal van de genoemde richtprijzen. Hierbij wordt een 6-tal richtprijzen aangegeven ("inruil bij autobedrijf" – "aankoop bij autobedrijf met garantie" – "aankoop bij autobedrijf zonder garantie" – "aankoop bij merk gebonden dealer met garantie" – "aankoop bij merk gebonden dealer zonder garantie" – "aan/verkoop tussen particulieren")

Van de goederen die wegens hun leeftijd (doorgaans 7 à 8 jaar of ouder) niet meer in de koerslijsten zijn opgenomen, wordt aangenomen dat hun waarde nihil is.

Van deze uitgangspunten wordt afgeweken indien er aantoonbare verschillen zijn tussen het goed en de uitgangspunten van de koerslijsten, bijvoorbeeld enerzijds een schade-auto en anderzijds een oldtimer.

Informatie over kenteken

Via de sociale recherche kan nagegaan worden of een belanghebbende een kenteken (lees: auto) op zijn naam heeft staan.

B028 Reservering uitvaartkosten bij vermogensvaststelling

In deze richtlijn wordt aangegeven in hoeverre bij de vermogensvaststelling rekening wordt gehouden met de waarde van verzekeringen en/of reserveringen voor begrafeniskosten of crematiekosten.

Een ieder wordt geacht een verzekering af te hebben gesloten voor de kosten van begravenis of crematie. Dit kan zowel een verzekering in natura zijn (bijvoorbeeld Dela) of een levensverzekering die in contanten uitkeert. De reserveringen, verzekering of anderszins, voor begravenis of crematie worden in beginsel vrijgelaten.

Let bij een *levensverzekering* op de volgende aspecten:

- de waarde mag niet bovenmatig hoog zijn (richtbedrag € 3.225,00);
- bij een hogere polis mag de bijstandsfhankelijkheid bij het afsluiten van de polis in ieder geval niet voorzienbaar zijn geweest;
- het te goed wordt alleen bij overlijden uitgekeerd en is niet tussentijds opvraagbaar of afkoopbaar.

Wanneer in plaats van een verzekering een bedrag in contanten is gereserveerd voor begrafeniskosten wordt dit alleen onder de volgende voorwaarden niet als vermogen aangemerkt:

- het geld is uitsluitend bestemd voor de kosten van een uitvaart en mag niet tussentijds opvraagbaar zijn (staat op een aparte rekening);

- het tegoed alleen bij overlijden kan worden opgenomen (er zal dus een gemachtigde zijn aangewezen die het geld kan opnemen), en;
- de waarde is niet bovenmatig hoog (richtbedrag € 3.225,00 per persoon).

Verplichtingen en afstemming

B029 Inschrijving bij uitzendbureaus

In deze richtlijn wordt aangegeven bij hoeveel uitzendbureaus een belanghebbende zich moet inschrijven om te kunnen voldoen aan de verplichting om naar vermogen algemeen geaccepteerde arbeid te verkrijgen.

Hoofdregel van beleid in deze is dat de belanghebbende zich bij diverse uitzendbureaus laat inschrijven. De individuele omstandigheden van de belanghebbende zijn bepalend voor het aantal uitzendbureaus waar hij zich moet laten inschrijven.

B030 Beleidsregels ontheffing arbeidsplicht

In deze richtlijn wordt aangegeven in welke gevallen gebruik maakt wordt van de bevoegdheid om belanghebbende tijdelijk ontheffing te verlenen van de arbeids- en/of reïntegratieverplichtingen.

In beginsel wordt geen ontheffing van de arbeidsverplichtingen verleend en geldt voor alle belanghebbenden de volledige plicht tot arbeidsinschakeling.

Een ontheffing wordt alleen verleend, indien daarvoor dringende redenen zijn en er geen voorziening als bedoeld in artikel 7 lid 1 onderdeel a WWB is te treffen ter effectivering van de arbeidsverplichtingen en hoogstens voor de duur van het ontbreken van een dergelijke voorziening.

De volgende situaties kunnen dringende redenen zijn om een belanghebbende tijdelijk ontheffing van de arbeidsverplichtingen te verlenen:

- ingeval een alleenstaande ouder zorgtaken heeft voor één of meer ten laste komende kinderen van jonger dan 5 jaar of voor een gehandicapt kind jonger dan 18 jaar;
- ingeval van arbeidsongeschiktheid berekend naar een percentage van 80% of meer (bijstand als aanvulling op WAO, Wajong of WAZ);
- ingeval het gezien de medische en/of sociale omstandigheden naar oordeel van het college niet zinvol is belanghebbende arbeidsverplichtingen op te leggen;
- ingeval betrokkene opgenomen is in een traject richting arbeidsmarkt; echter enkel voor zover de verplichtingen een belemmering zijn voor dit traject.

B031 Betekenis "onverwijld uit eigen beweging" in artikel 17 lid 1 WWB

In deze richtlijn wordt aangegeven op welke wijze invulling gegeven wordt aan het begrip 'onverwijld uit eigen beweging' als bedoeld in artikel 17 lid 1 WWB en artikel 29 lid 1 Wet SUWI.

Bovenstaande omschrijving spreekt van "onverwijld uit eigen beweging". Hieronder wordt verstaan dat de belanghebbende de bedoelde inlichtingen onmiddellijk (binnen 5 werkdagen) doorgeeft middels inlevering van het wijzigingsformulier (in de hiervoor bestemde brievenbus, bij de receptie of aan de casemanager). Hij moet alle wijzigingen die zich voordoen in zijn situatie alsmede van zijn inwonende kinderen doorgeven zoals omschreven in het 'overzicht meldingsplicht'. De kaart 'overzicht meldingsplicht' is opgeborgen in de informatiemap Werk Inkomen en Zorg welke aan iedere bijstandsgerechtigde is uitgereikt.

Het moet hem voorts duidelijk zijn dat, zonder dat daar gericht naar gevraagd behoeft te worden alle wijzigingen die van belang zijn voor het recht op uitkering door middel van dat formulier moeten worden doorgegeven.

B032 Belanghebbende beschikt niet meer over bewijsstukken

In deze richtlijn wordt aangegeven wanneer het belanghebbende niet verwijtbaar is de gevorderde bewijsstukken niet, niet tijdig of onvolledig te hebben verstrekt.

Wanneer de belanghebbende niet meer beschikt over bepaalde bewijsstukken (bijvoorbeeld bankafschriften) dan zal hij eerst voor eigen rekening (zie CRvB 06-07-1999, nr. 97/12345 ABW) moeten proberen om nieuwe exemplaren hiervan te verkrijgen. Alleen wanneer dit in het geheel niet mogelijk is of wanneer de hieraan verbonden kosten in geen verhouding staan tot het belang van de te verkrijgen gegevens voor de vaststelling van het recht op bijstand, kan het verkrijgen van nieuwe bewijsstukken achterwege blijven. De afdeling WIZ kan dan proberen om de gegevens op een andere manier te verifiëren.

Dus:

Het niet, niet tijdig of onvolledig verstrekken van gevorderde bewijsstukken leidt alleen bij verwijtbaarheid tot:

- het buiten behandeling stellen van de aanvraag met in achtneming van artikel 4:5 Awb (zie paragraaf B2.2 onderdeel 7) of,
- het opschorten van de bijstand op grond van artikel 54 WWB (zie paragraaf B11.2 onderdeel 3).

Indien belanghebbende geen verwijt valt te maken beoordeelt het college het recht van de bijstand op basis van de beschikbare informatie.

B033 Periode te overleggen bankafschriften

In deze richtlijn wordt aangegeven over welke periode een belanghebbende geacht wordt om bankafschriften als bewijsmiddelen over te leggen.

Bij de aanvraag is de belanghebbende verplicht van alle bank-, giro-, krediet-, creditcard-, spaar-, internet- en effectenrekeningen (van alle gezinsleden) alle afschriften te overleggen die betrekking hebben op de periode van *drie maanden* voorafgaande aan de datum van de aanvraag (de lengte van deze periode is in overeenstemming met constante jurisprudentie van de CRvB). Bij heronderzoeken geldt een periode van *een maand* voorafgaand aan het heronderzoek.

Bij gerichte individuele fraude-onderzoeken kunnen deze periodes worden verlengd.

Voor een juist inzicht in de aanwezigheid van inkomsten en vermogen en ter verificatie van het saldo op een internet(spaar)rekening zijn er de volgende mogelijkheden:

- De belanghebbende kan een afdruk van de internetpagina met het saldo van zijn internetspaarrekening overleggen.
- De belanghebbende kan tijdens een gesprek worden gevraagd om via een computer die verbonden is met het internet de pagina met het saldo van zijn internetspaarrekening op te roepen.
- Het college kan bij de belastingdienst een lijst opvragen van alle bankrekeningnummers die gekoppeld zijn aan een belanghebbende. Zo kan duidelijk worden of er al dan niet (internet)(spaar)rekeningen zijn verzwegen. De belastingdienst ontvangt van de banken namelijk jaarlijks per belastingplichtige een overzicht van de saldi op de bankrekeningen. Het opvragen van gegevens over bankrekeningen bij de belastingdienst loopt via het Inlichtingenbureau.
- Indien er een vermoeden van fraude is, kan het college volledige inzage verlangen in de bankafschriften van de lopende rekeningen. De belanghebbende mag dan geen enkel gegeven onleesbaar maken. Aangezien stortingen en opnames meestal via de lopende rekeningen (moeten) verlopen, kan volledige inzage hierin aan het licht brengen of de belanghebbende een of meer internetspaarrekeningen heeft.
- Aan de uitkering wordt de voorwaarde verbonden gebruik te maken van de (gratis) standaardvoorziening in de fysieke verstrekking van bankafschriften. Vaak wordt in die standaard(basis)voorziening van de bank de mogelijkheid geboden eens per maand gratis bankafschriften te ontvangen. Dat de cliënt dergelijke fysieke stukken

veelal niet wenst te ontvangen wil namelijk niet inhouden dat de gemeente deze vanuit een deugdelijke controle niet kan verlangen.

B034 Procedure inleveren maandelijks ROF/inkomstenverklaring

In deze richtlijn wordt de procedure aangegeven inzake het inleveren van het periodieke ROF/inkomstenverklaring dan wel inleveren van het mutatieformulier.

Sinds 1 september 2001 kent de gemeente Helmond niet langer het systeem van het maandelijks inleveren van het ROF.

De belanghebbende beschikt over een informatiemap met daarin opgenomen divers foldermateriaal, alsmede wijzigingsformulieren, een vakantieformulier, sollicitatieformulieren en een overzicht meldingsplicht.

Tweemaal per jaar wordt er een zogenaamd statusformulier naar de belanghebbende toegezonden met daarop vermeld de gegevens zoals deze bij de dienst bekend zijn. De belanghebbende(n) dient deze gegevens te controleren en voor akkoord te tekenen en deze tijdig (vóór de op het statusformulier vermelde datum) weer in te leveren bij deze dienst. Indien het statusformulier niet tijdig wordt ingeleverd (of niet ondertekend retour is gezonden) wordt de uitkering opgeschort en wordt aan de belanghebbende(n) een hersteltermijn gegeven.

Alle wijzigingen die zich in de bestaande situatie voordoen dienen onmiddellijk – binnen 5 werkdagen - te worden doorgegeven middels het wijzigingsformulier. Het wijzigingsformulier moet worden ingeleverd in de hiervoor bestemde brievenbus, bij de receptie of rechtstreeks aan de casemanager. De belanghebbende ontvangt van deze dienst een blanco wijzigingsformulier retour. Indien de wijziging leidt tot een wijziging in de hoogte van zijn uitkering, krijgt hij via het bedrijfsbureau een nieuwe specificatie van zijn uitkering. Bij ongewijzigde omstandigheden ontvangt de belanghebbende geen maandelijks uitkeringsspecificaties. De belanghebbende die maandelijks vaste inkomsten heeft, hoeft deze dienst enkel te informeren wanneer de hoogte van zijn inkomsten wijzigt. Indien de belanghebbende wisselende inkomsten heeft zal hij iedere maand een wijzigingsformulier dienen in te leveren.

In individuele gevallen kan besloten worden om aan de belanghebbende de verplichting op te leggen om maandelijks een wijzigingsformulier in te laten leveren. De casemanager dient zelf te controleren of deze verplichting wordt nagekomen.

Ter controle worden er maandelijks gegevens uitgewisseld met het inlichtingenbureau (belastingdienst, IBG, UVI's); wordt er informatie verkregen van de belastingdienst over de verstrekte heffingskortingen, wordt er maandelijks lijstwerk gekregen van GBA-mutaties (overlijden) en is er informatie beschikbaar van de ziektekostenverzekeraars.

Sollicitatieactiviteiten hoeven niet op het wijzigingsformulier te worden vermeld. De belanghebbende dient alle sollicitatieactiviteiten bij te houden op het daarvoor bestemde formulier en deze bij het heronderzoek in te leveren of eerder als de casemanager dit noodzakelijk acht.

B136 ROF of Mutatieformulier

In deze richtlijn wordt aangegeven of gebruik gemaakt wordt van een maandelijks ROF of van een Mutatieformulier voor de wijze waarop belanghebbende aan de inlichtingenplicht kan voldoen.

Belanghebbende dient, in het geval van wijzigingen in zijn situatie welke mogelijk relevant zijn in verband met zijn mogelijkheden voor de arbeidsinschakeling en/of zijn recht op uitkering, deze inlichtingen te vermelden op het wijzigingsformulier en deze binnen 5 werkdagen in te leveren bij de Afdeling Werk, Inkomen en Zorg.

B035 Categorieën die zijn vrijgesteld inleveren maandelijks ROF/inkomstenverklaring

In deze richtlijn worden categorieën van belanghebbenden aangewezen die zijn vrijgesteld van de verplichting om het maandelijks ROF in te leveren.

Sinds 1 september 2001 kent de gemeente Helmond niet langer het systeem van het maandelijks inleveren van het ROF. Een ieder die een uitkering WWB, Bbz, loaw of loaz ontvangt in de kosten van levensonderhoud dient wijzigingen onmiddellijk door te geven via het wijzigingsformulier.

B036 Meldingsplicht vrijwilligerswerk

In deze richtlijn wordt aangegeven in welke gevallen en op welke wijze belanghebbende het verrichten van vrijwilligerswerk moet melden.

De belanghebbende dient zo spoedig mogelijk – binnen 5 werkdagen - op het daarvoor bestemde wijzigingsformulier kenbaar te maken dat hij vrijwilligerswerk heeft aanvaard of gaat aanvaarden.

B037 Duur aanvultermijn bij aanvraag op grond van artikel 4:5 lid 1 Awb

In deze richtlijn wordt aangegeven wat de duur is van de aanvultermijn bij een onvolledige aanvraag.

De aanvultermijn wordt bepaald aan de hand van de ingeleverde gegevens en al dan niet bijgevoegde bewijsstukken.

De aanvultermijn krachtens artikel 4:5 lid 1 Awb bedraagt in beginsel vijf werkdagen. Indien belanghebbende redelijkerwijs meer tijd nodig heeft, kan deze termijn langer worden vastgesteld. De maximale aanvultermijn bedraagt acht weken.

B038 Duur hersteltermijn tijdens bijstand

In deze richtlijn wordt aangegeven wat de duur is van de hersteltermijn bij opschorting van het recht op bijstand wegens schending van de inlichtingen- en/of medewerkingsplicht.

In het geval belanghebbende verwijtbaar de van belang zijnde gegevens niet, niet tijdig of niet volledig heeft verstrekt of anderszins onvoldoende medewerking verleent, schort het college het recht op uitkering op conform de procedure van artikel 54 WWB.

De termijn waarbinnen belanghebbende zijn verzuim kan herstellen bedraagt in beginsel vijf werkdagen. Indien belanghebbende redelijkerwijs meer tijd nodig heeft om het verzuim te herstellen wordt de termijn verlengd. De maximale hersteltermijn bedraagt acht weken.

B039 Beleidsregels huisbezoek

In deze richtlijn wordt aangegeven het beleid inzake het doen van huisbezoek.

Het besluit om een onaangekondigd huisbezoek uit te voeren wordt besproken in het team. Onaangekondigde huisbezoeken worden altijd afgelegd door twee ambtenaren.

Het huisbezoek moet een beter beeld opleveren over met name de woon- en leefsituatie van belanghebbende in relatie tot de uitkering. Het huisbezoek is een belangrijk verificatie-instrument. Als uitgangspunt zal in de volgende situaties een huisbezoek worden afgelegd.

- Uit oogpunt van *dienstverlening*
Het betreft hier huisbezoeken bij cliënten die als gevolg van hun immobiliteit of een communicatieve handicap niet zelf in staat zijn om naar de dienst te komen.
- Als *maatwerk* voor bijstandsverlening
Het gaat hier met name om bijstand voor woninginrichting. Om de noodzaak en omvang van bijstand te beoordelen is het vaak nodig de situatie ter plekke vast te stellen.
- Als *verificatie* van:

- de woon- en leefsituatie zoals:
 - verificatie of belanghebbende ook werkelijk op het opgegeven adres woont;
 - verificatie met wie de woning wordt gedeeld;
 - verificatie of sprake is van een gezamenlijke huishouding.
 Deze verificaties vinden alleen via een huisbezoek plaats voor zover het college geconfronteerd wordt met inconsistentie van gegevens en deze inconsistentie onvoldoende wordt verklaard (gerede twijfels bij de juistheid van de verstrekte informatie). In het geval het huisbezoek plaatsvindt in het kader van een fraudeonderzoek, dan is het gebruikelijk dat het huisbezoek afgelegd wordt door de consulent en een sociaal rechercheur. Deze laatste maakt vervolgens een rapportage waarin de bevindingen worden beschreven.
- de vermogens- of inkomenssituatie
 Verificatie van het verrichten van bedrijfsmatige activiteiten en om de vermogenspositie nader te toetsen, voor zover er onduidelijkheid is over de aard en omvang van de activiteiten c.q. het vermogen.

(On)aangekondigd huisbezoek

Een huisbezoek wordt als uitgangspunt aangekondigd. Onder aangekondigd wordt ook verstaan een mededeling in de spreekkamer dat de consulent, eventueel vergezeld van een sociaal rechercheur, samen met belanghebbende naar zijn huis gaat.

Bij inconsistentie van gegevens waarvoor geen plausibele verklaring kan worden afgelegd is een onaangekondigd huisbezoek mogelijk. Daarnaast kan in het kader van een bijzonder onderzoek (repressieve controle) een onaangekondigd huisbezoek plaatsvinden. Bij een huisbezoek dient de consulent zich op verzoek van belanghebbende te legitimeren.

Overigens heeft belanghebbende het recht om het huisbezoek te weigeren. Indien hierdoor het recht op bijstand niet of niet meer kan worden vastgesteld, leidt dit er toe dat de bijstand moet worden beëindigd. Belanghebbende wordt dit, bij weigering van een huisbezoek, ook medegedeeld.

B040 Personen zonder identiteitsbewijs

In deze richtlijn wordt aangegeven het beleid ten aanzien van personen zonder identiteitsbewijs.

De belanghebbende die bij de aanvraag van bijstand niet beschikt over een (geldig) identiteitsbewijs zal zelf en voor eigen rekening een dergelijk document opnieuw moeten aanvragen.

Met inachtneming van artikel 4:5 lid 1 Awb wordt een hersteltermijn (zie ook paragraaf B5.4) gegeven waarbinnen hij alsnog een identiteitsbewijs kan overleggen.

In uitzonderlijke gevallen kan bij wijze van voorschot op grond van artikel 52 WWB leenbijstand worden verstrekt (zie ook paragraaf B10.4).

Zo mogelijk wordt het benodigde bedrag direct aan de betrokken instantie betaald (bijvoorbeeld de Stadswinkel).

B041 Personen zonder geldig identiteitsbewijs

In deze richtlijn wordt aangegeven het beleid ten aanzien van verlopen identiteitsbewijzen.

Bij een vervolcontact met personen met de Nederlandse nationaliteit hoeft, ingevolge jurisprudentie, niet steeds een geldig legitimatiebewijs te worden verlangd, ook niet wanneer het bij de aanvraag gekopieerde bewijs inmiddels is verlopen. Wanneer de identiteit eenmaal is vastgesteld, en zolang deze onomstotelijk vaststaat, is niet bij ieder volgend contact weer een geldig legitimatiebewijs nodig.

Bij personen met een andere dan de Nederlandse nationaliteit is, in verband met mogelijke wijzigingen, wél altijd een geldig legitimatiebewijs nodig.

B042 Uitleg budgetteringsplicht artikel 57 WWB

In deze richtlijn wordt aangegeven hoe om te gaan met de budgetteringsplicht.

Het college legt een budgetteringsplicht op, indien er bij belanghebbende sprake is van (problematische) schulden waardoor de betaling van de maandelijkse vaste lasten in het gedrang komt.

De budgetteringsplicht wordt op een minder formele wijze toegepast door artikel 57 onderdeel a WWB ruim uit te leggen en de formele handeling van het ondertekenen van een machtiging door de belanghebbende achterwege te laten.

Zodra de budgetteringsverplichting door middel van een beschikking is opgelegd, gaat het college direct over tot rechtstreekse betaling van de maandelijkse huur- en energierekeningen van de belanghebbende aan de desbetreffende schuldeisers door middel van inhoudingen op de uitkering. Alleen wanneer de belanghebbende hier bezwaar tegen maakt, zal de formele weg bewandeld moeten worden door de belanghebbende een machtiging te laten ondertekenen.

B043 Gevallen waarin wordt afgezien van een verlaging

In deze richtlijn wordt aangegeven in welke gevallen afgezien wordt van een verlaging krachtens de afstemmingsverordening.

Verlagingen worden toegepast volgens de Maatregelenverordening Wet werk en bijstand gemeente Helmond.

In het geval van een evident duidelijke afwezigheid van verwijtbaarheid van het betreffende gedrag van belanghebbende wordt van een verlaging afgezien.

Een andere reden om af te zien van het opleggen van een maatregel is wanneer de gedraging te lang geleden heeft plaatsgevonden (verjaring). Omwille van de effectiviteit ("lik op stuk") is het nodig dat een maatregel spoedig nadat de gedraging heeft plaatsgehad, wordt opgelegd. Om deze reden worden geen maatregelen opgelegd voor gedragingen die langer dan één jaar geleden hebben plaatsgevonden.

Voor gedragingen die een schending van de informatieplicht inhouden en als gevolg waarvan ten onrechte bijstand is verleend of een te hoog bedrag aan bijstand is verleend, wordt geen maatregel opgelegd na verloop van vijf jaren nadat de betreffende gedraging heeft plaatsgevonden.

Van het opleggen van een maatregel wordt afgezien indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn. Wat dringende redenen zijn, is afhankelijk van de concrete situatie. Hierbij zij opgemerkt dat ernstige financiële gevolgen geen reden zijn om van een verlaging af te zien, aangezien dit inherent is aan het verlagen van een bijstandsuitkering (CRvB 01-04-2003, nr.00/5643 NABW).

Van het besluit tot afzien tot het opleggen van een maatregel op grond van dringende redenen, wordt aan de belanghebbende schriftelijk mededeling gedaan.

B150 Verlagen algemene bijstand, bijzondere bijstand of langdurigheidstoeslag

In deze richtlijn wordt aangegeven of de verlagingen krachtens de afstemmingsverordening van toepassing zijn op de algemene bijstand, de bijzondere bijstand en de langdurigheidstoeslag.

Een maatregel ingevolge de Maatregelenverordening Wet werk en bijstand gemeente Helmond wordt toegepast op de bijstandsnorm. Onder de bijstandsnorm wordt verstaan de wettelijke norm, inclusief gemeentelijke toeslag of verlaging en inclusief vakantietoeslag.

Een maatregel kan ook worden toegepast op de bijzondere bijstand of de langdurigheidstoeslag indien:

1. aan de belanghebbende bijzondere bijstand wordt verleend met toepassing van artikel 12 WWB; of
2. de verwijtbare gedraging van belanghebbende, in relatie met zijn recht op bijzondere bijstand of de langdurigheidstoeslag, daartoe aanleiding geeft.

Hierbij moet er dan wel een verband bestaan tussen de gedraging van een belanghebbende en zijn recht op bijzondere bijstand of de langdurigheidstoeslag.

B044 Overzicht hoogte verlagingen

Deze richtlijn omvat een overzicht van de verlagingen krachtens de afstemmingsverordening.

Op grond van de Maatregelenverordening Wet werk en bijstand gemeente Helmond worden de volgende verlagingen toegepast:

- *20% van de uitkering gedurende een maand:*
Het zich niet tijdig laten registreren als werkzoekende bij de Centrale organisatie werk en inkomen of het niet tijdig laten verlengen van de registratie.
- *20% van de uitkering gedurende een maand:*
Het niet dan wel niet tijdig voldoen aan een oproep om, in verband met de arbeidsinschakeling, op een aangegeven plaats en tijd te verschijnen.
- *20% van de uitkering gedurende een maand:*
Wanneer de verplichting op grond van artikel 17 WWB niet is nagekomen door informatie die van belang is voor de verlening van bijstand of de voortzetting daarvan niet binnen de door het college daartoe gestelde termijn is verstrekt.
- *20% van de uitkering gedurende een maand:*
Wanneer het niet of niet behoorlijk nakomen van de inlichtingenplicht bedoeld in artikel 17 WWB niet heeft geleid tot het ten onrechte of tot een te hoog bedrag verlenen van bijstand.
Hierbij moet gedacht worden aan de zogeheten "nulfraude": het verstrekken van onjuiste of onvolledige inlichtingen, zonder dat deze gedraging gevolgen heeft voor de hoogte van de bijstand. Voorbeelden van de zogenaamde nulfraude zijn het niet opgeven van een vermogensbestanddeel onder de vermogensgrens of het niet melden van vrijwilligerswerk.
- *20% van de uitkering gedurende een maand:*
Wanneer niet de gevraagde medewerking wordt verleend die nodig is voor de uitvoering zoals bedoeld in artikel 17 lid 2 WWB. Hieronder wordt verstaan een algemene medewerkingsverplichting.
- *20% van de uitkering gedurende een maand:*
Wanneer aan de belanghebbende een of meerdere verplichtingen zoals bedoeld in artikel 55 WWB zijn opgelegd en deze niet in voldoende mate worden nagekomen.

Hierbij wordt bedoeld op de mogelijkheid om de naast de in Hoofdstuk 2 van de WWB opgenomen verplichtingen die aan het recht op bijstand verbonden zijn of kunnen worden, bepaalde andere verplichtingen op te leggen die strekken tot arbeidsinschakeling of vermindering dan wel beeindiging van de bijstand. De verplichting om zich onder medische behandeling te stellen is reeds expliciet opgenomen in artikel 55 WWB. Een ander voorbeeld is de verplichting om zich als woningzoekende in te schrijven indien er woonkostentoeslag wordt verstrekt voor een te hoge huur.

- *20% van de uitkering gedurende een bepaalde periode:*
Wanneer een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan wordt betoond als bedoeld in artikel 18 lid 2 WWB, wordt een maatregel opgelegd die wordt afgestemd op de periode dat de belanghebbende als gevolg van zijn gedraging eerder of langer recht heeft op bijstand.

Hieronder wordt verstaan dusdanige gedragingen die tot (meer) bijstandsbehoefte geleid hebben, anders dan de overige expliciet genoemde

gedragingen in de Maatregelenverordening. Hieronder valt onder meer het op onverantwoorde wijze interen van vermogen, geen of te late aanvraag doen voor een voorliggende voorziening, onderbedeling bij echtscheiding, het niet nakomen van de verplichting tot het instellen van een alimentatievordering, het langer dan toegestaan verblijven in het buitenland, niet verzekerd zijn tegen brandschade of wettelijke aansprakelijkheid jegens derden.

Bij de vaststelling van de duur van de maatregel dient beoordeeld te worden hoe lang de betrokkene onafhankelijk van bijstand zou zijn gebleven indien wel voldoende besef van verantwoordelijkheid was betoond.

De maatregel bedraagt dan:

- 20% van de uitkering gedurende een maand bij een periode van 3 maanden of korter.
- 20% van de uitkering gedurende drie maanden bij een periode van 3 maanden tot 6 maanden.
- 20% van de uitkering gedurende zes maanden bij een periode van 6 maanden en langer.
- *20% van de uitkering gedurende een nader te bepalen periode:*
Bij het onverantwoord interen van het eigen vermogen wordt de maatregel opgelegd over een zodanige periode dat het bedrag van de maatregel gelijk is aan de bijstand die als gevolg van het te snel interen extra is verstrekt doch maximaal vijf jaar.
- 20% tot 100% van de uitkering gedurende een maand:

Wanneer het niet of niet behoorlijk nakomen van de inlichtingenplicht bedoeld in artikel 17 WWB geleid heeft tot het ten onrechte of tot een te hoog bedrag verlenen van bijstand. De hoogte van de maatregel wordt afgestemd op de hoogte van het benadelingsbedrag. Dat is het door de gemeente te veel betaalde bedrag aan bruto bijstand. Dit is de verleende bijstand verhoogd met de loonbelasting en de premies volksverzekeringen krachtens de Wet op de loonbelasting 1964 en de ziekenfondspremie.

Bij de vaststelling van de verlaging wegens inlichtingenfraude komt de ernst van de gedraging dus tot uitdrukking in de hoogte van het benadelingsbedrag.

- Bij een bruto benadelingsbedrag tot € 1.000,-- bedraagt de maatregel 20% van de bijstandsnorm gedurende een maand;
- Bij een bruto benadelingsbedrag van € 1.000,-- tot € 2.000,-- bedraagt de maatregel 40% van de bijstandsnorm gedurende een maand;
- Bij een bruto benadelingsbedrag van € 2.000,-- tot € 4.000,-- bedraagt de maatregel 60% van de bijstandsnorm gedurende een maand;
- Bij een bruto benadelingsbedrag van € 4.000,-- of meer bedraagt de maatregel 100% van de bijstandsnorm gedurende een maand.

Het opleggen van de maatregel vindt plaats door het verlagen van de uitkering. Indien de WWB-uitkering van de belanghebbende doorloopt, wordt de maatregel opgelegd met ingang van de eerstvolgende kalendermaand volgend op de datum waarop het besluit tot het opleggen van de maatregel aan de belanghebbende is bekend gemaakt, waarbij wordt uitgegaan van de voor die maand geldende bijstandsnorm (zie ook richtlijn B048).

Is de uitkering al beëindigd dan wordt de maatregel met terugwerkende kracht toegepast. Dit houdt in een herziening van het recht op bijstand tot het bedrag van de maatregel over de periode volgend op de periode waarin de schending van de inlichtingenverplichting heeft plaatsgevonden. Dit betreft de situatie dat over de periode waarin deze schending van de inlichtingenplicht heeft plaatsgevonden de verstrekte bijstand volledig wordt teruggevorderd. In de situatie dat over deze periode de verstrekte bijstand niet volledig wordt teruggevorderd, kan de herziening tot het bedrag van de maatregel plaatsvinden over dezelfde periode. De herziening resulteert in een terugvordering van bijstand. Bij niet tijdige betaling van deze extra terugvordering voortvloeiend uit de maatregel kunnen de kosten die voortvloeien uit

additionele werkzaamheden, noodzakelijk om tot invordering te komen, voor rekening van de belanghebbende worden gebracht (de wettelijke rente en de op de invordering betrekking hebbende kosten).

Is aansluitend aan de periode waarin de schending van de inlichtingenverplichting heeft plaatsgevonden, de uitkering beëindigd, dan kan de maatregel niet geëffectueerd worden. In dit geval kan de maatregel over een toekomstig recht worden opgelegd. Indien de belanghebbende op een later tijdstip wederom een uitkering aanvraagt, kan de maatregel alsnog worden uitgevoerd. De belanghebbende dient bij het besluit van de beëindiging van de uitkering op de hoogte gesteld te worden dat er een maatregel opgelegd kan worden over een eventueel toekomstig recht op bijstand.

Voorbeeld: belanghebbende ontvangt sedert 1 juli 2004 een uitkering. In juni 2005 wordt geconstateerd dat belanghebbende sedert 1 februari 2005 inkomsten heeft boven de norm waardoor de uitkering per 1 februari 2005 wordt beëindigd. De ten onrechte genoten uitkering bedraagt € 6.500,--. Per 15 september 2006 vraagt belanghebbende wederom een uitkering aan. De maatregel met terugwerkende kracht kan niet worden geëffectueerd, aansluitend aan de periode waarin de schending van de inlichtingenverplichting heeft plaatsgevonden, is de uitkering beëindigd. Bij het nieuwe recht ingaande 15 september 2006 kan er een maatregel worden opgelegd van 100% van de bijstandsnorm gedurende een maand. Belanghebbende dient wel bij het besluit van de beëindiging van de uitkering en/of de terugvordering van de ten onrechte genoten uitkering op de hoogte gesteld te worden dat er een maatregel opgelegd kan worden over een eventueel toekomstig recht op bijstand.

Indien echter de maatregel niet is uitgevoerd binnen een termijn van vijf jaar nadat het besluit tot het opleggen van de maatregel is genomen, komt de maatregel te vervallen.

Voorbeeld: inkomstenfraude boven de norm over de periode 01-02-2004 t/m 31-05-2004 wordt geconstateerd in maart 2007. In mei 2007 wordt het besluit tot terugvordering en opleggen van de maatregel over een toekomstig recht genomen. Deze maatregel kan vervolgens geëffectueerd worden tot mei 2012.

- *100% van de uitkering gedurende een maand:*
Het niet naar vermogen trachten algemeen geaccepteerde arbeid te verkrijgen en te aanvaarden.
- *100% van de uitkering gedurende een maand:*
Het niet dan wel in onvoldoende mate meewerken aan een onderzoek naar de mogelijkheden tot arbeidsinschakeling.
- *100% van de uitkering gedurende een maand:*
Gedragingen die de inschakeling in arbeid belemmeren.
- *100% van de uitkering gedurende een maand:*
Het niet of in onvoldoende mate gebruikmaken van een door het college aangeboden voorziening gericht op arbeidsinschakeling als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onderdeel b en artikel 10, eerste lid WWB, waaronder begrepen sociale activering.
- *100% van de uitkering gedurende een maand:*
Het niet aanvaarden van algemeen geaccepteerde arbeid.
- *100% van de uitkering gedurende een maand:*
Het door eigen toedoen niet behouden van algemeen geaccepteerde arbeid.
- *100% van de uitkering gedurende een maand:*
Het zich zeer ernstig misdragen tegenover het college of zijn ambtenaren.

B045 Hoogte verlaging bij meerdere gedragingen

In deze richtlijn wordt aangegeven dat, bij samenloop van meerdere gedragingen welke krachtens de afstemmingsverordening tot een verlaging kunnen leiden, voor elke afzonderlijke gedraging een verlaging wordt toepast.

De hoofdregel is dat indien een belanghebbende meerdere gedragingen heeft gepleegd, die elk tot een verlaging krachtens de Maatregelenverordening leiden, deze ook elke afzonderlijk tot een verlaging leiden; de (verschillende) verlagingen worden opgeteld.

Bestaan de meerdere gedragingen uit een nalaten van eenzelfde verplichting gedurende een periode, dan wordt dit nalaten gezien als één gedraging waarvoor een verlaging kan worden toegepast, tenzij het college vanwege deze gedraging reed een verlaging heeft toegepast.

B046 Recidive

In deze richtlijn wordt het beleid aangegeven ten aanzien van recidive bij gedragingen welke krachtens de afstemmingsverordening tot een verlaging leiden.

In geval van recidive bij gedragingen welke krachtens de Maatregelenverordening Wet werk en bijstand gemeente Helmond kunnen leiden tot een verlaging (zoals genoemd in hoofdstuk 2 van de verordening 'geen of onvoldoende medewerking verlenen aan het verkrijgen of behouden van algemeen geaccepteerde arbeid' en zoals genoemd in artikel 11 van de verordening 'te laat verstrekken van gegevens', wordt de verlaging toegepast voor een duur van tweemaal de periode welke zonder de recidive de uitkering verlaagd zou zijn conform de genoemde maatregelwaardige gedragingen.

Ook in geval van recidive bij een gedraging als genoemd in artikel 12 van de verordening 'verstrekken van onjuiste of onvolledige inlichtingen met gevolgen voor de bijstand' wordt de duur van de maatregel verdubbeld.

Van recidive is sprake als een tweede van een genoemde verlagingwaardig aangemerkte gedraging volgt binnen twaalf maanden na bekendmaking van een besluit waarbij een maatregel is opgelegd. Met een besluit waarmee een maatregel is opgelegd wordt gelijkgesteld het besluit om daarvan af te zien op grond van dringende redenen.

Recidive kan slechts een keer worden toegepast. Indien de belanghebbende na een tweede verwijtbare gedraging wederom herhaald verwijtbaar gedrag vertoont, dient de verlaging in plaats van een verdubbeling van de duur bij recidive, vastgesteld te worden op basis van de ernst van het feit en de gedraging en de mate van verwijtbaarheid individueel vastgesteld te worden in plaats van een verdubbeling van de duur bij recidive.

B047 Waarschuwing i.p.v. verlaging

In deze richtlijn wordt aangegeven onder welke omstandigheden afgezien wordt van het toepassen van een verlaging bij een gedraging welke krachtens de afstemmingsverordening tot een verlaging kan leiden. In dat geval volstaat het college met een waarschuwing.

De verlagingen worden toegepast volgens de Maatregelenverordening Wet werk en bijstand gemeente Helmond.

B048 Ingangsdatum verlaging

In deze richtlijn wordt aangegeven per welke datum verlagingen welke krachtens de afstemmingsverordening worden toegepast ingaan.

De maatregel wordt opgelegd met ingang van de eerstvolgende kalendermaand volgend op de datum waarop het besluit tot het opleggen van de maatregel aan de belanghebbende is bekend gemaakt. Daarbij wordt uitgegaan van de voor die maand geldende bijstandsnorm.

Ook wanneer er sprake is van het niet nakomen van de inlichtingenplicht, wordt de maatregel opgelegd met ingang van de eerstvolgende kalendermaand volgend op de datum waarop het besluit tot het opleggen van de maatregel aan de belanghebbende is bekend gemaakt, waarbij wordt uitgegaan van de voor die maand geldende bijstandsnorm.

Is de uitkering al beëindigd dan wordt de maatregel met terugwerkende kracht toegepast. Dit houdt in een herziening van het recht op bijstand tot het bedrag van de maatregel over de periode volgend op de periode waarin de schending van de inlichtingenverplichting heeft plaatsgevonden. Dit betreft de situatie dat over de periode waarin deze schending van de inlichtingenplicht heeft plaatsgevonden de verstrekte bijstand volledig wordt teruggevorderd.

In de situatie dat over deze periode de verstrekte bijstand niet volledig wordt teruggevorderd, kan de herziening tot het bedrag van de maatregel plaatsvinden over dezelfde periode. De herziening resulteert in een terugvordering van bijstand.

Is aansluitend aan de periode waarin de schending van de inlichtingenplicht heeft plaatsgevonden, de uitkering beeindigd, dan kan de maatregel niet geëffectueerd worden. In dit geval kan de maatregel over een toekomstig recht worden opgelegd. Indien de belanghebbende op een later tijdstip wederom een uitkering aanvraagt, kan de maatregel alsnog worden uitgevoerd. De belanghebbende dient bij het besluit van de beeindiging van de uitkering op de hoogte gesteld te worden dat er een maatregel opgelegd kan worden over een eventueel toekomstig recht op bijstand. (zie ook richtlijn B044.)

B049 Termijn heroverweging besluit tot verlaging

In deze richtlijn wordt aangegeven binnen welke termijn een beslissing tot een verlaging krachtens de afstemmingsverordening wordt heroverwogen.

Het college heroverweegt een beslissing tot een verlaging krachtens de Maatregelenverordening Wet werk en bijstand gemeente Helmond indien de verlaging dan nog voortduurt binnen 3 maanden na de datum van de beslissing.

Algemene bijstand

B144 Verlaging algemene bijstand voor personen van 18, 19 of 20 jaar

In deze richtlijn wordt aangegeven of de algemene bijstand voor belanghebbende van 18, 19 of 20 jaar wordt verlaagd overeenkomstig de Toeslagenverordening.

De verlagingen in de toeslagenverordening gelden niet voor personen van 18 t/m 20 jaar. In individuele gevallen kan het college de norm verlagen indien deze hoger is dan de bijstandsnorm (norm + toeslag - verlagingen) die zou gelden indien de belanghebbende 21 jaar zou zijn. Zie voor de berekening van de bijstandsnorm voor personen van 21 t/m 64 jaar [paragraaf B6.7](#).

B050 Toeslagen algemene bijstand voor personen van 21 tot 65 jaar

In deze richtlijn is opgenomen welke toeslagen, op grond van de verordening bedoeld in [artikel 8 lid 1 onderdeel c WWB](#), worden toegekend aan de alleenstaande en alleenstaande ouder (van 21 tot 65 jaar) vanwege het hebben van hogere algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan als gevolg van het niet of niet geheel kunnen delen van deze kosten met een ander.

De Verordening toeslagen en verlagingen (zie bijlage Gb01) kent de volgende toeslagen toe aan personen van 21 tot 65 jaar:

<i>Categorie</i>	<i>Toeslag</i>
• alleenstaande (ouder) in wiens woning geen ander zijn hoofdverblijf heeft ☐	20%
• een adresloze, waarbij tevens een verlaging wordt toegepast wegens het ontbreken van woonkosten	20%
• alleenstaande (ouder) in wiens woning een ander zijn hoofdverblijf heeft en die aantoonde de kosten van het bestaan niet geheel met die ander te kunnen delen	10%
• alleenstaande (ouder) in wiens woning een ander zijn hoofdverblijf heeft	0%

Indien de belanghebbende bijvoorbeeld een eigen kamer heeft die ook als woonkamer is ingericht en wordt gebruikt, is dit al voldoende om aan te tonen dat hij redelijkerwijs niet alle kosten kan delen. Ook van de alleenstaande van 21 jaar of ouder die bij zijn ouder(s) woont wordt, gelet op zijn levenspatroon (kennissenkring, daginvulling), al geacht niet alle kosten te kunnen delen, en hoeft hij dit niet meer aan te tonen. In zijn algemeenheid komt alleen de

belanghebbende met bijvoorbeeld een kamer met niet veel meer dan een bed en een kast niet voor de toeslag in aanmerking. Vaak zal dan twijfel bestaan of betrokkene geen gezamenlijke huishouding voert, of feitelijk elders verblijft, maar dit onvoldoende duidelijk is.

Een aanleiding om de maximale toeslag van 20% toe te kennen kan bestaan bij de belanghebbende die uitsluitend met één of meer hulpbehoevende de woning deelt en deze hulpbehoevende verzorgt. Hulpbehoevendheid is geen aanleiding om ook de hulpbehoevende zelf een hogere toeslag te verstrekken. (Zie hieromtrent ook het gestelde in richtlijn B051).

De adresloze (de alleenstaande (ouder) als bedoeld in het Bijstandsbesluit adreslozen (hoewel het Bijstandsbesluit adreslozen is vervallen, heeft artikel 11 Besluit WWB jo. onderdeel A van de bijlage van het Besluit specifieke uitkeringen maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en verslavingsbeleid hetzelfde gevolg) bewoont geen woning en kan ook geen kosten delen met anderen. Er wordt dan ook een toeslag toegekend van 20%. Deze toeslag wordt verlaagd met de verlaging vanwege het ontbreken van woonkosten. Ondanks het feit dat een adresloze geen woning bewoont wordt artikel 5 van de Verordening van overeenkomstige toepassing verklaard. (Zie ook paragraaf B6.10 onderdeel 6 inzake daklozen, richtlijn B059).

Indien blijkt dat de adresloze aantoonbaar meer kosten heeft dan waarin de bijstandsnorm voorziet, doordat hij bijvoorbeeld een groot aantal overnachtingen verblijft in pensions of in andere betaalde opvang, kan op grond van artikel 18 lid 1 WWB individualisering plaatsvinden.

Thuislozen die verblijven in d'n Herd vallen niet onder het begrip 'adreslozen'. Zij staan ingeschreven in d'n Herd en kunnen aanspraak maken op een toeslag van 10%. Evenals alleenstaande (ouders) die verblijven in instellingen als Doorgangshuis, Oversteek, Retour, vrouwopvangcentrum, sociaal pension of begeleid wonen, er geldt dat zij de kosten van het bestaan niet geheel met die andere medebewoners kunnen delen. Zij komen dan ook in aanmerking voor een toeslag van 10%.

B051 Verlaging algemene bijstand gehuwden

In deze richtlijn is opgenomen in hoeverre, op grond van de verordening bedoeld in artikel 8 lid 1 onderdeel c WWB, de norm van gehuwden (van 21 tot 65 jaar) wordt verlaagd vanwege het hebben van lagere algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan als gevolg van het kunnen delen van deze kosten met een ander.

De Verordening toeslagen en verlagingen (zie bijlage GB01) kent de volgende verlagingen toe aan personen van 21 tot 65 jaar:

Categorie	Verlaging
• gehuwden die de algemeen noodzakelijke kosten niet kunnen delen met een ander□	geen
• gehuwden die hun woning delen met één andere□	10%
• gehuwden die hun woning delen met twee of meer anderen□	20%

De verordening kent het begrip meerderjarig ten laste komend kind niet. Wet wordt het volgende beleid inzake inwonende meerderjarige kinderen 18-21 jaar gevolgd:

De verlaging van de echtparennorm of lagere toeslag voor de alleenstaande (ouder) bij deling van het hoofdverblijf met een ander, veronderstelt dat met die ander kosten kunnen worden gedeeld.

Voor ouders die het hoofdverblijf delen met hun studerende kinderen of niet-studerende kinderen jonger dan 21, is kostendeling echter niet altijd mogelijk.

In de praktijk is gebleken dat inwonende kinderen van 18 jaar en ouder (en derhalve niet langer 'ten laste' komend van de ouder) dermate lage inkomsten hadden, dat van hen geen bijdrage kon worden verlangd ter voldoening van de vaste lasten. Met name gaat het hier om

inwonende studerende kinderen. De schaalvoordelen worden uit het gezamenlijk bewonen van een woning met uitsluitend inwonende kinderen niet aanwezig geacht indien geen van deze kinderen een inkomen heeft gelijk aan, of lager dan:

- a. het maximale genormeerde maandbedrag als bedoeld in art. 3.2 lid 1 WSF 2000 vermeerderd met 10% als het kind een opleiding volgt zoals omschreven in artikel 28 WWB.

Met het maximale genormeerde maandbedrag wordt bedoeld het totaal van het budget voor:

- een normbedrag voor de kosten van levensonderhoud,
- een normbedrag voor boeken en leermiddelen, en
- een tegemoetkoming in de kosten van de onderwijsbijdrage.

De bedragen zijn afhankelijk van het type onderwijs dat wordt gevolgd. (Zie Sociaal Info, onderdeel WSF, voor de toepasselijke bedragen.)

Indien het totale inkomen van het kind maximaal gelijk is aan: de som van het maximale bedrag van het genormeerde maandbedrag + overige inkomsten tot een bedrag van 10% van de norm gehuwden, krijgt de alleenstaande (ouder) een toeslag van 20%.

Als het kind afziet van bv. het rentedragende deel van de beurs, mag het meer overige inkomsten hebben. De totale som van de inkomsten is relevant.

Onder opleiding wordt verstaan de definitie zoals deze is neergelegd in artikel 28 WWB:

- indien voor het onderwijs of de beroepsopleiding aanspraak bestaat op studiefinanciering op grond van de Wet studiefinanciering 2000, op een tegemoetkoming in de onderwijsbijdrage en de schoolkosten op grond van hoofdstuk 4 van de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten.

OF

- b. het normbedrag zoals bedoeld in artikel 20 WWB vermeerderd met 10%, als het kind van 18 tot 21 jaar geen opleiding volgt als bedoeld onder a.

Als het kind geen opleiding volgt zoals bedoeld onder a., maar een uitkering ontvangt of andere inkomsten heeft, geldt het gestelde onder b.

Er wordt een maximale toeslag van 20% verstrekt aan de alleenstaande (ouder) indien het inkomen van het kind niet hoger is dan de norm als bedoeld in artikel 20 WWB vermeerderd met 10% van de norm echtpaar.

Ter illustratie het volgende voorbeeld:

Een alleenstaande met inwonend meerderjarig kind van 20 jaar. De hierna genoemde bedragen gelden per 1-7-2003. Het kind heeft parttime inkomsten. Indien de inkomsten blijven onder € 196,92 (bijstandsnorm alleenstaande 18-21 jaar) + € 113,56 = € 310,48; wordt het kind geacht geen, dan wel een onvoldoende bijdrage te kunnen leveren in de vaste lasten.

Het totaal van de inkomsten waarover het kind mag beschikken is onder a. hoger dan onder b. Dit heeft te maken met de kosten die een studerend kind moet maken voor zijn studie. Er is weliswaar een normbedrag voor boeken en leermiddelen, echter in de praktijk blijkt dat veel studerenden een deel van het bedrag voor levensonderhoud rechtstreeks aanwenden voor studiekosten.

Uitdrukkelijk geldt dat wanneer er inwonende andere kinderen zijn die wel geacht kunnen worden bij te dragen in de vaste lasten, het bovenstaand gestelde niet opgaat.

Voorbeeld:

een alleenstaande woont in een woning met twee meerderjarige kinderen. Het jongste kind is 20 jaar en heeft studiefinanciering. Het oudste kind is 24 jaar en werkt fulltime. Op basis van het inkomen van het oudste kind ontstaan wel schaalvoordelen doordat lasten kunnen worden gedeeld. De alleenstaande ontvangt dan een toeslag van 10%.

Een aanleiding om geen verlaging toe te passen kan ook bestaan bij de belanghebbende die uitsluitend met één of meer hulpbehoevende de woning deelt en deze hulpbehoevende verzorgt. Hulpbehoevendheid is geen aanleiding om ook de hulpbehoevende zelf een lagere verlaging toe te kennen.

Onder hulpbehoevende/verzorgingsbehoevende wordt verstaan:

- degene die, als hij niet met de verzorgende zou wonen, zou zijn aangewezen op beroepsmatige hulp, zoals opname in een bejaardentehuis of verpleeginrichting, dagverpleging of intensieve ambulante zorg. De verzorging thuis moet dus een alternatief voor beroepsmatige hulp zijn.

Onder verzorger wordt verstaan:

- degene die alleen de zorg heeft voor de hulpbehoevende.

De indicatie of sprake is van hulpbehoevendheid wordt gesteld door de afdeling Werk Inkomen en Zorg, waarbij zo(veel) mogelijk wordt afgegaan op een advies van het RIO, de GGD of eventueel de huisarts.

Een *verzorger* van een hulpbehoevende ontvangt een toeslag van 20% als hij alleen de zorg heeft voor een hulpbehoevende. De verzorging thuis moet een alternatief voor beroepsmatige hulp zijn. Gelet op de zorgtaken is uitstroom naar werk veelal niet mogelijk en is de zorgtaak derhalve een belemmering om zelfstandig in een hoger inkomen te kunnen voorzien. Gelet hierop wordt aan de verzorger een maximale toeslag toegekend (artikel 3 GVTV).

De maximale toeslag geldt niet indien er anderen dan alleen de hulpbehoevende in de woning wonen, waarmee kosten gedeeld kunnen worden.

Hulpbehoevendheid is geen aanleiding om ook de hulpbehoevende zelf een hogere toeslag te verstrekken.

Voor gehuwden die beiden verblijven in instellingen als D'n Herd, Doorgangshuis, Oversteek, Retour, vrouwopvangcentrum, sociaal pension of begeleid wonen, geldt dat zij de kosten van het bestaan met meerdere anderen kunnen delen. Voor hen geldt dus een verlaging van 20%.

B052 Verlaging algemene bijstand wegens ontbreken woonkosten

In deze richtlijn wordt opgenomen in hoeverre, op grond van de verordening bedoeld in artikel 8 lid 1 onderdeel c WWB, de norm wordt verlaagd vanwege het hebben van lagere algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan als gevolg van de woonsituatie.

De GVTV (zie bijlage GB01) maakt gebruik van de mogelijkheid die de WWB geeft, om een speciale verlaging toe te passen indien de belanghebbende een woning bewoont waaraan geen woonkosten verbonden zijn.

De bijstandsnorm van de belanghebbende die een woning bewoont waaraan geen woonkosten zijn verbonden, wordt verlaagd met het bedrag dat gelijk is aan de gemiddelde landelijke huur zoals gehanteerd bij de alimentatievaststelling overeenkomstig de Tremas-normen. Als er sprake is van extra kosten die samenhangen met het ontbreken van woonkosten kan de verlaging worden verminderd met een bedrag dat met die extra kosten overeenkomt.

In beginsel wordt uitgegaan wordt van de vaste korting gelijk aan gemiddelde landelijke huur.

In individuele gevallen kan deze worden verminderd omdat de belanghebbende kosten in verband met het wonen heeft die niet onder de definitie van woonkosten vallen. Bijvoorbeeld de kraker die geen huur betaalt, maar gezien de staat van het pand wel kosten van groot onderhoud moet maken.

Soms zou misschien aan een hogere korting gedacht kunnen worden (bijv. bij een grote woning). Juist in die situaties zullen zich echter vaak andere kosten voordoen, waarvoor de vaste verlaging dan nog ruimte laat.

Afwijkingen in de hoogte van de vaste korting dient te worden beoordeeld op grond van artikel 18 lid 1 en lid 4 WWB. Rechters zullen echter niet snel aanleiding zien voor een hogere korting.

De verlaging geldt indien er voor de woning in het geheel geen woonkosten verschuldigd zijn. Daarnaast geldt ingevolge jurisprudentie dat deze verlaging ook in het geval de ex-partner de woonkosten van de woning blijft voldoen (CRvB 20-01-2001, nr. 99/644 NABW).

Voor de specifieke regels omtrent daklozen wordt verwezen naar paragraaf B6.10 onderdeel 6 inzake daklozen, richtlijn B059. Wanneer de belanghebbende die geen woning bewoont onderdak (of een postadres) heeft gevonden bij het AMW, BJ-Brabant of De Oversteek wordt als volgt gehandeld:

AMW of BJ-Brabant

Clënten van het AMW of BJ-Brabant komen voor bijstand, met de instelling als postadres, in aanmerking onder de volgende voorwaarden:

- Betrokkenen verblijven in, en hebben een langdurige band met, Helmond.
- De instelling oordeelt de regeling noodzakelijk voor een goed verloop van de hulpverlening.
- De duur is maximaal 3 maanden; tijdens deze periode wordt alles in het werk gesteld om in Helmond een woning te krijgen.
- De instelling geeft mutaties onmiddellijk door.

De uitkering bedraagt:

- voor personen van 21 jaar en ouder:
 - de de norm van artikel 21 WWB
 - +20% toeslag omdat betrokkene zijn algemeen noodzakelijke kosten met niemand kan delen
 - +/- het bedrag van de verlaging bij ontbrekende woonkosten.
- voor 18 t/m 20-jarigen:
 - de norm van artikel 20 WWB
 - als recht bestaat op bijzondere bijstand ingevolge artikel 12 WWB:
 - + aanvulling tot de WSF-norm voor levensonderhoud
 - +/-het bedrag van de verlaging bij ontbrekende woonkosten; dit bedrag wordt op de bijzondere bijstand in mindering gebracht.

De Oversteek

Betreft: mensen in de nachtopvang van De Oversteek.

Een aanzuigende werking op mensen van buiten Helmond moet worden voorkomen.

Daarom gelden o.a. de volgende afspraken:

- De Oversteek stuurt iemand pas door voor een bijstandsaanvraag na een wachttijd van 5 dagen waarin wordt bekeken of hij in de nachtopvang blijft.
- De belanghebbende meldt zich, met een geldige legitimatie + een verklaring van D'n Herd over het verblijf in de nachtopvang, bij Burgerzaken voor inschrijving in het bevolkingsregister op het adres van De Oversteek, Kasteeltraverse 102.
- Met dezelfde gegevens meldt hij zich bij WIZ voor de bijstandsaanvraag.

WIZ grijpt voor wat betreft de ingangsdatum van de uitkering terug op de datum van aanvang van het verblijf in De Oversteek.

- De Oversteek verstrekt aan het einde van elke maand een overzicht van het aantal malen dat elke cliënt daar nachtrust heeft gehad + een nota van het totaal aantal overnachtingen x € 3,00.
- WIZ blokkeert maandelijks de uitkering. Heeft de cliënt nog recht dan wordt het bedrag van de nota rechtstreeks aan De Oversteek voldaan; het restant wordt - behoudens andere inhoudingen- aan belanghebbende betaald.
- Heeft de belanghebbende gedurende een volle kalendermaand niet in de nachtopvang verbleven, dan wordt de uitkering beëindigd per de eerste van die maand. De Oversteek zorgt dan ook voor uitschrijving bij bevolking.

Voor de hoogte van de uitkering worden mensen in de nachtopvang geacht niet alle kosten te kunnen delen. Voor de alleenstaande van 21 t/m 64 jaar oud betekent dit dus 10% toeslag.

Zie voor specifieke regels met betrekking tot daklozen ook paragraaf B6.10 onderdeel 6.

B053 Verlaging algemene bijstand schoolverlaters

In deze richtlijn wordt opgenomen in hoeverre, op grond van de verordening bedoeld in artikel 8 lid 1 onderdeel c WWB, een verlaging wordt toegepast voor een belanghebbende die recent deelname aan onderwijs of beroepsopleiding heeft beëindigd.

De GVTV (zie bijlage GB01) maakt gebruik van de mogelijkheid in de WWB om een verlaging toe te passen bij schoolverlaters. Op grond van artikel 28 WWB wordt gedurende het eerste half jaar na beëindiging van de opleiding de uitkering verlaagd tot het niveau van het inkomen waarover de belanghebbende tijdens de studie rechtens kon beschikken. Hiermee wordt bedoeld het inkomen waarop belanghebbende tijdens de studie tenminste recht had en niet op het meerinkomen wat hij toen eventueel nog had. De verlaging betekent ook dat in geval van samenwoning de gezamenlijke norm voor de schoolverlater en zijn partner maximaal de norm voor een alleenstaande plus het van toepassing zijnde bedrag voor levensonderhoud ingevolge de WSF 2000, bedraagt.

Tijdstip van beëindiging deelname aan onderwijs of beroepsopleiding

De verlaging wegens het zijn van schoolverlater geldt gedurende een half jaar (artikel 28 WWB). Deze periode begint op de eerste dag van de maand volgend op die waarin de inschrijving voor de opleiding is beëindigd of het diploma is behaald. Het is daarbij niet relevant of de belanghebbende direct bijstand aanvraagt. Ook is voor de ingangsdatum van de periode van een half jaar niet van belang op welk moment het recht op studiefinanciering eindigt.

Onderbreken van de bijstandsverlening tijdens de schoolverlatersperiode

Het aanvaarden van werk voor kortere of langere duur schort de termijn van de verlaging niet op. Een 24-jarige schoolverlater die op 23 december is afgestudeerd, krijgt dus in de periode januari t/m juni te maken met de schoolverlatersverlaging. Gaat hij in maart en april werken dan schort dit de termijn van de verlaging niet op. Vanaf juli wordt de verlaging niet meer toegepast. Vraagt hij pas in april bijstand aan, dan geldt eveneens dat de verlaging vanaf juli niet meer wordt toegepast.

B054 Verlaging toeslag algemene bijstand alleenstaande van 21 of 22 jaar

In deze richtlijn wordt opgenomen of, op grond van de verordening bedoeld in artikel 8 lid 1 onderdeel c WWB, de toeslag voor een 21- of 22-jarige alleenstaande afwijkend wordt vastgesteld.

Indien de bijstandsuitkering van de 21- en 22-jarige alleenstaande die een toeslag ontvangt in verband met het niet of het niet geheel kunnen delen van de bestaanskosten met een ander (artikel 2 en 4 GVTV) meer bedraagt dan 75% van het voor de betreffende leeftijd geldende

minimumloon wordt de toeslag zodanig verlaagd dat de uitkering maximaal 75% van het minimumloon bedraagt.

Hier is voorzien in een aanpassing van de toeslag voor 21- en 22-jarigen. De uitkering zou anders meer kunnen bedragen dan het voor de betreffende leeftijdscategorie geldende minimumloon. Met de aftopping van de uitkering op 75% van het minimumloon blijft er voldoende stimulans tot werken bestaan.

Let op: de verlaging voor alleenstaanden van 21 en 22 jaar heeft dus alleen betrekking op de toeslag.

B055 Anticumulatiebepaling verlaging algemene bijstand

In deze richtlijn wordt aangegeven welke anticumulatiebepalingen er gelden in de verordening als bedoeld in artikel 8 lid 1 onderdeel c WWB.

Bij samenloop (bv. bij verlaging algemene bijstand schoolverlaters en bij verlaging toeslag algemene bijstand alleenstaande van 21 of 22 jaar) dient er volgens de GVTV twee verschillende verlagingen plaats te vinden. Wanneer er sprake is van twee (of meer) toepasselijke verlagingen prevaleert de verlaging in verband met recente beëindiging van onderwijs/opleiding, en vinden derhalve de andere verlaging(en) niet plaats, zolang er sprake is van recent beëindigen van onderwijs of beroepsopleiding.

B056 Ingangsdatum normwijziging alleenstaande ouder/alleenstaande

In deze richtlijn wordt aangegeven op welk moment de norm bij een overgang van alleenstaande ouder naar alleenstaande wordt gewijzigd.

De normwijziging en de eventuele andere wijzigingen gaan in op de dag dat het jongste ten laste komende kind de leeftijd van 18 jaar bereikt.

B057 Ingangsdatum normwijziging bij verblijf in inrichting

In deze richtlijn kan het college aangeven op welk moment de bijstandsnorm moet worden aangepast indien de belanghebbende wordt opgenomen in een inrichting.

Formeel moet met ingang van de dag van opname uitkering worden verleend ingevolge artikel 23 WWB.

Echter, als de belanghebbende voorheen als thuiswonende al een uitkering van de gemeente ontving, leidt aanpassing tot extra administratieve besommeringen. In dat geval wordt daarom als volgt gehandeld:

- De uitkering blijft ongewijzigd als het verblijf in de inrichting voor het einde van de maand na die van opname eindigt of mogelijk eindigt (als de exacte duur onbekend is);
- Bij een langer verblijf wordt de uitkering zo spoedig mogelijk doch uiterlijk na de maand volgend op die van opname, aangepast. Ook de uitkering van eventuele thuisblijvende gezinsleden wordt dan aangepast. De uitkering kan dus maximaal 2 maanden ongewijzigd blijven.

De uitkering wordt onmiddellijk afgestemd op het verblijf in de inrichting als voor de opname hier geen bijstand werd ontvangen.

B058 Bijzondere bijstand voor vaste lasten tijdens verblijf in inrichting

In deze richtlijn wordt aangegeven in welke situaties bijzondere bijstand wordt verleend voor de vaste lasten tijdens het verblijf in een inrichting.

Als de bijstand is afgestemd op het verblijf in de inrichting, kan zo nodig extra bijzondere bijstand worden verleend in de doorlopende lasten waarvan gezien alle omstandigheden, waaronder de duur van de opname, in redelijkheid niet kan worden gevergd dat ze worden

beëindigd. Het kan hier gaan om huur, vastrecht energie, WA- en inboedelverzekering, onroerende zaakbelasting en/of abonnement telefoon.

B059 Beleid inzake bijstandsverlening aan daklozen

In deze richtlijn wordt het beleid aangegeven inzake bijstandverlening aan een belanghebbende zonder adres.

De verplichtingen die de WWB aan de uitkering verbindt gelden in beginsel ook voor de zwervende daklozen. Gezien hun omstandigheden zullen in de praktijk toch wat andere eisen aan de uitvoering worden gesteld.

Hierna wordt ingegaan op de voorwaarden waaraan moet worden voldaan.

Verplichtingen van de WWB Identificatie.

Voordat bijstand kan worden verstrekt dient de zwervende dakloze een geldig legitimatiebewijs te overleggen. Wie hier niet aan kan voldoen dient te worden verwezen naar de Stadswinkel voor het verkrijgen ervan.

De kosten van (het verkrijgen van) een legitimatiebewijs zijn algemeen noodzakelijk. Bijzondere bijstand wordt daarvoor in beginsel niet verstrekt. Zonodig kan een - rechtstreeks aan de Stadswinkel te voldoen - voorschot op de algemene bijstand oplossing bieden.

Als briefadres wordt De Clundert 1 gehanteerd.

Inkomsten.

De gegevens moeten worden geverifieerd.

Of betrokkene een andere uitkering heeft kan bijvoorbeeld worden nagegaan aan de hand van de GVI (Gemeenschappelijke Verwijs Index, een registratie van de sociale verzekeringsuitkeringen) of Suwinet-inkijk.

Vermogen.

Het vermogen dient, voorzover haalbaar, te worden vastgesteld:

- Mogelijk heeft betrokkene bankafschriften;
- via het sofi-nummer kan bij de fiscus worden geïnformeerd.

Indien blijkt van vermogen in het verleden dient te worden gekeken naar de intering daarvan.

Onderzoeken.

Ook van de zwervende daklozen dienen de gegevens te worden onderzocht.

Helmond sluit aan bij de wijze van onderzoek bij andere cliënten, bijvoorbeeld voor wat betreft de termijnen van het inleveren van gegevens.

Activering.

Volgens de WWB moeten in beginsel alle belanghebbenden voldoen aan de (arbeids)verplichtingen. Afwijking is mogelijk na individuele beoordeling.

Bij zwervende daklozen zal gezien de individuele omstandigheden relatief vaak blijken dat activering richting de arbeidsmarkt (nog) niet aan de orde is. De betreffende verplichtingen worden in die gevallen ook niet aan de bijstand verbonden.

Maatregelen

Het maatregelensysteem is in beginsel normaal van toepassing.

De uitkering

De hoogte.

De landelijke norm is, net als bij andere cliënten, afhankelijk van de gezinssituatie. De mogelijke toeslag of verlaging is een zaak van gemeentelijk beleid.

De gemeente Helmond verstrekt een toeslag van 20% en verlaagt de toeslag met de verlaging vanwege het ontbreken van woonkosten. (Zie ook paragraaf B6.7 onderdeel 3; richtlijn B050).

De betaling.

Uitbetaling geschiedt per maand.

De ziektekostenverzekering.

De belanghebbende met algemene bijstand is verzekerd. De zwervende dakloze dient een machtiging te ondertekenen tot inhouding en betaling aan het ziekenfonds van nominale premie, premie aanvullende verzekering en eigen bijdragen.

B060 Berekening hoogte algemene bijstand bij co-ouderschap

In deze richtlijn wordt aangegeven hoe bij co-ouderschap de hoogte van de bijstand wordt vastgesteld.

Om dit probleem op te lossen moet een nieuwe basisnorm berekend worden die is opgebouwd uit een alleenstaande-deel en een alleenstaande-ouder-deel. Voor het aantal dagen per week (of per maand) dat de kinderen bij de ouder verblijven, wordt deze aangemerkt als alleenstaande ouder. Voor de overige dagen per week (of per maand) geldt hij of zij als alleenstaande.

Het co-ouderschap zal doorgaans geen invloed hebben op de hoogte van de toeslagen en de verlagingen. Deze zijn immers gelijk voor alleenstaanden en alleenstaande ouders (uitzondering: 21- en 22-jarige alleenstaanden; zij worden onder omstandigheden in sommige gemeenten geconfronteerd met een extra verlaging; artikel 29 WWB; zie ook paragraaf B6.7 onderdeel 4).

Let op: De hier geformuleerde regel inzake de berekening van de basisnorm algemene bijstand bij co-ouderschap kan alleen worden toegepast wanneer beide ouders over het co-ouderschap duidelijke (en langdurige) afspraken hebben gemaakt en deze afspraken daadwerkelijk nakomen (de feitelijke situatie is van belang!) De co-ouderschapsregeling is dus niet bedoeld voor de gevallen waarin de kinderen vrijwel altijd bij de ene ouder verblijven en slechts incidenteel bij de andere ouder.

Voorbeeld

Peter (27) en Wendy (30) zijn gescheiden. Marja, hun enige kind verblijft door de week bij Wendy en in het weekend bij Peter. Wendy en Peter delen hun woningen niet met anderen.

- De uitkering algemene bijstand van Peter is als volgt opgebouwd:
 $5/7 \times \text{basisnorm alleenstaande} + 2/7 \times \text{basisnorm alleenstaande ouder} + 20\%$ toeslag.
- De uitkering algemene bijstand van Wendy ziet er zo uit:
 $2/7 \times \text{basisnorm alleenstaande} + 5/7 \times \text{basisnorm alleenstaande ouder} + 20\%$ toeslag.

B061 Vaststelling vermogen bij co-ouderschap

In deze richtlijn wordt aangegeven hoe bij co-ouderschap het vermogen wordt vastgesteld.

Co-ouderschap wordt aanwezig geacht indien de feitelijke verzorging van de kinderen deels door de ene en deels door de andere ouder wordt gedaan. Indien een ouder gemiddeld minder dan twee etmalen per week belast is met de verzorging van het kind, wordt dit niet gezien als co-ouderschap, maar als een omgangsregeling.

De vermogensgrens voor de co-ouder wordt berekend door de vermogensgrens voor een alleenstaande te vermeerderen met x/7 maal het verschil tussen de vermogensgrens voor een alleenstaande ouder - de vermogensgrens voor een alleenstaande. Eventueel inkomen en vermogen van het kind worden voor x/7 toegerekend aan betreffende ouder. Hierbij staat x voor het gemiddelde aantal dagen per week dat de co-ouder het kind verzorgt.

NB: Het gehanteerde gemiddelde aantal verzorgingsdagen per week is het als bij de vaststelling van de norm in geval van co-ouderschap (zie paragraaf B6.11).

Bijzondere bijstand

B062 Moment aanvragen bijzondere bijstand (terugwerkende kracht)

In deze richtlijn wordt aangegeven op welk moment een aanvraag bijzondere bijstand moet worden ingediend dan wel in hoeverre verlening van bijzondere bijstand met terugwerkende kracht mogelijk is.

* Gedurende het eerste draagkrachtjaar kan bijzondere bijstand worden aangevraagd voor de kosten die zich tot maximaal twee jaar vóór de ingangsdatum van het eerste draagkrachtjaar hebben voor gedaan.

Bijvoorbeeld: bij een eerste draagkrachtjaar van 1 mei 1999 tot en met 30 april 2000, kan gedurende die hele periode nog een aanvraag worden gedaan voor de kosten vanaf 1 mei 1997

* Voor kosten in een bepaald draagkrachtjaar kan nog gedurende de volgende twee draagkrachtjaren een aanvraag worden gedaan.

Bijvoorbeeld: het draagkrachtjaar loopt van 1 mei tot en met 30 april. Voor de kosten in de periode van mei 1999 tot en met april 2000 kan ook nog een aanvraag worden gedaan in de perioden van mei 2000 tot en met april 2001 en van mei 2001 tot en met april 2002.

B137 In aanmerking te nemen middelen voor draagkracht

In deze richtlijn wordt aangegeven welke middelen - zijnde de langdurigheidstoeslag, het vermogen en het inkomen voorzover het meer bedraagt dan de bijstandsnorm al dan niet in- of exclusief de middelen bedoeld in artikel 31 lid 2 WWB en artikel 34 lid 2 WWB - in aanmerking worden genomen voor de draagkracht.

Vaststelling van het inkomen

Het voor de draagkracht in aanmerking te nemen inkomen wordt bepaald aan de hand van het inkomen gedurende het aan de aanvraag voorafgaande jaar.

In aanmerking te nemen inkomen

Van het in aanmerking te nemen inkomen worden de middelen bedoeld in artikel 31 lid 2 WWB en artikel 33 lid 5 WWB niet tot het draagkrachtinkomen van belanghebbende gerekend. De middelen als bedoeld in genoemde artikelen worden dus ook voor de bijzondere bijstand vrijgelaten. (Het inkomen wordt dus op dezelfde wijze vastgesteld als bij de algemene bijstand.)

Inkomsten uit arbeid van ten laste komende kinderen (artikel 31 lid 2 onder h WWB) worden dus alleen vrijgelaten indien het bijzondere bijstand betreft voor een ander in de bijstand begrepen persoon dan het minderjarig kind met inkomsten uit arbeid. Betreft het een aanvraag voor het minderjarige kind zelf dan moeten deze inkomsten wel worden meegenomen.

In aanmerking te nemen vermogen

Van het in aanmerking te nemen vermogen worden de middelen bedoeld in artikel 34 lid 2 WWB niet tot het draagkrachtvermogen van belanghebbende gerekend. De middelen als

bedoeld in genoemd artikel worden dus ook voor de bijzondere bijstand vrijgelaten. (Het vermogen wordt dus op dezelfde wijze vastgesteld als bij de algemene bijstand.)

B063 Draagkrachtpercentages

In deze richtlijn wordt aangegeven hoe de draagkracht van belanghebbende wordt vastgesteld.

Draagkracht uit inkomen

- 10% van de eerste € 70,00 per maand van het in aanmerking te nemen inkomen incl. vt;
- 35% van de volgende € 90,00 (tot € 160,00) per maand van het in aanmerking te nemen inkomen incl. vt;
- 50% van de volgende € 180,00 (tot € 340,00) per maand van het in aanmerking te nemen inkomen incl. vt;
- 100% van het in aanmerking te nemen inkomen incl. vt boven de € 340,00 per maand.

Echter, het in aanmerking te nemen inkomen incl. vt wordt in beginsel voor 100% als draagkracht aangemerkt bij bijzondere bijstand:

- in de vorm van woonkostentoeslag;
- in de vorm van leenbijstand;
- voor de kosten van de jongere van 18 t/m 20 die het gevolg zijn van zijn zelfstandig wonen, en;
- voor de premie van een particuliere ziektekostenverzekering.

Bijzondere individuele omstandigheden kunnen bijvoorbeeld leiden tot:

- een lager draagkrachtpercentage. Bijvoorbeeld i.v.m. de aard van de kosten, bijvoorbeeld van medische aard, in relatie tot alle persoonlijke omstandigheden.
- een hoger draagkrachtpercentage. Bijvoorbeeld als de kosten het gevolg zijn van onvoldoende betoond verantwoordelijkheidsbesef.

Let op:

1. Inkomens uit AOW en Anw kunnen netto hoger zijn dan de bijstandsnorm. Er wordt echter van uitgegaan dat deze inkomens gelijk zijn aan bijstandsniveau en dus niet leiden tot draagkracht.
2. Indien de belanghebbende gebruik maakt van de warme maaltijdvoorziening van de Stichting Welzijn Ouderen Helmond wordt de draagkracht geacht hiermee verrekend te zijn.

Berekening vakantietoeslag

Voor de berekening van de vakantietoeslag moet uit worden gegaan van het netto-inkomen zonder dat daarop verplichte betalingen aan derden zijn ingehouden. Het gaat hierbij vooral om beslagen en AWBZ-bijdragen van personen die in een inrichting verblijven. De precieze hoogte van de vakantietoeslag kan worden berekend met behulp van de regels uit de Regeling WWB (zie ook paragraaf B4.3 onderdeel 4).

Voorbeeld

Een alleenstaande van 65 jaar of ouder die in een inrichting verblijft heeft recht op AOW van ongeveer € 681,-- bruto. Na aftrek van belastingen, premies en AWBZ bijdrage houdt hij per maand ongeveer € 177,-- netto over. Het vakantiegeld moet echter niet over dit bedrag worden berekend, maar over het nettobedrag voor aftrek van de AWBZ-bijdrage: ongeveer € 613,-- per maand. Hierdoor hebben ouderen die in een inrichting verblijven, ondanks dat hun maandinkomen op bijstandsniveau ligt, in de praktijk vaak toch enige draagkracht.

Draagkracht uit vermogen

- 100% van het in aanmerking te nemen vermogen.

B064 Draagkrachtperiode bijzondere bijstand

In deze richtlijn wordt aangegeven over welke periode de draagkracht in aanmerking wordt genomen en op welk tijdstip de draagkrachtperiode begint.

De periode waarover de draagkracht wordt vastgesteld, de draagkrachtperiode, is in beginsel een jaar, beginnend op de eerste dag van de maand waarin de bijzondere bijstand wordt aangevraagd. Er moet dus over een jaar worden berekend hoe groot de ruimte in het inkomen en het vermogen is. Vervolgens moet op het totaal hiervan het draagkrachtpercentage worden losgelaten.

B065 Wijziging draagkracht tijdens draagkrachtperiode

In deze richtlijn wordt aangegeven hoe om te gaan met een eventuele wijziging van de draagkracht tijdens de draagkrachtperiode.

De draagkracht wordt voor het resterende deel van de lopende draagkrachtperiode opnieuw vastgesteld indien zich wijzigingen voordoen in het inkomen of de gezinsomstandigheden (bijvoorbeeld: huwelijk, echtscheiding of overlijden). Wanneer bij de vaststelling van de draagkracht al een inkomenswijziging kan worden voorzien, dient deze zoveel mogelijk te worden meegenomen (bijvoorbeeld: pensionering of beëindiging van studie).

B066 Drempelbedrag

In deze richtlijn wordt aangegeven of er een drempelbedrag wordt toegepast voordat er tot verlening van bijzondere bijstand wordt overgegaan.

Sedert 1 juli 1999 wordt geen drempelbedrag als bedoeld in artikel 35 lid 2 WWB (een bedrag dat niet voor bijzondere bijstand in aanmerking komt), meer gehanteerd.

Wel geldt een zogenaamde administratieve drempel. De hoogte van deze drempelbedrag is gelijk aan € 50,00.

- Indien de totale kosten waarvoor bijzondere bijstand wordt gevraagd in een bepaald draagkrachtjaar beneden de € 50,00 blijven, komen deze kosten niet voor bijzondere bijstand in aanmerking;
- Indien de kosten waarvoor bijzondere bijstand wordt gevraagd in een bepaald draagkrachtjaar € 50,00 of meer bedragen, komt het totaalbedrag (naar draagkracht) voor bijzondere bijstand in aanmerking. Bij hogere kosten geldt dus in het geheel geen drempelbedrag meer.

B067 Stappenplan berekening bijzondere bijstand

In deze richtlijn is een stappenplan opgenomen voor de berekening van bijzondere bijstand met inachtneming van de gemeentelijke regels ten aanzien van het drempelbedrag.

De berekening van de bijzondere bijstand verloopt als volgt:

1. Bepaal de hoogte van de voor bijzondere bijstandsverlening in aanmerking komende kosten aan de hand van nota's e.d.; Indien dit bedrag lager is dan € 50,00 wordt er geen bijstand verleend;
2. Bepaal de draagkrachtperiode;
3. Bepaal de ruimte in het inkomen over de draagkrachtperiode;
4. Verminder de ruimte in het inkomen met de buitengewone uitgaven;
5. Bepaal de ruimte in het vermogen over de draagkrachtperiode;
6. Bepaal de draagkracht in euro's door het draagkrachtpercentage(s) toe te passen op de uitkomst van stappen 4 en 5;
7. Bereken als volgt:

Kosten (1)
Draagkracht (6) -/-
Bijzondere bijstand

B068 Telefoonnummer ziekenfonds

In deze richtlijn zijn telefoonnummers en overige adresgegevens van relevante zorgverzekeraars opgenomen.

Agis (OWM Agis Zorgverzekeringen UA)
Van Asch van Wijckstraat 55, Amersfoort
Postbus 19, 3800 HA AMERSFOORT
Telefoon (033) 4456911
Fax (033) 4612733
Website: www.agisweb.nl

Amicon (OWM Amicon Zorgverzekeraar Ziekenfonds UA)
De Ruyterlaan 25, Enschede
Postbus 75000, 7500 KC ENSCHEDE
Telefoon (053) 4853853
Fax (053) 4853299
Website: www.amicon.nl

AnderZorg (Onderlinge Ziekenfonds Maatschappij AnderZorg UA)
Van Swietenlaan 25-3, Groningen
Postbus 11072, 9700 CB GRONINGEN
Telefoon (050) 5234951
Fax (050) 5265273
E-mail info@anderzorg.nl
Website: www.anderzorg.nl

Azivo (OWM AZIVO Algemeen Ziekenfonds De Volharding UA)
Oude Haagweg 128, 's-Gravenhage
Postbus 13731, 2501 BP 'S-GRAVENHAGE
Telefoon (070) 4402400
Fax (070) 4402401
E-mail info@azivo.nl
Website: www.azivo.nl

AZvZ (Stichting Algemeen Ziekenfonds voor Zeelieden)
Molenwerf 2-8, Amsterdam
Postbus 9251
1006 AG AMSTERDAM
Telefoon (020) 6074444
Fax (020) 6074680
E-mail scheepvaart@pvf.nl
Website: www.azvz.nl

CZ Groep (Stichting Centrale Zorgverzekeraars Groep, Ziekenfonds)
Ringbaan West 236, Tilburg
Postbus 90152, 5000 LD TILBURG
Telefoon (013) 5949949
Fax (013) 5949500
E-mail info@cz.nl
Website: www.cz.nl

Wulfaertstraat 25, Goes
Postbus 4400, 4460 CZ GOES
Telefoon (0113) 274400
Fax (0113) 274427

Wilhelminastraat 39, Sittard
Postbus 55, 6130 MA SITTARD
Telefoon (046) 4595656
Fax (046) 4528634

De Friesland (OWM De Friesland Zorgverzekeraar UA)
Harlingertrekweg 53-55, Leeuwarden
Postbus 270, 8901 BB LEEUWARDEN
Telefoon (058) 2913913
Fax (058) 2153759
E-mail dfz@xs4all.nl
Website: www.defriesland.nl

DSW (OWM Zorgverzekeraar DSW UA)
's-Gravelandseweg 555, Schiedam
Postbus 173, 3100 AD SCHIEDAM
Telefoon (010) 2466466
Fax (010) 4265506
E-mail info@dsw.nl
Website: www.dsw.nl

Geové zorgverzekeraar (OWM Geové zorgverzekeraar UA)
Schweitzerlaan 6, Groningen
Postbus 64, 9700 MD GRONINGEN
Telefoon (050) 5233333
Fax (050) 5233470
E-mail info@geove.nl
Website: www.geove.nl

Groene Land PWZ (OWM Groene Land PWZ Zorgverzekeraar UA)
Werkhorst 36, Meppel
Postbus 50, 7940 GA MEPPEL
Telefoon (0522) 266911
Fax (0522) 266996
Website: www.groeneland-achmea.nl

Ebbehout 1, Zaandam
Postbus 2169, 1500 GD ZAANDAM
Telefoon (075) 6514000
Fax (075) 6514001
Website: www.pwz-achmea.nl

Nederzorg (OWM Ziekenfonds Nederzorg UA)
Westblaak 67, Rotterdam
Postbus 1236, 3000 BE ROTTERDAM
Telefoon (0900)2020405
Fax (0900)2020406
Website: www.nvs-verzekeringen.com

Nuts (OWM Nuts Zorgverzekering UA)
Johanna Westerdijkplein 1, 's-Gravenhage
Postbus 29666, 2502 LR 'S-GRAVENHAGE
Telefoon (070) 3100911
Fax (070) 3100407
Website: www.nuts.nl

ONVZ (Onderlinge ONVZ Ziekenfonds UA)
De Molen 66, Houten
Postbus 407, 3990 GE HOUTEN
Telefoon (030) 6396222
Fax (030) 6351275
E-mail info@onvz.nl
Website: www.onvz.nl

OZ (OWM OZ zorgverzekeringen UA)
Chasséveld 17, Breda
Postbus 90150, 4800 RB BREDA
Telefoon (076) 5243000
Fax (076) 5227076
Website: www.oz.nl

Oostkant 2, Terneuzen
Oostkant 2, 4531 HA TERNEUZEN
Telefoon (0115) 677700
Fax (0115) 631220

IJsselmeer 32, Zwijndrecht
IJsselmeer 32, 3332 EX ZWIJNDRECHT
Telefoon (078) 6209096
Fax (078) 6196550

OZB (OWM Onafhankelijk Ziekenfonds Bedrijven UA)
Mosweg 21b, Hengelo
Postbus 127, 7550 AC HENGELO
Telefoon (074) 7890789
Fax (074) 7890779
Website: www.ozf.nl

Salland (OWM Salland zorgverzekeringen UA)
Munsterstraat 6, Deventer
Postbus 166, 7400 AD DEVENTER
Telefoon (0570) 687000
Fax (0570) 687332
Website: www.salland.nl

Stad Rotterdam (OWM SR-Zorgverzekeraar UA)
Weena 70, Rotterdam
Postbus 570, 3000 AN ROTTERDAM
Telefoon (010) 2466480
Fax (010) 2466468
Website: www.sr.nl

Trias (OWM Zorgverzekeraar Trias ua)
Stadhuisplein 70, Gorinchem
Postbus 38, 4200 AA GORINCHEM
Telefoon (0183) 681681
Fax (0183) 681682
E-mail postbus@trias.nl
Website: www.trias.nl

Harderwijkweg 1, Gouda
Postbus 201, 2800 AE GOUDA
Telefoon (0182) 568268
Fax (0182) 539870

Univé (Onderlinge Verzekerings Maatschappij Univé Zorgverzekeraar UA)
R. van der Weijdestraat 1, Alkmaar
Postbus 276, 1800 BJ ALKMAAR
Telefoon (072) 5277277
Fax (072) 5277204
Website: www.unive.nl

VGZ (Stichting Ziekenfonds VGZ)
Wijchenseweg 20, Nijmegen
Postbus 30374, 6503 HZ NIJMEGEN
Telefoon (024) 3436666
Fax (024) 3436777
Website: www.vgz.nl

Peter Vineloolaan 4, Bergen op Zoom
Postbus 333, 4600 AH BERGEN OP ZOOM
Telefoon (0164) 283400
Fax (0164) 253300

Kennedyplein 300, Eindhoven
Postbus 445, 5600 AK EINDHOVEN
Telefoon (040) 2322911
Fax (040) 2454870

Randwijcksingel 20, Maastricht
Postbus 1225, 6201 BE MAASTRICHT
Telefoon (043) 3501212
Fax (043) 3612716

Keizer Karelplein 32, Nijmegen
Postbus 30374, 6503 HZ NIJMEGEN
Telefoon (024) 3287999
Fax (024) 3236958

Nieuwstraat 77, 's-Hertogenbosch
Postbus 1022, 5200 BA 'S-HERTOGENBOSCH
Telefoon (073) 6156411
Fax (073) 6156469

Spoorlaan 396, Tilburg
Postbus 200, 5000 AE TILBURG
Telefoon (013) 5376222
Fax (013) 5376226

Prinsessesingel 22, Venlo
Postbus 9001, 5900 MB VENLO
Telefoon (077) 3879391
Fax (077) 3870840

Zilveren Kruis Achmea (OWM Zilveren Kruis Ziekenfonds UA)
Weena 119-173, Rotterdam
Postbus 1311, 3000 BH ROTTERDAM
Telefoon (0900) 9674
Fax (010) 4762123
Website: www.zilverenkruisachmea.nl

Diakenhuisweg 29-35, Haarlem
Postbus 1311, 3000 BH ROTTERDAM
Telefoon (0900) 9674
Fax (023) 5282848

Van de Mortelstraat 4, Noordwijk
Postbus 30000, 2200 GA NOORDWIJK
Telefoon (0900) 9674
Fax (071) 3670506

Zorg en Zekerheid (OWM Zorgverzekeraar Zorg en Zekerheid ua)
Haagse Schouwweg 12, Leiden
Postbus 400, 2300 AK LEIDEN
Telefoon (071) 5825000
Fax (071) 5825011
E-mail mail@zorgenzekerheid.nl
Website: www.zorgenzekerheid.nl

B069 Waar en wanneer medisch advies vragen

In deze richtlijn wordt aangegeven wanneer en waar medische adviezen worden aangevraagd.

In een aantal gevallen zal het nodig zijn om in het kader van de bijstandsverlening een medisch advies te vragen aan een arts.

Voor het vaststellen van mate van arbeids(on)geschiktheid wordt gebruik gemaakt van de REA toets bij Argonaut, toets wordt aangevraagd via Atlant.

Adviezen ten behoeve van bijzondere bijstand voor de kosten van dieet, kledingslijtage, verwarming en telefoon worden opgevraagd bij de GGD (de Callenburgh 2, 5701 PA Helmond).

B070 Standaard aanvullende of collectieve ziektekostenverzekering

In deze richtlijn wordt aangegeven of de gemeente een collectieve (aanvullende) ziektekostenverzekering aanbiedt. Daarbij wordt tevens aangegeven of er bijzondere bijstand verstrekt wordt voor de premiebetaling voor een aanvullende ziektekostenverzekering.

Per 1 mei 2006 is de gemeente Helmond een collectieve overeenkomst aangegaan met zorgverzekeraar CZ en met zorgverzekeraar VGZ.

De gemeente biedt de volgende regeling aan:

De gemeente sluit collectief voor rekening van de WWB-, loaw-, loaz- en Bbz (levensonderhoud)-gerechtigden een basis- en een aanvullende verzekering af. De inhoud van de basisverzekering is wettelijk geregeld (de dekking is gelijk aan die van het voormalige ziekenfonds). De aanvullende verzekering dekt zorg die niet in het basispakket is opgenomen.

Hierop wordt voor rekening van de gemeente een uitgebreider aanvullend pakket aangeboden.

De cliënt betaalt voor dit complete pakket inclusief een korting op de premie bij CZ een bedrag van € 99,79 en bij VGZ een bedrag van € 98,84

Door de gemeente wordt de premie van € 7,75 betaald voor het uitgebreider aanvullend pakket.

Bijstand voor premiebetaling voor de aanvullende ziektekostenverzekering wordt niet verleend vanwege het feit dat zorg- en AWBZ-verzekering gelden als passende en toereikende voorliggende voorziening. Medische kosten welke niet door Zvw of AWBZ worden vergoed komen in beginsel niet in aanmerking voor bijstandsverlening.

De collectieve zorgverzekering is niet toegankelijk voor inwoners van de gemeente Helmond zonder een WWB-, loaw-, loaz- of Bbz (levensonderhoud)-uitkering.

Voordelen van de collectieve zorgverzekering

- Een korting op de premie van de basisverzekering en een lage premie voor de aanvullende verzekering (bij CZ is dat de aanvullende verzekering "Basis" aangevuld met "Tandarts" en bij VGZ is dat "Beperkte aanvullende verzekering" aangevuld met Basis Tand)
- Uitgebreid Gemeentepakket

- Kinderen tot de leeftijd van 18 jaar zijn gratis verzekerd, ook voor het aanvullende pakket
- Voor de vastgestelde vergoedingen voor ziektekosten en tandheelkundige behandelingen wordt een declaratie bij de zorgverzekeraar ingediend. Er hoeft geen (aanvullende) aanvraag voor bijzondere bijstand ingediend te worden omdat de vergoedingen voor 100% via de zorgverzekeraar betaald worden.

Voorwaarden

- De deelnemer moet een uitkering in de kosten van levensonderhoud van de gemeente Helmond ontvangen
- De betaling van de premie van de basisverzekering en van de aanvullende verzekering loopt middels een inhouding op de uitkering en doorbetaling aan de zorgverzekeraar
- Er wordt geen bijzondere bijstand verleend voor de kosten die de maximale vergoedingen overschrijden
- Er kan niet gekozen worden voor een eigen risico

Collectieve zorgverzekering verplicht?

De cliënt is niet verplicht om de collectieve zorgverzekering af te sluiten. Dit is een eigen keuze en verantwoordelijkheid van de cliënt. Consequentie is wel wanneer de cliënt niet deelneemt aan de collectieve regeling er geen bijzondere bijstand toegekend wordt voor de kosten waarvoor binnen de collectieve regeling een vergoeding plaatsvindt.

Als de cliënt al bij zorgverzekeraar CZ of VGZ is verzekerd, kan de collectieve verzekering direct afgesloten worden. Hiervoor moet de cliënt een aanmeldingsformulier invullen.

Als de cliënt elders verzekerd is, kan hij na 1 maart 2006 de bestaande zorgverzekering niet altijd direct opzeggen (opzegtermijn). De cliënt dient in dat geval contact op te nemen met de zorgverzekeraar CZ of VGZ. Deze verzorgt wel de opzegservice bij de bestaande zorgverzekeraar.

Samenstelling pakket

De inhoud van het uitgebreid gemeentepakket CZ en VGZ is opgenomen in onderstaande bestanden.

CAV vergoedingen CZ 2006.pdf

CAV Vergoedingen VGZ 2006.pdf

B073 Brillen en contactlenzen

In deze richtlijn wordt het beleid aangegeven ten aanzien van het verlenen van bijzondere bijstand voor brillen en/of contactlenzen.

Kosten voor de aanschaf van een bril/montuur, glazen en/of contactlenzen worden niet vergoed middels bijzondere bijstand.

De WWB heeft geen functie indien binnen de voorliggende regeling (Zvw en AWBZ) een bewuste beslissing is genomen over de noodzakelijkheid van de voorziening in het algemeen of in een specifieke situatie. Doordat deze voorliggende voorziening bepaalde kosten(soorten), zoals brillen en contactlenzen, niet vergoedt omdat daar bewust voor gekozen is of omdat de kosten niet noodzakelijk zijn, dient de WWB zich bij die keuze aan te sluiten. Bijstandsverlening voor deze kosten is daarom in beginsel uitgesloten.

Zoals vermeld in richtlijn B070 is de gemeente Helmond een collectieve overeenkomst aangegaan met zorgverzekeraar CZ en met zorgverzekeraar VGZ.

Als extra t.o.v. een aanvullende ziektekostenverzekering is daarin een uitgebreid gemeentepakket opgenomen.

Dit gemeentepakket houdt voor brillen en contactlenzen als volgt in.

Indien de basis- en de aanvullende verzekering afgesloten is bij CZ, geldt in het gemeentepakket:

Brillenglazen en contactlenzen, vergoeding per (vanaf laatste aanschaf) 36 mnd
 - enkelfocus brillenglas € 90,00, per paar totaal € 180,00

- dubbelfocus brillenglas € 140,00, per paar totaal	€	280,00
- montuur gelijktijdig aangeschaft met brillenglazen	€	70,00
- contactlens € 90,00, per paar totaal	€	180,00

Indien de basis- en de aanvullende verzekering afgesloten is bij VGZ, geldt in het gemeentepakket:

Brillenglazen en contactlenzen, vergoeding per (vanaf laatste aanschaf) 36 mnd

- enkfocust per glas € 90,00, per paar totaal	volledig, tot € 180,00
- dubbelfocust per glas € 140,00, per paar totaal	volledig, tot € 280,00
- contactlenzen € 91,00 of systeemplenzen, per paar totaal	volledig, tot € 182,00
- brilmontuur	volledig, tot € 70,00

Voor deze vastgestelde vergoedingen kan de cliënt die deelneemt aan de collectieve aanvullende verzekering een declaratie bij de zorgverzekeraar indienen. De vergoedingen worden voor 100% via de zorgverzekeraar betaald.

Inwoners van de gemeente Helmond zonder een WWB-, loaw-, loaz- of Bbz (levensonderhoud)-uitkering kunnen voor kosten voor de aanschaf van een brilmontuur, glazen en/of contactlenzen in de periode tot 1 januari 2008 eenmalig bijzondere bijstand aanvragen. De hoogte van de vergoeding is gemaximaliseerd tot de bijdrage zoals die op grond van bovenstaande collectieve aanvullende verzekering door het VGZ wordt vergoed. Dit geldt ook voor personen die een ziektekostenverzekering hebben bij een andere maatschappij dan CZ of VGZ. Voor personen met een inkomen boven bijstandsniveau geldt hierbij wel dat het inkomen boven de van toepassing zijnde bijstandsnorm geheel of gedeeltelijk als draagkracht wordt aangemerkt. Zie hieromtrent richtlijn nr.B063.

B074 Overig beleid inzake specifieke medische kosten

In deze richtlijn wordt afwijkend en/of aanvullend beleid aangegeven inzake specifieke medische kostensoorten, met uitzondering van brillen en contactlenzen, dieetkosten, zelfzorgmiddelen bij chronische aandoening, tandheelkundige hulp, psychotherapie en fysiotherapie/oefentherapie. Zie hiervoor respectievelijk de richtlijnen nrs. [B073](#), [B151](#), [B152](#), [B153](#), [B154](#) en [B155](#).

Het college heeft geen aanvullend of afwijkend beleid geformuleerd ten aanzien van het uitgangspunt dat ABWZ en Zvw voor alle medisch noodzakelijke kosten een passende en toereikende voorliggende voorziening zijn, welke aan bijstandsverlening in de weg staat. Kosten welke niet door AWBZ en Zvw worden vergoed komen (in beginsel) niet voor bijstandsverlening in aanmerking.

Voor het gemeentelijk beleid t.a.v. brillen en contactlenzen, dieetkosten, zelfzorgmiddelen bij chronische aandoening, tandheelkundige hulp, psychotherapie en fysiotherapie/oefentherapie, zie hiervoor respectievelijk beleidswijzers [B073](#), [B151](#), [B152](#), [B153](#), [B154](#) en [B155](#).

Zoals vermeld in richtlijn B070 is de gemeente Helmond een collectieve overeenkomst aangegaan met zorgverzekeraar CZ en met zorgverzekeraar VGZ.

Als extra t.o.v. een aanvullende ziektekostenverzekering is daarin een uitgebreid gemeentepakket opgenomen voor een aantal kostensoorten.

Voor de inhoud van het uitgebreid gemeentepakket CZ en VGZ wordt daarnaar verwezen.

Bijkomende kosten die rechtstreeks verband houden met een verstrekking op grond van AWBZ en Zvw, maar die zelf niet door deze verzekeringen worden vergoed, komen in aanmerking voor bijstandsverlening. Indien op grond AWBZ of Zvw aanspraak op een verstrekking bestaat, wordt in beginsel de noodzaak van de bijkomende kosten aangenomen. Denk daarbij onder andere aan:

- batterijen voor een medisch noodzakelijk hoortoestel;
- kleding vanwege extra slijtage in verband met prothese;
- waskosten vanwege medisch noodzakelijk gebruik van zelf;

Zie ook richtlijn B096 (Bewassing en kledingslijtage).

De hoogte van de bijzondere bijstand wordt afgestemd op de extra kosten die voor rekening van belanghebbende blijven.

De kosten van kledingslijtage dienen te worden vastgesteld door de GGD (indien nog niet vastgesteld). De door de GGD gegeven meerkosten worden jaarlijks geïndexeerd ((1995 = 100): 1996 = 101,9; 1997 = 104,1; 1998 = 106,1; 1999 = 108,4; 2000 = 111,1; 2001 = 116,2, 2002 = 120,2).

(Vanaf 01-01-2003 geldt de Consumentenprijsindex, Totalen (2000 = 100), alle huishoudens; 2002 = 107,6; 2003 = 109,9; 2004 = 111,2; 2005 = 113,1)

Op de voor bijstand in aanmerking komende kosten wordt de bij belanghebbende eventueel aanwezige draagkracht in mindering gebracht, overeenkomstig de regels opgenomen in paragraaf B7.3.

Belanghebbende wordt verplicht kwitanties over te leggen.

B075 Uitvaartkosten

In deze richtlijn wordt het beleid aangegeven ten aanzien van de verlening van bijzondere bijstand voor de kosten van begrafenis of crematie.

Omschrijving kosten

Alle kosten die verband houden met de begrafenis of crematie van een overledene, voor zover deze kosten noodzakelijk zijn.

Voorliggende voorzieningen

- uitvaart-, levens of ongevallenverzekering;
- een overlijdensuitkering krachtens een sociale zekerheidswet (bijvoorbeeld: ZW, WAO, Waz en Wajong) voorzover deze de overlijdensuitkering die ingevolge de Abw zou gelden overtreft;
- de Wet op de Lijkbezorging als geen beroep op de Abw mogelijk is;
- het vermogen in de nalatenschap:
 - bij een alleenstaande komt het gehele vermogen, inclusief het recht op vt, in de nalatenschap waaruit de kosten voor de begrafenis kunnen worden voldaan;
 - bij een echtpaar zonder kinderen waarvan een van de partners overlijdt, moet het verschil tussen de vermogensvrijlating voor een echtpaar en voor een alleenstaande worden aangewend voor deze kosten.

Recht op bijzondere bijstand

Indien de uitvaartkosten niet uit de nalatenschap voldaan kunnen worden en de belanghebbende niet over toereikende middelen beschikt om (zijn aandeel in) de uitvaartkosten te voldoen bestaat er recht op bijzondere bijstand voor deze kosten.

Hoogte bijzondere bijstand

Stem de hoogte van de bijzondere bijstand af op de volgende richtprijzen:

Uittreksel overlijdensregister + wettelijke registratie	€	27,00
Vervoer naar rouwcentrum	€	181,00
Rouwcentrum	€	451,00
- gebruik		
- verzorging		
- hygiënische behoeftigheden		
- assistentie lijkschouwing		
Kist	€	489,00
Rouwauto	€	181,00
Uitvaartdienst	€	374,00

Medewerker uitvaart	€ 77,00
Begraafplaats + grafzerk / Crematorium	€ 723,00
Verzorging ondernemer	€ 723,00
Maximum totaalbedrag	€ 3.226,00

De afzonderlijke kosten kunnen afwijken. Indien daartoe ruimte overblijft kunnen tot het maximum totaalbedrag eventuele andere kosten (zoals advertentie, drukwerk, bloemen en een koffietafel) worden meegenomen.

Vorm bijzondere bijstand

De bijzondere bijstand voor uitvaartkosten wordt in beginsel om niet verleend.

Aan de bijstand verbonden verplichtingen

De beschikking moet vermelden dat de belanghebbende verplicht is om de verleende bijstand te besteden aan het voldoen van zijn aandeel in de uitvaartkosten van de overledene.

Draagkrachtpercentage

Bepaal het draagkrachtpercentage overeenkomstig de hoofdregel (zie paragraaf B7.3).

Drempelbedrag

Bepaal het drempelbedrag overeenkomstig de hoofdregel (zie paragraaf B7.3).]

B076 Kosten bewindvoering

In deze richtlijn wordt het beleid aangegeven inzake bijstandsverlening voor de kosten van bewindvoering.

Omschrijving kosten

1. Indien iemands goederen bij rechtelijke uitspraak onder bewind zijn gesteld, bepaalt de kantonrechter jaarlijks achteraf welke vergoeding de bewindvoerder bij de onderbewindgestelde in rekening mag brengen. Een aantal bewindvoerders brengt voorafgaande aan de vaststelling door de rechter, voorschotten bij de belanghebbende in rekening.
2. Het verzorgingstehuis Keyerinnedaal beheert de financiën van bij haar opgenomen personen die niet meer zelfstandig hun financiën kunnen beheren en die geen belangbehartigers of familie (meer) hebben (dan wel waar het familiecontact is verbroken).

Er zijn geen voorliggende voorzieningen.

Recht op bijzondere bijstand

1. Er bestaat recht op bijzondere bijstand indien er ten behoeve van de bewindvoering een beschikking door de rechter is afgegeven. Bijzondere bijstand kan ook worden verleend aan de hand van de voorschotten, die de bewindvoerder aan de belanghebbende berekent.
2. In het geval het verzorgingstehuis Keyerinnedaal het financieel beheer overneemt van een bewoner wordt de noodzaak hiervan aangenomen en kosten de kosten in aanmerking voor vergoeding.

Hoogte bijzondere bijstand

1. De hoogte van de bijzondere bijstand wordt afgestemd op de door de rechter in de beschikking vastgestelde kosten van bewindvoering.
2. De hoogte van de bijzondere bijstand voor het beheren van de financiën van een bewoner van het verzorgingstehuis Keyerinnedaal is gelijk aan de kosten die daaraan verbonden zijn. Per 1 januari 2003 bedragen deze kosten € 34,91 per maand.

Vorm bijzondere bijstand

De bijzondere bijstand wordt om niet verstrekt.

Aan de bijstand verbonden verplichtingen

Indien op basis van de in rekening gebrachte voorschotten bijstand wordt verleend, verbind dan aan het besluit de verplichting om vooraf de beschikking houdende de onderbewindstelling van de kantonrechter te overleggen en achteraf de beschikking houdende de vaststelling van de vergoeding.

Draagkrachtpercentage

Bepaal het draagkrachtpercentage overeenkomstig de hoofdregel (zie paragraaf B7.3)

Drempelbedrag

Bepaal het drempelbedrag overeenkomstig de hoofdregel (zie paragraaf B7.3).

B077 Kosten curatele

In deze richtlijn wordt het beleid aangegeven inzake bijstandsverlening voor de kosten van curatele.

Omschrijving van de kosten

De kosten tengevolge van een door de Kantonrechter uitgesproken curatele.

Voorliggende voorzieningen

Er bestaat geen voorliggende voorziening voor de kosten van curatele.

Recht op bijzondere bijstand

Er bestaat recht op bijzondere bijstand voor kosten van curatele die door de Kantonrechter afwijkend zijn vastgesteld van de hoofdregel van 5% van de netto opbrengst van de onder bewind staande goederen.

Er kan ook bijstand worden verleend voor de betaling van voorschotten op de nog definitief door de Kantonrechter vast te stellen beloning voor de bewindvoerder.

Hoogte bijzondere bijstand

Het bedrag waarop de Kantonrechter de beloning voor de curator heeft vastgesteld komt voor bijstandsverlening in aanmerking.

Op deze voor bijstand in aanmerking komende kosten wordt de (eventueel) aanwezige draagkracht, overeenkomstig de regels opgenomen in paragraaf B7.3, in mindering gebracht.

Vorm bijzondere bijstand

De bijzondere bijstand voor kosten van curatele wordt in beginsel om niet verleend.

Aan de bijstand verbonden verplichtingen

Ingeval bijstand wordt verleend voor de betaling van voorschotten wordt aan de bijstand de verplichting verbonden het college van de definitieve vaststelling op de hoogte te brengen en een eventueel teveel aan bijstand ontvangen bedrag terug te betalen. Voor een eventueel tekort kan wederom bijstand worden aangevraagd.

B078 Kosten rechtsbijstand

In deze richtlijn wordt het beleid aangegeven ten aanzien van het verstrekken van bijzondere bijstand voor de kosten met betrekking tot rechtsbijstand.

Omschrijving kosten

Het betreft de kosten met betrekking tot het voeren van procedures bij de rechter. Voorbeelden hiervan zijn: de eigen bijdrage voor een advocaat, griffierecht en reiskosten.

Voorliggende voorzieningen

De Wet op de rechtsbijstand (Wrb) vergoedt de kosten van een op grond van deze wet toegevoegde advocaat. Daarbij geldt een eigen bijdrage waarvan de hoogte afhankelijk is van het inkomen van de belanghebbende. Voor hen wier inkomen per maand niet hoger is dan de

bijstandsnorm, geldt een eigen bijdrage van € 90,00 per zaak. (Bedragen gelden per 01-01-2006 op grond van de Wrb). Er wordt alleen een advocaat toegevoegd indien de Raad voor de rechtsbijstand de procedure noodzakelijk acht.

Het Besluit proceskosten bestuursrecht (Stb. 1993, 763) geldt als een toereikende en passende voorliggende voorziening voor de reiskosten die de belanghebbende heeft gemaakt in verband met het bijwonen van rechtszittingen van bestuursrechters (artikel 15 lid 1 WWB en CRvB 30-03-1999, nrs. 97/5836 en 97/5838 ABW). Voorbeelden van bestuursrechters zijn: de sector bestuursrecht van de rechtbank, de Centrale Raad van Beroep en de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Ook een rechtsbijstandsverzekering kan een voorliggende voorziening zijn. De belanghebbende moet dan wel over zo'n verzekering beschikken. Het feit dat de belanghebbende geen rechtsbijstandsverzekering heeft afgesloten is geen grond om een verzoek om bijzondere bijstand in de kosten van rechtsbijstand af te wijzen.

Recht op bijzondere bijstand

Er bestaat recht op bijzondere bijstand voor de kosten van rechtsbijstand en griffierecht indien deze kosten noodzakelijk zijn. De noodzakelijkheid kan in beginsel worden aangenomen indien er een advocaat is toegevoegd op grond van de Wrb (zie CRvB 30-03-1999, nrs. 97/5836 en 97/5838 ABW en CRvB 23-11-1999 nrs. 98/6296 ABW en 98/6298 ABW zit samen met 98/5150 NABW). De aard van het rechtsgeding doet dan niet meer ter zake. Gemeentelijk beleid dat bijvoorbeeld bijzondere bijstand voor kosten van rechtshulp in strafzaken uitsluit is volgens de rechter derhalve niet aanvaardbaar en zelfs in strijd met de wet. Er kan niet worden gesteld dat deze kosten niet tot de noodzakelijke kosten van het bestaan behoren omdat deze voorkomen hadden kunnen worden. (Pres. CRvB 31-03-1999 nr. 97/743 ABW-VV, JABW 1999, 73).

Omgekeerd geldt dat indien het verzoek om toevoeging van een advocaat op grond van de Wrb is afgewezen, de procedure in beginsel niet noodzakelijk is. Wijs in dat geval het verzoek om bijzondere bijstand af. Motiveer de afwijzing met de stelling dat de Wrb dient te worden beschouwd als een aan de Abw voorliggende voorziening die toereikend en passend is (artikel 15 lid 1 WWB en CRvB 16-03-1999, nrs. 97/7104 en 97/10665 ABW).

De volgende kosten komen in beginsel nooit in aanmerking voor bijzondere bijstand:

- De proceskosten van de tegenpartij, indien de belanghebbende wordt veroordeeld om deze te betalen. Alleen bij indien er sprake is van bijzondere omstandigheden komen deze kosten toch voor vergoeding in aanmerking (voorbeeld: de procedure is gestart op advies van gemeente).
- Vertaalkosten. Advocaten kunnen namelijk kosteloos gebruik kunnen maken van een gesubsidieerd tolkencentrum. Dus ook documenten van cliënten in een echtscheidingsprocedure mits die via een advocaat worden aangeboden. De documenten worden niet beëdigd vertaald. Als dat in een procedure noodzakelijk is, dan kan dat niet via het tolkencentrum. De vraag is wel of in een dergelijke procedure een beëdigde vertaling noodzakelijk is. Dat zal in het algemeen zijn als er een geschil is over de inhoud. In beginsel dus geen bijzondere bijstand voor vertaalkosten, tenzij de noodzaak van een beëdigde vertaling is aangetoond.
- Reiskosten voor het bijwonen van rechtszittingen van bestuursrechters. Hiervoor bestaat een voorliggende voorziening (zie hiervoor onder het kopje 'Voorliggende voorzieningen').

Hoogte bijzondere bijstand

De hoogte van de bijzondere bijstand is gelijk aan de werkelijk gemaakte kosten. De belanghebbende dient hiervan bewijsstukken te overleggen.

Vorm en betaling bijzondere bijstand

Verleen de bijzondere bijstand voor kosten van rechtsbijstand in beginsel om niet (artikel 48 lid 1 WWB). Indien de kosten het gevolg zijn van een tekortschietende besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan, verleen de bijzondere bijstand dan in

de vorm van borgtocht of een geldlening (artikel 48 lid 2 aanhef en onder b WWB; zie ook paragraaf B9.3).

Aan de bijstand verbonden verplichtingen

Verbind indien nodig een of meer van de volgende verplichtingen aan de toe te kennen bijzondere bijstand:

- De verplichting om uit de toegekende bijzondere bijstand de betreffende kosten te voldoen.
- De verplichting om betalingsbewijzen te overleggen.
- De verplichting om, indien mogelijk, te verzoeken om veroordeling van de tegenpartij in de proceskosten.
- Indien nodig: specifieke verplichtingen in verband met het feit dat de bijstand wordt verleend in de vorm van een geldlening of borgtocht (zie paragraaf B9.3 onder het kopje "Verplichtingen", onderdeel 9).

Draagkrachtpercentage

Bepaal de draagkracht overeenkomstig de hoofdregel (zie paragraaf B7.3).

Drempelbedrag

Bepaal het drempelbedrag overeenkomstig de hoofdregel (zie paragraaf B7.3)]

B079 Hoogte bijzondere bijstand 18 t/m 20-jarigen niet in inrichting

In deze richtlijn wordt aangegeven wat in beginsel de hoogte is van de aanvullende bijzondere bijstand voor een belanghebbende van 18, 19 of 20 jaar die niet in een inrichting verblijft.

Thuiswonenden:

De algemene bijstandsnorm voor personen van 18 t/m 20 jaar (artikel 20 WWB) en de wettelijke onderhoudsplicht van de ouders wordt toereikend geacht om in de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan te voorzien. Aan thuiswonenden personen van 18 t/m 20 jaar wordt geen aanvulling via de bijzondere bijstand verstrekt.

Uitwonenden:

Voor de uitwonenden alleenstaande, alleenstaande ouder en gehuwden/samenwonenden kan onder bepaalde voorwaarden naast de algemene bijstand een aanvulling via de bijzondere bijstand op grond van artikel 12 WWB worden verstrekt voor de hogere kosten van het uitwonend zijn.

Wordt aanvullend op een lage norm van artikel 20 WWB bijzondere bijstand verstrekt voor levensonderhoud dan wordt de hoogte hiervan in beginsel zodanig vastgesteld, dat de hoogte van de totale bijstandsuitkering (norm algemene bijstand op grond van artikel 20 WWB + bijzondere bijstand op grond van artikel 12 WWB) overeenkomt met hoogte van de bijstandsuitkering (norm + toeslag - verlaging) die in een vergelijkbare situatie zou gelden voor personen van 21 jaar.

LET OP: de vakantietoeslag wordt alleen berekend over de norm voor de algemene bijstand en niet over de aanvulling via de bijzondere bijstand.

Daarbij is er aanleiding om de totale bijstand lager vast te stellen indien er sprake is van

- kostendeling.
 - Betreft het partners, beiden of één van hen 18 t/m 20 jaar, in een gezamenlijke huishouding, die hun hoofdverblijf delen met een of meer anderen en:
 - ontvangen de partners alleen algemene bijstand naar de gehuwdennorm van artikel 20 WWB, dan wordt deze niet verlaagd terzake mogelijke kostendeling;
 - ontvangen de partners ook bijzondere bijstand voor hun levensonderhoud, dan wordt deze verlaagd, omdat met de ander(en) kosten kunnen worden gedeeld.

- De verlaging bedraagt een percentage van de totale bijstand die zonder kostendeling zou worden ontvangen, gehuwdennorm ex artikel 20 WWB plus bijzondere bijstand, en wel:
 - 20% als in de woning een ander echtpaar of twee of meer alleenstaanden of alleenstaande ouders hoofdverblijf hebben, of
 - 10% als in de woning één alleenstaande (ouder) hoofdverblijf heeft.
- Het bedrag van de verlaging wordt op de bijzondere bijstand in mindering gebracht.
- ontbrekende woonlasten.
 Betreft het een 18 t/m 20 jarige met recht op algemene bijstand ex artikel 20 WWB plus bijzondere bijstand voor levensonderhoud die geen woonstede heeft dan wel een woning zonder woonlasten bewoont, dan wordt het bedrag van de verlaging bij ontbrekende woonkosten in mindering gebracht op de bijzondere bijstand.

B080 Hoogte bijzondere bijstand 18 t/m 20-jarigen in inrichting

In deze richtlijn wordt aangegeven wat in beginsel de hoogte is van de bijzondere bijstand voor levensonderhoud voor een belanghebbende van 18,19 of 20 jaar die in een inrichting verblijft.

Wordt bijzondere bijstand voor zak- en kleedgeld verstrekt aan personen van 18 t/m 20 jaar die in een inrichting verblijven, dan wordt de hoogte van de bijzondere bijstand (artikel 12 WWB) afgeleid van de normen algemene bijstand die gelden voor personen van 21 jaar of ouder die in een inrichting verblijven (artikel 23 WWB; zie ook paragraaf B6.9), te weten:

- 75% van de norm van artikel 23 lid 1 onderdeel a WWB.

LET OP: kinderbijslag wordt, als deze voor de jongere kan worden aangewend, in mindering gebracht. Bij plaatsing in een voorziening ingevolge de Wet op de Jeugdhulpverlening is zak- en kleedgeld in de dagprijs begrepen.

B081 Procedure verhaal bijzondere bijstand jongeren

In deze richtlijn wordt aangegeven of er, voordat wordt overgegaan tot verlening van aanvullende bijzondere bijstand aan een belanghebbende van 18, 19 of 20 jaar en het verhaal van deze bijstand op diens onderhoudsplichtige ouders, eerst een aparte procedure wordt gevolgd.

De gemeente heeft bewust geen beleid geformuleerd ten aanzien van de te volgen procedure in verband met verhaal op de ouders van kinderen in de leeftijd van 18 t/m 20 jaar aan wie bijstand wordt verleend.

De afdeling SE/OC/JA beoordeelt per geval de mate van verhaal op de ouders.

B082 Indirecte schoolkosten schoolgaande kinderen

In deze richtlijn wordt het beleid aangegeven inzake de verlening van bijzondere bijstand voor indirecte schoolkosten voor schoolgaande kinderen.

Omschrijving van de kosten

De studiekosten voor schoolgaande kinderen kunnen worden ingedeeld twee categorieën:

1. *directe kosten*: hieronder vallen kosten zoals lesgeld, schoolfonds, ouderbijdrage, kosten van schoolboeken of vergoeding boekenfonds, sportkleding, werkweek, rekenmachine, schoolatlas, woordenboek en diverse kleine kosten zoals voor aanschaf van een passer, driehoek, pennen, potloden, gummen en liniaal, en;
2. *indirecte kosten*: hieronder vallen de kosten van een schooltas, huur schoolkuisje, schoolreisjes, excursies en/of vakantiekampen, sportactiviteiten.

Voorliggende voorziening

Voor scholieren jonger dan 18 jaar in voortgezet onderwijs (LBO, MAVO, HAVO, VWO) of MBO kan een beroep worden gedaan op een tegemoetkoming op grond van hoofdstuk 3 van de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten. De Wtos is weliswaar een voorliggende voorziening, maar deze voorziet enkel in vergoeding van directe studiekosten middels een tegemoetkoming in de onderwijsbijdrage en schoolkosten, waarin een forfaitaire bedrag voor de reiskosten is begrepen.

Wanneer deze scholieren noodzakelijk buiten Helmond hun opleiding volgen, kunnen de reiskosten een probleem zijn, ook al is strikt genomen de Wtos een voorliggende voorziening die geacht wordt toereikend te zijn.

Recht op bijstand

De directe en de indirecte studiekosten van studerende kinderen behoren tot de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan die uit een inkomen op bijstandsniveau, in combinatie met de voorliggende voorziening, kunnen worden voldaan. Op deze regel, dat geen bijstand wordt verstrekt voor de kosten van studerende kinderen, worden twee uitzonderingen gemaakt, te weten:

- als het kind noodzakelijk buiten Helmond studeert, kan bijzondere bijstand worden verleend voor de reiskosten. Er wordt geen bijstand verleend als de voorkeur wordt gegeven aan een opleiding buiten Helmond als die ook in Helmond kan worden gevolgd. Bijzondere bijstand voor reiskosten is pas mogelijk als een opleiding wordt gevolgd die in Helmond niet bestaat resp. als de enkele afstand van de woning tot de opleiding meer bedraagt dan 10 km.

Hoogte van de bijstand

De hoogte van de bijzondere bijstand wordt afgestemd op de totale kosten op basis van de kosten van het openbaar vervoer - tweede klas - plus de eventuele kosten van de fietsenstalling op het station.

Draagkracht

Bepaal de draagkracht overeenkomstig de hoofdregel (zie paragraaf B7.3).

Drempelbedrag

Bepaal het drempelbedrag overeenkomstig de hoofdregel (zie paragraaf B7.3).

B083 LBIO-bijdrage residentiële opvang kinderen

In deze richtlijn wordt aangegeven wat het beleid is inzake de verlening van bijzondere bijstand voor de kosten van de LBIO-bijdrage.

Omschrijving van de kosten

De door het LBIO bepaalde ouderbijdrage voor uit huis geplaatste kinderen. De LBIO int deze bijdrage ook.

Voorliggende voorziening

De kinderbijslag op grond van de Algemene kinderbijslagwet (AKW) moet worden aangemerkt als een passende en toereikende voorziening in de zin van de WWB. (Rb Leeuwarden, 17-03-1999, nr 97/1019, JABW 9-1999-nr.81)

Recht op bijzondere bijstand

De wijze waarop de ouderbijdrage wordt vastgesteld leidt ertoe dat de ouder de ouderbijdrage in principe dient te bekostigen uit eigen middelen inclusief de AKW. Echter, omdat de onderhoudskosten in het betreffende kwartaal betaald moeten zijn om aanspraak te kunnen maken op kinderbijslag, kan in voorkomende gevallen eenmalig bijzondere bijstand worden verleend voor (de eigen bijdrage in) de onderhoudskosten van uit huis geplaatste kinderen. Dit zal zich alleen voordoen bij gehuwden met een of meer kinderen of bij een alleenstaande ouder die naast de een of meer uit huis geplaatste kinderen nog de volledige zorg heeft over een andere ten laste komend kind. De als alleenstaande aan te merken ouder is namelijk vrijgesteld van de betaling van de ouderbijdrage.

Hoogte van de bijzondere bijstand

De hoogte van de eenmalige bijzondere bijstand wordt afgestemd op (de eigen bijdrage in) de te maken onderhoudskosten voor het uit huis geplaatste kind in het lopende kwartaal.

Op deze voor bijstand in aanmerking komende kosten wordt de eventueel aanwezige draagkracht, overeenkomstig de regels opgenomen in paragraaf B7.3, in mindering gebracht.

Vorm van de bijstand

De eenmalige bijzondere bijstand voor (de eigen bijdrage in) de onderhoudskosten van uit huis geplaatste kinderen wordt verstrekt in de vorm van een geldlening.

Aan de bijstand te verbinden verplichtingen

De beschikking moet vermelden dat de belanghebbende verplicht is om:

- de bijstand te besteden aan het voldoen van (de eigen bijdrage in) de onderhoudskosten van het uit huis geplaatste kind (bestedingsverplichting);
- (indien van toepassing) ook de overige onderhoudskosten die niet voor bijstandsverlening in aanmerking kwamen, te voldoen;
- achteraf bewijsstukken te overleggen waaruit blijkt dat de eigen bijdrage in de onderhoudskosten is voldaan (inlichtingenplicht);
- de bijstand terug te betalen zodra de laatste dubbele kinderbijslag is ontvangen (zie ook paragraaf B9.3);
- geen nieuwe schulden te maken gedurende de periode dat de leenbijstand nog niet is terugbetaald (zie ook paragraaf B9.3).

B084 Baby-uitzet

In deze richtlijn wordt het beleid aangegeven inzake bijstandsverlening voor de kosten van een babyuitzet.

[Omschrijving kosten]

De kosten van een babyuitzet in verband met de geboorte van een kind. Zie paragraaf B7.17 onderdeel 4 voor zover de kosten betrekking hebben op duurzame gebruiksgoederen.

Voorliggende voorzieningen

Een lening van een commerciële bank of de gemeentelijke kredietbank.

Recht op bijzondere bijstand

De kosten van een babyuitzet behoren tot de incidenteel voorkomende algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan. Deze kunnen worden voldaan uit een inkomen ter hoogte van de toepasselijke uitkering algemene bijstand door middel van reservering dan wel gespreide betaling achteraf. Dit betekent dat er in beginsel geen bijstandsverlening mogelijk is voor deze kosten. Alleen indien er sprake is van bijzondere omstandigheden in het individuele geval kan er van deze regel worden afgeweken.

De volgende omstandigheid kan volgens de CRvB niet als bijzonder worden aangemerkt:

- Het ontbreken van (voldoende) reserveringsruimte, in verband met aanwezige - schulden en de daaruit voortvloeiende betalingsverplichtingen aan de GSD. Het gaat immers niet aan om schulden, dan wel het ontbreken van (voldoende) reserveringsruimte als gevolg daarvan, op de WWB af te wentelen. Zie CRvB 16-03-1999, nr. 97/11553 ABW en CRvB 2 11 1999, nr. 98/973 NABW.

De volgende omstandigheden kunnen mogelijk wel als bijzonder worden aangemerkt:

- Er bestaat een medische noodzaak voor het maken van de kosten.

In hoeverre de belanghebbende voor de kosten van een babyuitzet heeft kunnen reserveren zal individueel beoordeeld moeten worden. In het algemeen geldt dat de belanghebbende in ieder geval vanaf de vierde maand van de zwangerschap voor deze kosten heeft kunnen reserveren.

Het prijzenoverzicht van het Nibud geeft tevens een overzicht van de goederen waaruit een complete babyuitzet dient te bestaan. Uit de rapportage zal duidelijk moeten blijken over welke van deze goederen de belanghebbende nog niet beschikt.

Kosten van aangepaste kleding voor de moeder behoren tot de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan. Deze kosten kunnen worden voldaan uit een inkomen ter hoogte van de toepasselijke bijstandsnorm en komen derhalve niet voor bijzondere bijstand in aanmerking.

Hoogte bijzondere bijstand

Bepaal de hoogte van de te verstrekken bijzondere bijstand aan de hand van de volgende richtprijzen:

Kledingpakket	€	163,00
Ledikantje	€	116,00
Matrasje	€	50,00
Dekentjes - 2 stuks	€	41,50
Lakentjes - 3 stuks	€	26,00
Zieltje	€	4,75
Molton onderleggers - 2 stuks	€	8,00
Trappelzak	€	14,50
Babybadje	€	15,50
Kruik met zak - 2 stuks	€	37,25
Aankleedkussen	€	10,50
Box	€	126,00
Kinderstoel	€	69,00
Kinderwagen	€	228,00
Buggywagen	€	111,00
Totaal basisuitzet - kleding, verzorging, babykamer)	€	536,00

Indien de belanghebbende de kosten van de betreffende goederen niet kan voldoen uit bijstand ter hoogte van de richtprijzen is het nodig om hiervan af te wijken. Een en ander zal uit een nader onderzoek moeten blijken en is gebaseerd op rechtbankjurisprudentie inzake het gebruik van richtprijzen.

Vorm en betaling bijzondere bijstand

Verleen de bijzondere bijstand in de vorm van borgtocht indien de belanghebbende alleen onder deze voorwaarde een lening kan afsluiten bij een geldverstrekker (meestal de gemeentelijke kredietbank). Verleen de bijzondere bijstand in de vorm van een geldlening indien borgtocht niet mogelijk is. Alleen wanneer er sprake is van zeer bijzondere omstandigheden, is het mogelijk om de bijzondere bijstand om niet te verstrekken. Dit is bijvoorbeeld het geval indien reserveringsmogelijkheden in het verleden hebben ontbroken en er vanwege noodzakelijke leningen geen aflossingscapaciteit meer resteert. Zie over bijstand in de vorm van een geldlening en borgtocht ook paragraaf B9.3.

Betaal de toegekende bijzondere bijstand zo mogelijk geheel of gedeeltelijk direct aan de leverancier van de goederen. Dit om te voorkomen dat de bijstand aan andere zaken wordt besteedt of dat het een negatief banksaldo aanvult zonder dat de belanghebbende de bijstand ter bestrijding van de bijzondere kosten kan aanwenden.

Aan de bijstand verbonden verplichtingen

Verbind indien nodig een of meer van de volgende verplichtingen aan de toe te kennen bijzondere bijstand:

- De verplichting om uit de toegekende bijzondere bijstand de betreffende kosten te voldoen.
- De verplichting om betalingsbewijzen te overleggen.
- Specifieke verplichtingen in verband met het feit dat de bijstand wordt verleend in de vorm van een geldlening of borgtocht (zie paragraaf B9.3 onder het kopje "Verplichtingen", onderdeel 9).

Draagkrachtpercentage

De draagkracht bedraagt in beginsel 100% van het in aanmerking te nemen inkomen (zie ook paragraaf 5.2).

Drempelbedrag

Bepaal het drempelbedrag volgens de hoofdregel (zie paragraaf B7.3).]

B085 Maaltijdvoorziening

In deze richtlijn wordt het beleid aangegeven inzake de verlening van bijstand voor de kosten van een warme maaltijdvoorziening.

Omschrijving van de kosten

De meerkosten die verbonden zijn aan een maaltijdvoorziening voor ouderen, zieken (zie ook *paragraaf B7.11*) en/of gehandicapten.

Voorliggende voorziening

Als iemand niet in staat is zelf de warme maaltijden te verzorgen, kan een beroep worden gedaan op de warme maaltijdvoorziening van de Stichting Welzijn Ouderen Helmond (SWOH). De voorziening wordt slechts verstrekt als de belanghebbende daarop, naar het oordeel van de SWOH, is aangewezen.

De kosten van de voorziening worden, afhankelijk van het inkomen van de belanghebbende, (deels) door de gemeente rechtstreeks aan de SWOH vergoed.

Recht op bijstand

Uitgangspunt is dat hiervoor geen bijzondere bijstand wordt verleend omdat de SWOH-voorziening een passende en toereikende voorliggende voorziening is.

Uitzondering is mogelijk voor:

- de warme maaltijdvoorzieningen van de Stichting Savant en de Pannehoeve, voorzover het gaat om bewoners van Rivierenhof, Ameideflat, of Rozenhof, of bewoners van de áánleunwoningen (dus niet van het verzorgingshuis) van Alphonsus, Eeuwsels of Pannehoeve
- de eetpunten voor oudere of gehandicapte wijkbewoners die niet in staat zijn zelf hun warme maaltijd te bereiden.

Hoogte van de bijstand

Als bijzondere kosten gelden de meerkosten van de voorzieningen boven de in de Coördinatiewet Sociale Verzekeringen voor warme maaltijden vermelde bedragen. Dit is € 3,10 per persoon per dag (bedrag op grond van de Regeling waardering loon in natura).

Aan de bijstand verbonden verplichtingen

De gemaakte kosten, voorzover geen gebruik kan worden gemaakt van de SWOH-voorziening, dienen door middel van nota's te worden aangetoond.

Draagkrachtpercentage

Bepaal het draagkrachtpercentage overeenkomstig de hoofdregel (zie paragraaf B7.3).

Maaltijdvoorziening in combinatie met andere kosten:

De SWOH houdt, zij het op een wat afwijkende manier, rekening met draagkracht in het inkomen, maar let niet op aanwezig vermogen. Dit betekent dat:

- de belanghebbende die de warme maaltijdvoorziening van de SWOH ontvangt, en een deel vergoed krijgt, wordt geacht zijn eventuele draagkracht in het inkomen volledig te hebben aangewend;
- het vermogen dient nog wel steeds te worden beoordeeld

Drempelbedrag

Bepaal het drempelbedrag overeenkomstig de hoofdregel (zie paragraaf B7.3).

B086 Verzorging en hulp

In deze richtlijn wordt het beleid aangegeven inzake de verlening van bijstand voor verzorging en hulp, zoals dagverzorging, thuiszorg of hulp-in-de-huishouding.

Omschrijving kosten

De eigen bijdrage voor thuiszorg welke wordt uitgevoerd door Savant in Deurne.

Voorliggende voorziening

Er is geen voorliggende voorziening.

Recht op bijzondere bijstand

Voor de eigen bijdrage voor de thuiszorg wordt bijzondere bijstand toegekend. Indien thuiszorg wordt verleend, heeft het indicatieorgaan (RIO) hiervoor een indicatie afgegeven, is daarmee de noodzaak komen vast te staan.

In het verleden diende men lid te zijn van de kruisvereniging alvorens er thuiszorg werd verstrekt. Dit sinds 1 januari 1999 niet langer meer het geval. De kosten van lidmaatschap van een kruisvereniging zijn dan ook geen noodzakelijke kosten van het bestaan waarvoor bijstand kan worden verstrekt.

Hoogte van de bijzondere bijstand

De bijzondere bijstand wordt afgestemd op de in rekening gebrachte eigen bijdrage voor thuiszorg.

Vorm van de bijstand

De bijzondere bijstand voor de eigen bijdrage voor thuiszorg wordt om niet verstrekt.

Aan de bijstand te verbinden verplichtingen

De beschikking moet vermelden dat de belanghebbende verplicht is om:

- de verleende bijstand te besteden aan het voldoen van de eigen bijdrage voor de thuiszorg (bestedingsverplichting);
- bewijsstukken te overleggen waaruit blijkt dat de kosten voor de eigen bijdrage (inlichtingenplicht).

Draagkrachtpercentage

Bepaal het draagkrachtpercentage overeenkomstig de hoofdregel (zie paragraaf B7.3).

Drempelbedrag

Bepaal het drempelbedrag overeenkomstig de hoofdregel (zie paragraaf B7.3).

B087 Communicatie en signalering

In deze richtlijn wordt het beleid aangegeven inzake de verlening van bijzondere bijstand voor communicatie- en/of alarmeringsvoorzieningen.

Alarmering

Recht op bijstand

De kosten van het abonnement van de alarmering via de Stichting Welzijn Ouderen Helmond komen volledig in aanmerking voor bijzondere bijstand. De exacte kosten zijn afhankelijk van het alarmeringstoestel.

Telefoon

Voorliggende voorziening

De Regeling hulpmiddelen voor de (extra) kosten van teksttelefoons (voor slechthorenden) en telefoonhulpmiddelen, zoals telefoonhouders en nummerkieshulpmiddelen.

Recht op bijstand

In principe geen bijstand. De kosten van aansluiting én abonnement moeten worden voldaan uit de algemene bijstand. Extra bijstand is slechts mogelijk in bijzondere individuele omstandigheden, die leiden tot onvermijdelijke hogere bestaanskosten.

Op zich is geen aanleiding tot extra bijstand:

- ziekte of ouderdom, en het als gevolg daarvan sterker aan huis gebonden zijn
- een medische verklaring dat een eigen telefoonaansluiting zeer wenselijk is.

Er moet sprake zijn van:

- zich plotseling voordoende levensbedreigende omstandigheden (zoals ernstige ziekte) die het bezit van een telefoon onmiddellijk noodzakelijk maken
- een bijzondere situatie waardoor de aanschaf van een telefoon geen uitstel kan lijden, denk aan een bejaarde wiens opname in een tehuis of inrichting is geïndiceerd, doch nog niet kan worden gerealiseerd.

Bijzondere bijstand kan dan worden verleend in de aansluitingskosten, in geval van levensbedreiging zonodig verhoogd met een gewenningstoelage, volgens aflopende schaal, terzake de abonnementskosten. Medisch advies dient steeds te worden ingewonnen.

B088 Stookkosten

In deze richtlijn wordt het beleid aangegeven inzake de verlening van bijstand voor extra stookkosten.

Verwarmingskosten

Betreft: Extra kosten van verwarming voor bijvoorbeeld reumapatiënten die een gelijkmatige, hogere temperatuur in huis behoeven.

Bijzondere bijstand is mogelijk op medische indicatie. Medisch advies wordt ingewonnen bij de GGD. De GGD vermeldt hoeveel graden de woning om medische redenen extra moet worden verwarmd.

Elke graad extra betekent 7% meerverbruik ten opzichte van normaal:

1. aantal extra graden x 7% normaalverbruik = extra m³
2. aantal extra m³ x de prijs per m³ = de meerkosten.

Kosten bedragen voor leveringstarief per m³ € 0,3230 en voor energiebelasting per m³ € 0,1507 (excl. BTW) per 1 januari 2006.

Onderstaande tabel geeft het normaalverbruik naar type woning per jaar en het meerverbruik in m³ bij 1 t/m 5 graden extra.

Type woning	Soort verwarming	Normaal gebruik	Meerverbruik in m ³ bij extra graden				
			+1	+2	+3	+4	+5
vrijstaand	• cv	2460	172	344	516	688	880
	• lokaal	2085	146	292	438	584	730
2-onder-1-kap	• cv	1870	131	262	393	524	655
	• lokaal	1645	115	230	345	460	575
Rij:eindwoning	• cv	1695	119	238	357	476	595
	• lokaal	1300	91	182	273	364	455
Rij:tussenwoning	• cv	1385	97	194	291	388	485
	• lokaal	1200	84	168	252	336	420
Flat-etagewoning	• cv	1175	82	164	246	328	410
	• lokaal	1115	78	156	234	312	390

B089 Reiskosten woon-werkverkeer (verwervingskosten)

In deze richtlijn wordt het beleid aangegeven inzake het verlenen van bijzondere bijstand voor de kosten van woon-werkverkeer.

Het college verstrekt geen bijzondere bijstand voor reiskosten woon-werkverkeer. Indien noodzakelijk kan het college reïntegratiemiddelen inzetten voor deze kosten.

B091 Reiskosten bezoek zieke familieleden

In deze richtlijn wordt het beleid aangegeven inzake de verlening van bijstand voor reiskosten in verband met het bezoeken van zieke familie op hun verpleegadres.

Omschrijving van de kosten

Het betreft de kosten die gemaakt moeten worden om het traject van thuis naar het verblijfadres van de zieke (veelal ziekenhuis of verpleeginrichting) af te leggen.

Voorliggende voorzieningen

Er bestaat geen recht op bijzondere bijstand als een beroep kan worden gedaan op een voorliggende voorziening (artikel 15 WWB); zie ook paragraaf B3.3). Denk in dit verband aan:

- een aanvullende ziektekostenverzekering die belanghebbende heeft afgesloten (zie paragraaf B7.5 onderdeel 2.5 en paragraaf B3.3). Let op: op grond van het Zfw bestaat er geen recht op een vergoeding voor ziekenbezoek. Vergoeding van reiskosten in het kader van Zfw heeft alleen betrekking op medisch noodzakelijke reiskosten van belanghebbende zelf (zie paragraaf B7.5 onderdeel 6).

Recht op bijzondere bijstand

De reiskosten in verband met het bezoek van een gezinslid of een 1ste-graadsverwante die is opgenomen in een *ziekenhuis* komen in aanmerking voor vergoeding. Voor vergoeding komen in aanmerking 3 bezoeken per week naar eigen inzicht te besteden (Bv. 1 persoon 3 bezoeken per week of 3 gezinsleden 1 bezoek per week).

De reiskosten in verband met het bezoek van een gezinslid of een 1ste-graadsverwante die is opgenomen in een *AWBZ-inrichting* (bijvoorbeeld: verpleeginrichting of gezinsvervangend tehuis) komen in aanmerking voor vergoeding. Hierbij wordt uitgegaan van één bezoek per week door één persoon. Naar keuze kan de bijstand ook worden besteed voor een bezoek per 2 weken door 2 personen, een bezoek per 3 weken door 3 personen, enz.

Hoogte bijzondere bijstand

De hoogte van de vergoeding is gelijk aan de kosten van het openbaar vervoer 2de klas.

Aan de bijstand verbonden verplichtingen

Vervoers- of bezoekbewijzen moeten worden overgelegd.

Draagkrachtpercentage

Bepaal het draagkrachtpercentage overeenkomstig de hoofdregel (zie paragraaf B7.3).

Drempelbedrag

Bepaal het draagkrachtpercentage overeenkomstig de hoofdregel (zie paragraaf B7.3).

B092 Reiskosten bezoek CWI

In deze richtlijn wordt aangegeven wat het beleid is ten aanzien van het verstrekken van bijzondere bijstand voor reiskosten in verband met het bezoeken van het Centrum voor werk en inkomen (CWI).

Omschrijving van de kosten

De kosten voor het vervoer van het woonadres van belanghebbende naar het CWI.

Voorliggende voorziening

Er bestaat geen recht op bijzondere bijstand als een beroep kan worden gedaan op een voorliggende voorziening (artikel 15 WWB); zie ook paragraaf B3.3). Voorzover bekend zijn er geen voorliggende voorzieningen.

Recht op bijzondere bijstand

Tot de algemeen voorkomende noodzakelijke kosten van het bestaan behoren ook de de kosten van vervoer voor de deelname aan het maatschappelijk verkeer. Hieronder wordt ook begrepen het doen van aanvragen, het komen voor gesprekken e.d. op het Centrum voor werk en inkomen. Aangezien de algemene bijstand dan wel een inkomen op bijstandsniveau voorziet in deze kosten kan er in beginsel geen bijstand worden verleend voor deze kosten.

B093 Suppletie GKB-lening

In deze richtlijn wordt aangegeven wat het beleid is ten aanzien van het verstrekken van bijzondere bijstand als suppletie (aanvulling) op de aflossingcapaciteit van belanghebbende die nodig is om de rente en aflossing van de benodigde geldlening te kunnen voldoen.

Omschrijving van de kosten

Het aflossingsdeel van een GKB-lening, waarvoor de aflossingscapaciteit op basis van het inkomen ontoereikend is.

Voorliggende voorziening

Er is geen voorliggende voorziening.

Recht op bijzondere bijstand

Suppleties voor GKB-leningen worden als zodanig niet verstrekt. Wel kan, als de kredietbehoefte onder omstandigheden groter is dan het krediet/de lening die de GKB normaal gesproken kan verstrekken, bijstand in aanvulling op een GKB-lening worden verstrekt.

Vorm waarin de bijstand wordt verstrekt

De bijstand wordt in de vorm van leenbijstand verstrekt.

Draagkrachtpercentage

Het draagkrachtpercentage is 100%.

Drempelbedrag

Er wordt geen drempelbedrag gehanteerd.

B094 Kosten schuldhulpverlening

In deze richtlijn wordt aangegeven wat het beleid is ten aanzien van het verstrekken van bijzondere bijstand voor de kosten van schuldhulpverlening en onder welke voorwaarden het een borgtocht voor een saneringskrediet wordt verstrekt. Deze richtlijn geeft tevens aan hoe de vrijwillige schuldhulpverlening binnen de gemeente is geregeld, respectievelijk waar burgers zich moeten melden voor vrijwillige schuldhulpverlening.

Omschrijving kosten

De kosten die verbonden zijn aan het oplossen van een schuldenprobleem.

Voorliggende voorziening

De eind 1998 in werking getreden Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP). Verder kan er een beroep worden gedaan op de Budgetwinkel van de gemeente Helmond.

Recht op bijzondere bijstand

Er wordt geen bijzondere bijstand verleend voor de schuldhulpverlening, omdat de voorliggende voorziening als passend en toereikend wordt beschouwd.

B095 Kosten van sociaal culturele en educatieve activiteiten

In deze richtlijn wordt het beleid aangegeven inzake de verlening van bijzondere bijstand voor de kosten van deelname aan sociaal culturele, educatieve en sportieve activiteiten.

Omschrijving van de kosten

Een sociaal-culturele activiteit is een maatschappelijke, sportieve of culturele activiteit die een sociaal isolement dient te voorkomen of te doorbreken. Bijvoorbeeld een lidmaatschap van

een sportvereniging of toneel vereniging. Een lidmaatschap van een belangengroep, bijvoorbeeld een vakbond, is geen sociaal-culturele activiteit.

Voorliggende voorziening

Er bestaat geen recht op bijzondere bijstand als een beroep kan worden gedaan op een voorliggende voorziening (artikel 15 lid 1 WWB; zie paragraaf B3.3). Denk in dit geval aan:

- de Wet voorzieningen gehandicapten (WVG). De WVG moet voor bepaalde kosten als een toereikende en passende voorziening worden beschouwd, zoals voor:
 - sportrolstoelen;
 - de vervoerskosten ten gevolge van ontspanning en ontwikkeling. De WVG vervoersvoorziening is bedoeld om belanghebbende en zijn naaste woonomgeving in staat te stellen om in aanvaardbare mate deel te nemen aan het leven van alledag en sociale contacten te onderhouden, daaronder zijn in beginsel dus ook de vervoerskosten begrepen ten gevolge van ontspanning en ontwikkeling. Als bijvoorbeeld voor een slechtiende een tandem noodzakelijk is in het kader van het verplaatsen van alledag, dan valt deze voorziening onder de werkingssfeer van de WVG; zou de tandem evenwel alleen noodzakelijk zijn voor de ontspanning dan valt dit buiten de werkingssfeer van de WVG.

In verband met de kosten voor vervoer zij vermeld dat personen van 65 jaar of ouder, die niet in aanmerking komen voor een vervoersregeling ingevolge de WVG, met een inkomen van het huishoudtype waartoe zij behoren dat maximaal 110% van het norminkomen bedraagt, een bijdrage kunnen krijgen in de kosten van het Collectief Vervoer met de TaxBus op zondagen en 's avonds, op grond van artikel 4 van de Verordening Minimaregelingen.

Recht op bijzondere bijstand

De kosten voor deelname aan sociaal-culturele activiteiten zijn algemeen noodzakelijke kosten die uit de periodieke uitkering bestreden dienen te worden. Derhalve wordt voor deze kosten in beginsel geen bijstand verleend.

B096 Bewassing en kledingslijtage

In deze richtlijn wordt het beleid aangegeven inzake bijstandsverlening voor de kosten van bewassing en ten gevolge van kledingslijtage.

Waskosten

Niet zelf kunnen wassen

Let op: hiermee wordt niet bedoeld de afwezigheid van een eigen wasmachine, maar vanwege medische beperkingen niet instaat zijn de eigen was te verzorgen. De belanghebbende die niet in staat is om zelf te wassen, kan de was laten verzorgen door familie, of door de wasserette.

- Door familie: Een vergoeding van belanghebbende aan de familie kan als bijzonder noodzakelijk worden aangemerkt tot een maximumbedrag per maand van € 14,50 (bedrag geldt per 01-01-2005 op grond van de Uitvoeringsregeling loonbelasting 2001 (Stcrt. 2005, 251) .
- Door de wasserette: De meerkosten boven de normale kosten (per wasbeurt: € 1,10) van wasverzorging zijn bijzonder noodzakelijk.

Bewoners van verzorgingshuizen

Alle waskosten zijn begrepen in de verzorgingsprijs. Het verzorgingshuis moet voor alle was zorgen zonder de bewoners daarvoor extra te laten betalen.

In een aantal verzorgingshuizen zorgen de bewoners zelf voor de was, en ontvangen hiervoor dan, naast het zak- en kleedgeld, een vast bedrag per maand. In de praktijk blijkt dit bedrag niet toereikend bij incontinentie, of als de bejaarde de was niet kan laten verzorgen door de familie maar is aangewezen op de wasserette. De meerkosten zijn echter niet bijzonder noodzakelijk: een bewoner kan nooit worden verplicht zelf voor de was te zorgen. Dus: geen bijzondere bijstand voor waskosten van bewoners van bejaardenoord.

Bewoners van verpleeginrichtingen

De waskosten zijn niet begrepen in de verpleegprijs. De kosten die de inrichting aan de belanghebbende in rekening brengt zijn bijzonder noodzakelijk. Bijzondere bijstand kan zijn aangewezen. Hierbij worden de bedragen gehanteerd zoals deze gelden voor iemand die niet zelf de was kan doen.

Extra bewassingkosten

Naast waskosten kan er ook bijstand worden verleend voor extra bewassingkosten. Dit zijn meerkosten door bijvoorbeeld incontinentie.

Mate van incontinentie	in de inrichting	niet in de inrichting
- Incidenteel incontinent (= een of enkele malen per week, gebruik hulpmiddel(en) mogelijk)	€ 116,00	€ 232,00
- Regelmatig incontinent (= overwegend 's nachts, gebruik hulpmiddel(en) mogelijk)	€ 219,00	€ 438,00
- Voortdurend incontinent (= dag en nacht (vrijwel geen opvang mogelijk), geen gebruik urinaal e.d. mogelijk)	€ 300,00	€ 600,00

Voor < 15-jarigen geldt 3/4 van de vermelde bedragen.

De kosten van bewassing dienen te worden vastgesteld door de GGD (indien nog niet vastgesteld). De door de GGD gegeven meerkosten worden jaarlijks geïndexeerd ((1995 = 100): 1996 = 101,9; 1997 = 104,1; 1998 = 106,1; 1999 = 108,4; 2000 = 111,1; 2001 = 116,2, 2002 = 120,2).

(Vanaf 01-01-2003 geldt de Consumentenprijsindex, Totalen (2000 = 100), alle huishoudens; 2002 = 107,6; 2003 = 109,9; 2004 = 111,2; 2005 = 113,1)

B097 Toeslag bijzondere bijstand voormalig alleenstaande ouders

In deze richtlijn wordt aangegeven of al dan niet bijzondere bijstand verstrekt wordt ter (gedeeltelijke) compensatie van de inkomensachteruitgang van (het gezin van) de alleenstaande ouder die, vanwege het 18 jaar worden van het jongste ten laste komend kind, als alleenstaande moet worden aangemerkt.

De volgende twee situaties kunnen worden onderscheiden.

Kind van 18 jaar of ouder met Wtos

De Wtos biedt slechts een tegemoetkoming in de kosten zodat een beroep op de ouder noodzakelijk blijft.

De alleenstaande ouder met algemene bijstand naar de norm voor een alleenstaande kan hieruit echter niet bijdragen in de kosten van het kind. In deze situatie wordt de ouder via de bijzondere bijstand als volgt tegemoetgekomen:

- De ouder ontvangt bijzondere bijstand ter hoogte van het verschil tussen de algemene bijstand (norm + toeslag) als alleenstaande ouder en als alleenstaande.
- Met mogelijke bijverdiensten van het kind wordt rekening gehouden als ze gelijk zijn aan, of meer bedragen dan, de helft van het bedrag van artikel 25 lid 2 WWB. De bijzondere bijstand wordt dan met de helft van het bedrag van artikel 25 lid 2 verlaagd. Voor het overige hebben de bijverdiensten van het kind geen invloed op de algemene of bijzondere bijstand van de ouder.

Ook hier geldt dat inkomsten uit vakantiewerk, gedurende maximaal 3 maanden en tussen twee studieperioden in genomen, ongeacht de hoogte geen invloed hebben op de uitkering van de ouder(s).

- Een toeslag voormalige alleenstaande ouder is in deze situatie niet aan de orde. Deze wordt wel beoordeeld op het moment dat de ouder, bijvoorbeeld als het kind de studie voltooit, terugvalt op alleen de algemene bijstand.

Kind met WSF, bijstand en/of inkomen uit arbeid

Het kind dat kan beschikken over inkomen ter hoogte van de algemene bijstandsnorm voor 18 t/m 20-jarigen van artikel 20 lid 1 sub a WWB, wordt geacht niet meer ten laste van de ouder te komen.

Het kan echter zijn dat het totale inkomen van de ouder plus het thuiswonend kind minder bedraagt dan

1. de algemene bijstand voor een echtpaar
2. het voorheen als alleenstaande ouder genomen inkomen inclusief kinderbijslag.

Dit wordt ongewenst geacht. Daarom is voorzien in bijzondere bijstand in de vorm van:

- een garantietoeslag.
Als het totale inkomen (inclusief vt) van ouder en kind lager is dan de algemene bijstand voor een echtpaar in overeenkomstige omstandigheden, wordt een toeslag verstrekt gelijk aan het verschil. De toeslag wordt aangepast aan de stijging of daling van het inkomen van ouder en kind.
- een overbruggingstoeslag.
Een overbruggingstoeslag wordt verstrekt als het totale inkomen (inclusief vt en garantietoeslag) van ouder en kind lager is dan het voorheen als alleenstaande ouder genomen inkomen (inclusief vt en kinderbijslag). De toeslag is gedurende 3 maanden gelijk aan het verschil, vervolgens 3 maanden de helft daarvan, waarna zij wordt beëindigd. De toeslag wordt eenmaal berekend. Inkomensveranderingen tijdens de overbruggingsperiode hebben geen invloed. Het 'voorheen als alleenstaande ouder genomen inkomen' omvat niet de eventuele inkomsten van het toen nog ten laste komende kind.

Aandachtspunten:

- Garantie- en overbruggingstoeslag worden beoordeeld ingaande de datum waarop het kind 18 wordt (en dus niet ingaande de eerste van de volgende maand of het volgende kwartaal).
- Als inkomsten van de WSF-student worden in aanmerking genomen:
 - Het in het WSF-budget voor de thuiswonende student begrepen normbedrag voor levensonderhoud van artikel 33 lid 2 sub a WWB.
 - De student wordt geacht over dit bedrag te kunnen beschikken, ook al ontvangt hij in feite misschien minder WSF, bijvoorbeeld omdat hij minder wil lenen. De WSF-bedragen voor boeken/leermiddelen, onderwijsbijdrage en ziektekostenverzekering tellen niet mee bij het inkomen.
 - De volledige inkomsten uit bijvoorbeeld parttime arbeid.
- Het inkomen van andere inwonende kinderen wordt niet meegerekend bij de bepaling van het inkomen.
- Mogelijk wordt over een kwartaal nog kinderbijslag ontvangen voor het inmiddels niet meer ten laste komende kind. Dit omdat het kind op de eerste dag van het kwartaal nog wel ten laste kwam. Deze kinderbijslag strekt voor het restant van het kwartaal in mindering op de toeslag(en).

B098 Kosten van scholing en opleiding

In deze richtlijn wordt aangegeven wat het beleid is inzake het verlenen van bijzondere bijstand voor de kosten van noodzakelijk geachte scholing.

Voor de kosten van noodzakelijk geachte scholing wordt in beginsel geen bijzondere bijstand verleend. Indien nodig kan het college reïntegratiemiddelen inzetten ter dekking van deze kosten.

B099 Verwervingskosten (algemeen)

In deze richtlijn wordt het beleid aangegeven inzake het verlenen van bijzondere bijstand voor algemene verwervingskosten.

Omschrijving van de kosten

Onder algemene verwervingskosten moeten die kosten worden verstaan die belanghebbende moet maken om zijn beroep te kunnen uitoefenen, met uitzondering van reiskosten woon-werkverkeer en kinderopvang. Deze komen hierna aan de orde. Bij verwervingskosten kan worden gedacht aan kosten die het gevolg zijn van werkaanvaarding zoals de aanschaf van (persoonlijke) gereedschappen of kleding, bijvoorbeeld een overall en veiligheidsschoenen voor een timmerman of badkleding en een fluitje voor een zweminstructrice.

Voorliggende voorzieningen

De tegemoetkoming in deze kosten die de werkgever verstrekt en de fiscale aftrekmogelijkheden zoals het arbeidskostenforfait zijn voorliggende voorzieningen.

Recht op bijzondere bijstand

Iedereen die werkt heeft in meerdere of mindere mate verwervingskosten. Zolang deze kosten tot het normale uitgavenpatroon behoren, wordt hiermee geen rekening gehouden. Zij kunnen worden voldaan uit een inkomen ter hoogte van de bijstandsnorm.

Bijzondere bijstand is mogelijk voor bijzondere kosten die nadrukkelijk het gevolg zijn van werkaanvaarding voor zover zij voor eigen rekening van de belanghebbende komen en waartoe diens middelen ontoereikend zijn. Het kunnen ook eenmalige kosten betreffen.

Draagkrachtpercentage

Het draagkrachtpercentage bedraagt 100%.

B100 Kosten kinderopvang (verwervingskosten)

In deze richtlijn wordt aangegeven wat het beleid is inzake het verlenen van bijzondere bijstand voor de kosten van kinderopvang.

Omschrijving kosten

Het betreft de kosten van kinderopvang die nodig zijn om te kunnen deelnemen aan een noodzakelijke scholing, arbeid in loondienst of vrijwilligerswerk te kunnen verrichten.

Voorliggende voorzieningen

- De Subsidieregeling kinderopvang en buitenschoolse opvang alleenstaande ouders.
- Door gemeente ingekochte plaatsen bij het lokale kinderopvangcentrum.
- Het budget voor de opvang van nieuwkomers.

Recht op bijzondere bijstand

Wanneer geen gebruik kan worden gemaakt van voorliggende voorzieningen en het kind, voor wie de opvang bestemd is, het basisonderwijs nog niet heeft beëindigd.

Hoogte bijzondere bijstand

De bijzondere bijstand wordt afgestemd op de omvang van de werkelijke kosten:

- ingeval er gebruik wordt gemaakt van de opvang in een kinderdagverblijf, wordt de ouderbijdrage vergoed;
- ingeval er sprake is van particuliere kinderopvang, bijvoorbeeld omdat een voorliggende voorziening niet tot de mogelijkheden behoort, wordt de vergoeding afgestemd op de richtbedragen die NIBUD hanteert voor vaste oppas overdag. Te weten:
 - € 3,30 per uur voor het eerste kind;
 - € 4,40 per uur voor twee kinderen;
 - € 5,50 per uur voor 3 of meer kinderen.

Vorm van de bijstand

De bijzondere bijstand wordt om niet verstrekt.

Aan de bijstand te verbinden verplichtingen

Indien de bijzondere bijstand wordt verstrekt voor kinderopvang die noodzakelijk is in verband met deelname aan scholing, dan wordt hieraan de voorwaarde verbonden dat ook daadwerkelijk aan de scholing wordt deelgenomen en dat de regels in verband met deze scholing worden nageleefd.

B101 Duurzame gebruiksgoederen en overige inrichtingskosten

In deze richtlijn wordt het beleid aangegeven inzake het verstrekken van bijzondere bijstand voor de kosten van duurzame gebruiksgoederen en overige inrichtingskosten.

[Omschrijving kosten]

De kosten van duurzame gebruiksgoederen en overige inrichtingskosten. Voorbeelden hiervan zijn: wasmachine, koelkast, huisraad en vloerbedekking.

Voorliggende voorzieningen

Een lening van een commerciële bank of de kredietbank (KML). De kredietbank verstrekt leningen ongeacht de leeftijd van de aanvrager, echter vanaf 70 jaar zal vrijwel altijd een borgstelling worden verlangd.

In sommige gevallen kan de Wet voorzieningen gehandicapten een voorliggende voorziening zijn. Denk bijvoorbeeld aan de situatie waarin vloerbedekking moet worden vervangen omdat de belanghebbende last heeft gekregen van Cara (astma).

Recht op bijzondere bijstand

De kosten van duurzame gebruiksgoederen en overige inrichtingskosten behoren tot de incidenteel voorkomende algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan. Deze kunnen worden voldaan uit een inkomen ter hoogte van de toepasselijke uitkering algemene bijstand door middel van reservering dan wel gespreide betaling achteraf. Dit betekent dat er in beginsel geen bijstandsverlening mogelijk is voor deze kosten. Alleen indien er sprake is van bijzondere omstandigheden in het individuele geval kan er van deze regel worden afgeweken. Indien de betreffende kosten voorzienbaar waren, versterkt dit het argument dat belanghebbende wordt geacht hiervoor te reserveren.

De volgende omstandigheden kunnen volgens de CRvB niet als bijzonder worden aangemerkt:

- Het ontbreken van (voldoende) reserveringsruimte, in verband met aanwezige schulden en de daaruit voortvloeiende betalingsverplichtingen aan de GSD. Het gaat immers niet aan om schulden, dan wel het ontbreken van (voldoende) reserveringsruimte als gevolg daarvan, op de WWB af te wentelen. Zie CRvB 16-03-1999, nr. 97/11553 ABW en CRvB 2-11-1999, nr. 98/973 NABW.
- Het feit dat eerder bijzondere bijstand is toegekend voor de kosten van een kinderbedje. Zie CRvB 16-03-1999, nr. 97/11553 ABW.

De volgende omstandigheid kan mogelijk wel als bijzonder worden aangemerkt:

- Er bestaat een medische noodzaak voor het maken van de kosten.
- Ook kan als bijzondere omstandigheid gelden voor het niet kunnen reserveren omdat het eerder genoten inkomen, gezien de omstandigheden, onvoldoende reservering toeliet: de overgang van de ROA-woning naar een zelfstandig huisvesting omdat voorheen genoten ROA-uitkering vaak onvoldoende ruimte voor reservering zal hebben geboden.

Hoogte bijzondere bijstand

Bepaal de hoogte van de te verstrekken bijzondere bijstand aan de hand van de volgende richtprijzen:

1. Woonkamer	
Bergmeubel	€ 839,00
Eethoek	
- Tafel	€ 193,00

- Stoel per stuk	€	67,00
Salontafel	€	108,00
Zitcombinatie/bankstel	€	980,00
Lamp per stuk	€	18,75□
2. Keuken		
Kookfornuis	€	355,00
Koelkast	€	408,00
Wasautomaat	€	569,00
Stofzuiger	€	113,00
Keukeninventaris (incl. pannen)	€	181,00
Bestek t.b.v. 8 personen	€	91,00
Servies en glas	€	118,00
Werk-, was- en strijkmiddelen (incl. trap)	€	132,00□
3. Slaapkamers		
Bed		
- 1-persoons	€	176,00
- 2-persoons	€	521,00
Matras		
- 1-persoons	€	107,00
- 2-persoons	€	176,00
Dekbed en 2 overtrekken		
- 1-persoons	€	105,00
- 2-persoons	€	160,00
Kussen	€	16,00□
4. Vloerbedekking		
per meter - 4 meter breed	€	105,00
5. Gordijnen		
Woonkamer - per meter (incl. maakloon en rails)	€	19,75
Andere ruimten - per meter	€	11,50
Vitrage – per meter	€	11,50□
6. Opknapbeurt		
Behang – per rol	€	9,50
Muurverf - per 5 liter	€	28,50
Houtverf – per liter	€	13,50□
Voor ontbrekende prijzen zie Prijzengids NIBUD		
7. Maximale totaalvergoeding		
Alleenstaande		
• kamerbewoner	€	1.431,00
• zelfstandig gehuisvest	€	2.752,00
Gezin		
• 2 personen (echtpaar of ouder met kind)	€	4.621,00
• per extra kind	€	696,00
Maximum totaalbedrag per gezin□	€	6.708,00□

Indien de belanghebbende de kosten van de betreffende goederen niet kan voldoen uit de bijstand ter hoogte van de richtprijzen is het nodig om hiervan af te wijken. Een en ander zal uit een nader onderzoek moeten blijken en is gebaseerd op rechtbankjurisprudentie inzake het gebruik van richtprijzen.

Vorm en betaling bijzondere bijstand

Verleen de bijzondere bijstand in de vorm een geldlening. Alleen wanneer er sprake is van zeer bijzondere omstandigheden, is het mogelijk om de bijzondere bijstand om niet te

verstrekken. Zie over bijstand in de vorm van een geldlening en borgtocht ook paragraaf B9.3.

Betaal de toegekende bijzondere bijstand zo mogelijk geheel of gedeeltelijk direct aan de leverancier van de goederen. Dit om te voorkomen dat de bijstand aan andere zaken wordt besteed of dat het een negatief banksaldo aanvult zonder dat de belanghebbende de bijstand ter bestrijding van de bijzondere kosten kan aanwenden.

Aan de bijstand verbonden verplichtingen

Verbind indien nodig een of meer van de volgende verplichtingen aan de toe te kennen bijzondere bijstand:

- De verplichting om uit de toegekende bijzondere bijstand de betreffende kosten te voldoen.
- De verplichting om betalingsbewijzen te overleggen.
- Specifieke verplichtingen in verband met het feit dat de bijstand wordt verleend in de vorm van een geldlening of borgtocht (zie paragraaf B9.3 onder het kopje "Verplichtingen", onderdeel 9).

Draagkracht

De draagkracht bedraagt in beginsel 100% van het in aanmerking te nemen inkomen (zie ook paragraaf B7.3).

Drempelbedrag

Bepaal het drempelbedrag conform de hoofdregel (zie paragraaf B7.3)

Aangepast bed

Met een aangepast bed wordt bedoeld een aan hoofd- en voeteneinde verstelbare (senioren-)bedden.

1. Voor zelfstandig wonenden.
De kosten zijn uitsluitend (bijzonder) noodzakelijk indien een aangepast bed medisch noodzakelijk is. De voorliggende voorziening, beperkt tot bedlegerigheid, is het ziekenfonds. Indien er sprake is van een medische noodzaak, zonder dat sprake is van (volstrekke) bedlegerigheid, kan bijzondere bijstand zijn aangewezen. Hiermee wordt als volgt omgegaan:
 - Een GGD-advies wordt alleen gevraagd als de medische noodzaak niet al duidelijk is, bijvoorbeeld aan de hand van een WVG-voorziening of een verklaring van de specialist (niet: de huisarts)
 - Bijzondere bijstand in de kosten van het medisch noodzakelijke aangepaste bed wordt als bijstand om niet verstrekt.
2. Voor ouderen in een verzorgingshuis.
Uitgangspunt: bij opname geldt een seniorenbed als algemeen noodzakelijk. Opname is in de regel voorzienbaar, zodat men kan reserveren. Dus: geen extra bijstand. Indien individualiserend bijstand wordt verstrekt, is dat in beginsel leenbijstand.
3. Hoogte van de bijstand
Voor de hoogte van een aangepast/verstelbaar seniorenbed gelden de volgende richtprijzen:
 - 1-persoons: € 968,00
 - 2-persoons: € 1.934,00

B102 Verhuiskosten

In deze richtlijn wordt het beleid aangegeven inzake bijstandsverlening voor verhuiskosten.

Omschrijving kosten

Kosten die direct verband houden met de verhuizing. Voorbeelden hiervan zijn: transportkosten van de inboedel en aansluitkosten van gas, water, licht en huishoudelijke apparaten.

Voorliggende voorzieningen

Een lening van een commerciële bank of de kredietbank (SMN). De kredietbank verstrekt leningen ongeacht de leeftijd van de aanvrager, echter vanaf 70 jaar zal vrijwel altijd een borgstelling worden verlangd.

In sommige gevallen kan de Wet voorzieningen gehandicapten een voorliggende voorziening zijn. Denk bijvoorbeeld aan de situatie waarin de verhuizing medisch noodzakelijk is in verband met een handicap van de betrokkene.

Recht op bijzondere bijstand

De kosten in verband met verhuizing behoren tot de incidenteel voorkomende algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan. Deze kunnen worden voldaan uit een inkomen ter hoogte van de toepasselijke uitkering algemene bijstand door middel van reservering dan wel gespreide betaling achteraf. Dit betekent dat er in beginsel geen bijstandsverlening mogelijk is voor deze kosten. Alleen indien er sprake is van bijzondere omstandigheden in het individuele geval kan er van deze regel worden afgeweken (CRvB 20-04-1999, nr. 97/6694 ABW). Indien de betreffende kosten voorzienbaar waren, versterkt dit het argument dat belanghebbende wordt geacht hiervoor te reserveren. CRvB 01-09-1998 PS Actua 1998 nr. 39 p.7

De volgende omstandigheden kunnen niet als bijzonder worden aangemerkt:

- Het ontbreken van (voldoende) reserveringsruimte, in verband met aanwezige schulden en de daaruit voortvloeiende betalingsverplichtingen aan de GSD. Het gaat immers niet aan om schulden, dan wel het ontbreken van (voldoende) reserveringsruimte als gevolg daarvan, op de WWB af te wentelen. Zie CRvB 16-03-1999, nr. 97/11553 ABW en CRvB 2-11-1999, nr. 98/973 NABW.
- Het opzetten van een eerste huishouden door jongeren. Zij moeten de kosten die samenhangen met verhuizing en inrichting zelf dragen en afstemmen op hun financiële mogelijkheden.

De volgende omstandigheden kunnen mogelijk wel als bijzonder worden aangemerkt:

- Er bestaat een medische noodzaak voor het maken van de kosten.
- De belanghebbende bewoont een woning met hoge lasten die hij niet of nauwelijks kan betalen en hij verhuist naar een woning met lagere lasten.

Hoogte bijzondere bijstand

Bepaal de hoogte van de te verstrekken bijzondere bijstand aan de hand van de richtprijzen. Indien de belanghebbende bepaalde kosten niet kan voldoen uit bijstand ter hoogte van de richtprijzen is het nodig om hiervan af te wijken. Een en ander zal uit een nader onderzoek moeten blijken en is gebaseerd op rechtbankjurisprudentie inzake het gebruik van richtprijzen.

Vorm en betaling bijzondere bijstand

Verleen de bijzondere bijstand in de vorm van borgtocht indien de belanghebbende alleen onder deze voorwaarde een lening kan afsluiten bij een geldverstrekker (meestal de gemeentelijke kredietbank). Verleen de bijzondere bijstand in de vorm van een geldlening indien borgtocht niet mogelijk is. Alleen wanneer er sprake is van zeer bijzondere omstandigheden, is het mogelijk om de bijzondere bijstand om niet te verstrekken. Zie over bijstand in de vorm van een geldlening en borgtocht ook paragraaf B9.3.

Betaal de toegekende bijzondere bijstand zo mogelijk geheel of gedeeltelijk direct aan de leverancier van de goederen. Dit om te voorkomen dat de bijstand aan andere zaken wordt besteedt of dat het een negatief banksaldo aanvult zonder dat de belanghebbende de bijstand ter bestrijding van de bijzondere kosten kan aanwenden.

Aan de bijstand verbonden verplichtingen

Verbind indien nodig een of meer van de volgende verplichtingen aan de toe te kennen bijzondere bijstand:

- De verplichting om uit de toegekende bijzondere bijstand de betreffende kosten te voldoen.
- De verplichting om betalingsbewijzen te overleggen.
- Specifieke verplichtingen in verband met het feit dat de bijstand wordt verleend in de vorm van een geldlening of borgtocht (zie paragraaf B9.3 onder het kopje "Verplichtingen").

Draagkracht

De draagkracht bedraagt in beginsel 100% van het in aanmerking te nemen inkomen (zie ook paragraaf B7.3).

Drempelbedrag

Bepaal het drempelbedrag overeenkomstig de hoofdregel (zie paragraaf B7.3).

B103Eerste maand huur en administratiekosten

In deze richtlijn wordt het beleid aangegeven inzake bijstandsverlening voor de eerste maand huur en administratiekosten.

Omschrijving van de kosten

De kosten van de eerste maand huur en de (volledige) kosten in verband met het aangaan van de huurovereenkomst, ook wel administratie-, aktekosten of waarborgsom genoemd. Zie over verhuiskosten onderdeel 2 van paragraaf B7.17.

Voorliggende voorziening

De kredietbank geldt als voorliggende voorziening.

Recht op bijstand

De kosten voor de eerste maand huur van een nieuwe woning alsmede de verschuldigde administratiekosten en waarborgsom komen in beginsel niet in aanmerking voor bijzondere bijstand. Dergelijke kosten maken deel uit van de kosten in verband met een verhuizing, welke behoren tot de incidenteel voorkomende algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan die, behoudens bijzondere omstandigheden, uit het eigen inkomen op bijstandsniveau behoren te worden voldaan (door reservering vooraf of gespreide betaling achteraf). CRvB 22-12-1998, nr. 96/6642 ABW, JABW 1999, 33. Van bijzondere omstandigheden kan sprake zijn indien:

- men niet heeft kunnen reserveren, bijvoorbeeld omdat:
 - de noodzakelijke verhuizing nog niet lang voorzienbaar was, of
 - het eerder genoten inkomen, gezien de omstandigheden, onvoldoende reservering toeliet, bijvoorbeeld
 - bij noodzakelijke aflossingsverplichtingen
 - bij overgang van de ROA-woning naar zelfstandige huisvesting. De voorheen genoten ROA-uitkering zal vaak onvoldoende ruimte voor reservering hebben geboden.
 - er sprake is van dubbele huur. Bij enkele huur wordt, ook als niet kon worden gereserveerd, in beginsel geen extra bijstand verstrekt: de huur moet in beginsel normaal uit de lopende uitkering worden voldaan. Een uitzondering geldt hier als bijvoorbeeld de huur op de eerste van de maand moet worden betaald, en pas aan het einde van de maand de eerste uitkering wordt ontvangen.

Als de kredietbehoefte groter is dan het krediet dat mogelijk is via de kredietbank, dan kan bijstand in aanvulling op het krediet van de kredietbank worden gezien.

Vorm van de bijstand

Het bedrag van de eerste maand huur wordt als leenbijstand verstrekt als:

- binnenkort naar verwachting voldoende middelen voor de kosten beschikbaar zijn (artikel 48 lid 2 sub a Abw). Bij enkele huur zal dit altijd het geval zijn: de te verwachten algemene uitkering voorziet in de gebruikelijke woonlasten; of

- er sprake is van tekortschietend verantwoordelijkheidsbesef (artikel 48 lid 2 sub b Abw).

In andere gevallen wordt de bijstand voor de eerste maand huur om niet verstrekt.

De bijstand voor de waarborgsom wordt altijd als leenbijstand verstrekt. De belanghebbende kan immers dit bedrag zelf weer retour ontvangen bij het einde van de huur. Leenbijstand wordt enkel verstrekt over het eventuele nadelige verschil tussen de te betalen waarborgsom en wat wordt terugontvangen van de waarborgsom van de oude woning.

B105 Overbrugging scherpe terugval in inkomen

In deze richtlijn wordt aangegeven of al dan niet bijzondere bijstand versterkt wordt ter (gedeeltelijke) compensatie van een (scherpe) inkomensachteruitgang.

De gemeente heeft bewust geen eigen beleid geformuleerd met betrekking tot het verlenen van bijzondere bijstand ter overbrugging van een scherpe inkomensterugval. Dit betekent overigens niet dat voor deze kosten per definitie geen bijzondere bijstand kan worden verleend. Het recht op bijzondere bijstand zal volgens de hoofdregel individueel vastgesteld moeten worden. In tegenstelling tot een aantal ander kostensoorten kan daarbij echter geen beroep worden gedaan op specifieke richtlijnen.

B106 Overige bijzondere kosten

In deze richtlijn wordt het beleid aangegeven ten aanzien van de verlening van bijzondere bijstand voor kostensoorten die in de paragraaf B7.5 tot en met paragraaf B7.18 nog niet aan de orde zijn gekomen.

Gelet op de grote diversiteit aan resterende kostensoorten waarvoor bijzondere bijstand kan worden verleend, wordt deze richtlijn verder niet ingevuld.

Het recht op bijzondere bijstand zal volgens de hoofdregel individueel vastgesteld moeten worden. In tegenstelling tot een aantal ander kostensoorten kan daarbij echter geen beroep worden gedaan op specifieke richtlijnen.

B138 Aangewezen groepen voor categoriale bijzondere bijstand

In deze richtlijn wordt aangegeven of en, zo ja, welke categorieën van personen van 65 jaar of ouder en/of chronisch zieken of gehandicapten voor kosten in verband met chronische ziekte of handicap aangewezen zijn voor het recht op categoriale bijzondere bijstand.

Zie invulling richtlijn B148 in paragraaf B7.11 onderdeel 7.

B145 Berekening woonkostentoeslag huurders

In deze richtlijn wordt aangegeven op welk wijze de hoogte van de woonkostentoeslag voor huurders wordt vastgesteld.

Stap 1: rekenhuur

Bepaal of bereken de rekenhuur overeenkomstig de Hsw (zie onderdeel 2.3 van deze paragraaf)

Stap 2: maximale WKT (op grond van de Hsw-systematiek)

Bereken overeenkomstig de Hsw-systematiek (zie onderdeel 3 van deze paragraaf) de maximale WKT.

Stap 3: ontvangen huursubsidie in mindering brengen

Wanneer de woonkostentoeslag een aanvulling is op de (te lage) huursubsidie, moet het bedrag dat aan huursubsidie wordt ontvangen in mindering worden gebracht op de berekende maximale woonkostentoeslag (zie stap 2).

Stap 4: aanvullende WKT bij huur boven maximum huurgrens

Wanneer de huur meer bedraagt dan de maximum huurgrens (zie onderdeel 2.1 van deze paragraaf), dan kan op grond van individuele omstandigheden overwogen worden om een (aanvullende) woonkostentoeslag te verlenen. Besteedt in dit verband in ieder geval aandacht aan het betoonde besef van verantwoordelijkheid: was de ontstane situatie te voorzien en dus te voorkomen? Daarnaast speelt de situatie op de lokale woningmarkt een rol.

Indien er aanleiding bestaat om een woonkostentoeslag te verstrekken, stel de hoogte hiervan dan vast op de woonkosten minus de eigen bijdrage die verschuldigd zou zijn bij een huur gelijk aan de maximum huurgrens (zie onderdeel 3 van deze paragraaf).

De woonkostentoeslag wordt in dit geval toegekend voor de periode van maximaal 1 jaar. Daarbij wordt de verplichting opgelegd om te zoeken naar goedkopere huisvesting waarvoor wel recht bestaat op huursubsidie. De periode waarover de woonkostentoeslag is toegekend kan na afloop tijdelijk worden verlengd indien het feit dat de belanghebbende nog niet over goedkopere woonruimte beschikt hem niet te verwijten valt.

B146 Berekening woonkostentoeslag eigenaren

In deze richtlijn wordt aangegeven op welk wijze de hoogte van de woonkostentoeslag voor woningeigenaren wordt vastgesteld.

De berekening van de hoogte van de woonkostentoeslag voor eigenaren komt grotendeels overeen met die voor huurders. Alleen stap 1 is verschillend. Hieronder volgt derhalve een opsomming van de woonkosten van eigenaren die in aanmerking komen voor woonkostentoeslag.

Stap 1: woonkosten

De woonkosten van eigenaren die in aanmerking komen voor woonkostentoeslag zijn:

- De rente die verband houdt met de woning.
 - Het gaat hier meestal om hypotheekrente. Het is niet van belang of de eigenaar de hypotheekrente ook daadwerkelijk betaalt. Verder geldt dat jaarlijks te ontvangen rijkssubsidie die betrekking heeft op de verschuldigde hypotheekrente hierop in mindering moet worden gebracht.
 - Hypotheekrente voor leningen anders dan voor de woning, bijvoorbeeld voor een auto of caravan, mogen niet worden meegeteld.
 - De aflossing van de hypotheek telt niet mee, dit geldt dus ook voor de premies van zogenaamde spaarhypotheken.
- Zakelijke lasten in verband met het hebben van eigendom, zoals:
 - rioolrechten;
 - eigenaarsdeel waterschapslasten;
 - erfpachtcanon;
 - premies van verzekeringen tegen brand- en stormschade (alleen voor de opstallen);
 - eigenaarsdeel onroerende zaakbelasting (dus niet het gebruikersdeel).
- Een naar omstandigheden vast te stellen bedrag voor onderhoud
 - Alleen kosten van groot onderhoud komen in aanmerking voor woonkostentoeslag. Bedoeld zijn de onderhoudskosten die in geval van bewoning van een huurhuis voor rekening van de verhuurder komen (bijvoorbeeld buitenschilderwerk).
 - Kosten van klein onderhoud moeten worden voldaan uit de bijstandsnorm of het daarmee vergelijkbare inkomen. Voor kosten van ingrijpende reparaties moet afzonderlijk bijstand worden verleend.

Als richtlijn voor de kosten van groot onderhoud gelden de bedragen die zijn opgenomen in het actuele overzicht van normen en bedragen. Deze bedragen zijn door het ministerie van VROM vastgesteld. Afwijking van deze bedragen kan alleen in bijzondere omstandigheden. Niet als een bijzondere omstandigheid kan gelden dat de betrokkene een zeer grote woning bewoont en derhalve hogere onderhoudskosten heeft. De bovengemiddelde kosten

zijn niet-noodzakelijk en komen daarom niet in aanmerking voor bijstandsverlening.

Stap 2 t/m 4

Voor het overige zij verwezen naar de stappen 2 t/m 4 van de berekening van de woonkostentoeslag voor huurders (zie hiervoor).

B148 Extra kosten chronisch zieken, gehandicapten en ouderen

In deze richtlijn wordt het beleid aangegeven inzake de verlening van bijzondere bijstand voor de extra kosten van chronisch zieken en gehandicapten.

Regeling geldig in 2005 en 2006

Uitvoering: Bureau WVG

Aanvraagtermijn: 18 april tot en met 1 juli 2005

Doelgroep: Ouderen: 65 jaar en ouder Chronisch zieken en gehandicapten

Om aan te tonen dat men tot de groep chronisch zieken / gehandicapten hoort wordt, alleen als persoon niet bekend is bij afdeling WIZ, ter controle een kopie van een van de volgende zaken gevraagd:

- WVG – toekenningsbeschikking
- WAO/ WAZ/ Wajong beschikking met een arbeidsongeschiktheidspercentage van 80-100%
- beschikking vrijstelling sollicitatieplicht op medische gronden
- bewijs van indicatiestelling door het RIO voor één of meerdere vormen van AWBZ zorg
- Gehandicaptenparkeerkaart
- Diabetes Paspoort
- Beschikking periodieke bijzondere bijstand voor medische kosten

Belanghebbenden kunnen na bekendmaking van de regeling in de Trompetter een aanvraag indienen.

Publicatie vindt plaats nadat de volgende groepen zijn aanschreven (brief + aanvraagformulier + folder):

Ouderen:

- 65 jr. e.o. + reguliere bijstand (aanvulling op AOW)
- 65 jr. e.o. + periodieke bijzondere bijstand
- 65 jr. e.o. + incidentele bijzondere bijstand ontvangen in het laatste jaar

Deze mensen behoren tot de doelgroep en voldoen zeker aan het inkomen- en vermogenscriterium. Deze behoeven enkel aan te geven dat ze wensen voor de regeling in aanmerking te komen en een handtekening te zetten. Zij behoeven geen enkel bewijsstuk te overleggen. Deze groep krijgt een speciaal kort aanvraagformulier.

Chronisch zieken en gehandicapten (mensen met een vervoersvoorziening, rolstoelvoorziening, woonvoorziening, parkeervoorziening (GPK):

Deze worden allemaal aangeschreven (met uitfiltering van de bovenstaande groep ouderen). Ze behoren in principe allemaal tot de doelgroep. Zij moeten echter wel inkomens en vermogensgegevens bijvoegen, tenzij zij een uitkering ontvangen van WIZ.

Bij deze groep vindt dus enkel een toets plaats op inkomen en vermogen. Deze groep krijgt een op de doelgroep afgestemd aanvraagformulier.

Algemeen aanvraagformulier voor mensen die op geen enkele wijze hier bekend zijn. Deze zullen moeten aantonen dat ze tot de doelgroep behoren, 65 jr e.o, danwel chronisch ziek of

gehandicapt. Van dit laatste zullen ze bewijsstukken moeten overleggen. Daarnaast zal deze groep ook inkomen- en vermogensgegevens moeten overleggen. Dit wordt dus het meest uitgebreide aanvraagformulier dat op verschillende plaatsen worden neergelegd.

Inkomen

Personen met een netto inkomen boven 110% van het bijstandsniveau komen niet in aanmerking voor de regeling. (Het minimum inkomen uit AOW wordt beschouwd als zijnde 100% grens).

Indien een inkomen anders dan van de afdeling Werk, Inkomen en Zorg moet aanvrager een kopie van laatste loon en / of uitkeringsspecificatie als bewijs mee sturen.

Peildatum: 01-01-2005

Mensen die in de periode tussen 1-1-05 en 1-7-05 tot de doelgroep behoren doordat zij 65 jaar worden, dan wel aan de criteria voldoen voor de groep chronisch zieken en gehandicapten komen ook voor de vergoeding in aanmerking.

Vermogen

De vermogensgrens blijft gelijk aan het bescheiden vrij te laten vermogen WWB:

- Alleenstaanden € 5.105
- Alleenstaande ouders en gehuwden € 10.210

Bij vermogen meenemen:

- saldi (spaar) rekeningen
- alleen direct toegankelijke actieve vermogenselementen

Niet - meenemen:

- Eigen huis
- Auto
- Waardevolle zaken
- Langdurigheidstoelage

Indien gegevens vermogen niet bij afdeling WIZ bekend zijn wordt ter controle gevraagd

- Laatste afschrift van bankrekeningen (lopende rekeningen, spaarrekeningen)
- Uitdraai van het saldo via internet bankieren.
- Laatste afschrift van creditcard (b.v. VISA, Mastercard e.d.)

Indien aanvrager een partner heeft of kinderen jonger dan 18 jaar zijn moet hij/zij daar ook alle gegevens m.b.t. het vermogen overleggen.

Hardheidsclausule

Uit de totaal beschikbaar gestelde middelen wordt een bedrag van € 10.000,- gereserveerd voor die gevallen waar indien door toepassing van de richtlijnen dit leidt tot onbillijkheden van overwegende aard m.b.t. arbeidsongeschiktheid, ziekte of middelen. Burgemeester en wethouders zullen in deze gevallen beslissen.

Hoogte bedrag

De beschikbare middelen (na aftrek uitvoeringskosten en reservering hardheidsclausule) worden eenmalig te verdeeld onder de rechthebbenden. De hoogte van het te verstrekken bedrag is afhankelijk van aantal aanvragen.

In 2006 worden de middelen op dezelfde manier verdeeld.

Bedrag: eenmalige verstrekking per huishouden. Indien beide partners tot de doelgroep behoren wordt de bijdrage op 150% vastgesteld.

Indien aanvrager niet zelf chronisch ziek / gehandicapt is, maar diens kind wordt de bijdrage 100%. Indien sprake is van 2 of meer chronisch ziek/ gehandicapten kinderen per huishouden wordt de bijdrage op 150% vastgesteld.

B151 Dieetkosten

In deze richtlijn wordt het beleid ten aanzien van het verlenen van bijzondere bijstand voor dieetkosten aangegeven.

Omschrijving kosten

Het betreft (meer)kosten voor diëten en voedingssupplementen.

Voorliggende voorzieningen

Onderscheiden worden:

- * *Dieetpreparaten:*
niet meer als gewoon voedingsmiddel herkenbare voeding waarvan zowel de chemische samenstelling als de fysische vorm is gewijzigd, bijvoorbeeld drink- en sondevoeding.
- * *Dieetproducten:*
in beginsel normale voeding -meestal verkrijgbaar in supermarkt of reformwinkel- waarvan alleen de chemische samenstelling is gewijzigd; bijvoorbeeld zoutloze kaas, vetarme margarine, suikervrije jam en glutenvrije producten.

Er bestaat geen recht op bijzondere bijstand als een beroep kan worden gedaan op een voorliggende voorziening (artikel 15 lid 1 WWB; zie ook paragraaf B3.3). Denk in dit verband aan:

- * Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ);
- * Basisverzekering.

Recht op bijstand

De meerkosten van een medisch voorgeschreven dieet ten opzichte van de normale voeding zijn bijzondere noodzakelijke bestaanskosten. Bij gebreke van een voorliggende voorziening kan dus -naar draagkracht, en onder aftrek van de drempel indien deze voor belanghebbende nog geldt - bijzondere bijstand zijn aangewezen.

Een dieet betekent echter niet persé hogere uitgaven: een aantal diëten werkt kostenverhogend, maar een aantal andere brengt niet of nauwelijks meer, en soms zelfs minder kosten met zich dan de normale voeding. Zo wordt een dieet in verband met suikerziekte door de GGD niet aangemerkt als een dieet met meerkosten. Met eventuele minderkosten wordt in het kader van de bijstandsverlening geen rekening gehouden.

De werkwijze met betrekking tot dieetkostenvergoedingen

In het kader van de aanvraag wordt de GGD om een medisch advies gevraagd betreffende:

- * de noodzaak van het dieet, en
- * de eventuele meerkosten daarvan.

Zolang duidelijk is dat de noodzaak voortduurt hoeft niet opnieuw een GGD-advies te worden verzocht, maar worden de vastgestelde meerkosten per kalenderjaar aangepast conform de prijsindex ((1995 = 100): 1996 = 101,9; 1997 = 104,1; 1998 = 106,1; 1999 = 108,4; 2000 = 111,1; 2001 = 116,2, 2002 = 120,2).

(Vanaf 01-01-2003 geldt de Consumentenprijsindex, Totalen (2000 = 100), alle huishoudens; 2002 = 107,6; 2003 = 109,9; 2004 = 111,2; 2005 = 113,1).

Uitzonderingen:

- * Voor een dieet in verband met suikerziekte behoeft geen medisch advies te worden aangevraagd: de GGD merkt dit dieet niet aan als een dieet waardoor meerkosten ontstaan;
- * Voor natriumbepoort dieet gelden standaard meerkosten. Indien er een voorschrift is van een specialist, behoeft er geen nader medisch advies bij de GGD te worden opgevraagd. De meerkosten kunnen als volgt worden vastgesteld:
 - * Streng - 500 mg: € 360,00 per jaar;
 - * Matig - 1000 mg: € 155,00 per jaar;
 - * Licht - 2000mg: € 51,60 per jaar;

Op deze bedragen vindt de indexering plaats.

Op de voor bijstand in aanmerking komende kosten wordt de (eventueel) aanwezige draagkracht en het (eventueel) van toepassing zijnde drempelbedrag, overeenkomstig de regels opgenomen in paragraaf B7.3 in mindering gebracht.

Extern verzorgden

Normaliter zal geen bijstand zijn aangewezen omdat de dieetkosten in de verzorgingsprijs zijn opgenomen, en door de tehuizen niet afzonderlijk in rekening worden gebracht.

B152 Zelfzorgmiddelen bij een chronische aandoening

In deze richtlijn wordt het beleid ten aanzien van het verlenen van bijzondere bijstand voor de kosten van zelfzorgmiddelen bij een chronische aandoening aangegeven.

Zelfzorgmiddelen

Zelfzorgmiddelen zijn middelen die bij de apotheek en drogist vrij te verkrijgen zijn. Deze middelen worden niet door de Zorgverzekeringswet vergoed. Behoudens chronisch (> 6 maanden) gebruik met doktersrecept.

Voorliggende voorziening

Kosten voor zelfzorggeneesmiddelen worden niet vergoed middels bijzondere bijstand. De WWB heeft geen functie indien binnen de voorliggende regeling (Zvw en AWBZ) een bewuste beslissing is genomen over de noodzakelijkheid van de voorziening in het algemeen of in een specifieke situatie. Doordat deze voorliggende voorziening bepaalde kosten(soorten), zoals zelfzorggeneesmiddelen, niet vergoedt omdat daar bewust voor gekozen is of omdat de kosten niet noodzakelijk zijn, dient de WWB zich bij die keuze aan te sluiten. Bijstandsverlening voor deze kosten is daarom in beginsel uitgesloten.

Zelfzorgmiddelen bij een chronische aandoening

De zelfzorggeneesmiddelen die in het zorgverzekeringspakket zijn opgenomen voor mensen die deze chronisch gebruiken, zijn de volgende vijf groepen zelfzorgmiddelen:

- * middelen bij allergie
- * middelen bij maagledigingsstoornissen
- * middelen bij diarree
- * kalktabletten
- * laxemiddelen

Een chronische gebruiker is degene die het middel langer dan 6 maanden gebruikt. De arts schat van te voren in of het zelfzorggeneesmiddel langer dan 6 maanden moeten worden gebruikt. Op het recept van de arts staat dan 'voor chronisch gebruik' (CG) is. Alleen dan krijgt men deze medicijnen vergoed. De eerste twee weken moeten overigens de medicijnen altijd zelf worden betaald. Voor deze eerste twee weken is bijzondere bijstand mogelijk. Op deze voor bijstand in aanmerking komende kosten wordt de (eventueel) aanwezige draagkracht en het (eventueel) van toepassing zijnde drempelbedrag, overeenkomstig de regels opgenomen in paragraaf B7.3, in mindering gebracht.

Als de medicijnen bij een drogist of ergens anders worden gekocht, dan moet belanghebbende deze volledig zelf betalen. Hiervoor wordt geen bijzondere bijstand verleend.

B153 Tandheelkundige hulp

In deze richtlijn wordt het beleid ten aanzien van het verstrekken van bijzondere bijstand voor de kosten van tandheelkundige hulp aangegeven.

Kosten voor tandheelkundige zorg worden niet vergoed middels bijzondere bijstand. De WWB heeft geen functie indien binnen de voorliggende regeling (Zvw en AWBZ) een bewuste beslissing is genomen over de noodzakelijkheid van de voorziening in het algemeen of in een specifieke situatie. Doordat deze voorliggende voorziening bepaalde

kosten(soorten), zoals tandheelkundige zorg, niet vergoedt omdat daar bewust voor gekozen is of omdat de kosten niet noodzakelijk zijn, dient de WWB zich bij die keuze aan te sluiten. Bijstandsverlening voor deze kosten is daarom in beginsel uitgesloten.

Zoals vermeld in richtlijn B070 is de gemeente Helmond een collectieve overeenkomst aangegaan met zorgverzekeraar CZ en met zorgverzekeraar VGZ.

Als extra t.o.v. een aanvullende ziektekostenverzekering is daarin een uitgebreid gemeentepakket opgenomen.

Dit gemeentepakket houdt voor tandheelkundige zorg als volgt in.

Indien de basis- en de aanvullende verzekering afgesloten is bij CZ, geldt in het gemeentepakket:

- kronen en bruggen	50%
- gedeeltelijke protheses	100%
- overige tandheelkunde bijvoorbeeld consulten, vullingen en verdovingen (het bleken van tanden wordt niet vergoed)	100%
- eigen bijdrage volledig boven- en/of ondergebit (ook op implantaat)	100%
Totale maximumvergoeding tandheelkunde (boven de vergoeding van de basisverzekering) op jaarbasis	€ 570,00

Orthodontie tot 21 jaar	100%
- maximumvergoeding (eenmalig)	€ 1.820,00
Orthodontie vanaf 21 jaar	100%
- maximumvergoeding (eenmalig)	€ 345,00

Indien de basis- en de aanvullende verzekering afgesloten is bij VGZ, geldt in het gemeentepakket:

- preventieve tandheelkunde*	volledig
- curatieve tandheelkunde*	volledig
- prothetische en restauratieve zorg (excl. kronen en bruggen)*	volledig
- kronen en bruggen*	80%
* Vergoeding van de gezamenlijke kosten (boven de vergoeding van de basisverzekering) tot € 570,00 per jaar	
- volledige boven- of onderprothese	volledig

Orthodontische zorg	
- verzekerden tot 18 jaar	volledig tot € 1.815,00
- verzekerden vanaf 18 jaar	80% tot € 350,00

Voor deze vastgestelde vergoedingen kan de cliënt die deelneemt aan de collectieve aanvullende verzekering een declaratie bij de zorgverzekeraar indienen. De vergoedingen worden voor 100% via de zorgverzekeraar betaald.

Inwoners van de gemeente Helmond zonder een WWB-, loaw-, loaz- of Bbz (levensonderhoud)-uitkering kunnen voor kosten voor tandheelkundige zorg in de periode tot 1 januari 2008 eenmalig bijzondere bijstand aanvragen.

Deze personen worden wel geacht een aanvullende verzekering incl. tandheelkunde afgesloten te hebben.

Het deel van de kosten dat niet vergoed wordt door de basisverzekering + aanvullende verzekering met tandarts, geldt als bijzonder noodzakelijk. Dit ongeacht de vraag of men een aanvullende tandartsverzekering heeft. Als dit niet het geval is, en men krijgt geen of minder vergoeding van basisverzekering + eventueel aanvullende verzekering zonder tandarts, worden toch kosten vergoed die ook de aanvullende tandartsverzekering niet zou dekken.

De hoogte van de vergoeding is gemaximaliseerd tot de bijdrage zoals die op grond van bovenstaande collectieve aanvullende verzekering door CZ of VGZ worden vergoed, waarbij

als uitgangspunt wordt genomen de polis met de voor de cliënt meest voordelige vergoeding. Dit geldt ook voor personen die een ziektekostenverzekering hebben bij een andere maatschappij dan CZ of VGZ. Voor personen met een inkomen boven bijstandsniveau geldt hierbij wel dat het inkomen boven de van toepassing zijnde bijstandsnorm geheel of gedeeltelijk als draagkracht wordt aangemerkt. Zie hieromtrent richtlijn nr.B063.

B154 Psychotherapie

In deze richtlijn wordt het beleid ten aanzien van het verlenen van bijzondere bijstand voor psychotherapie aangegeven.

Voorliggende voorziening

Er bestaat geen recht op bijzondere bijstand als een beroep kan worden gedaan op een voorliggende voorziening (artikel 15 lid 1 WWB; zie paragraaf B3.3). In de meeste gevallen zal voor de kosten van psychotherapie de AWBZ een passende en toereikende voorliggende voorziening zijn.

Recht op bijzondere bijstand

Omdat in het kader van de Zfw en AWBZ in beginsel een bewuste beslissing is genomen over de omvang van de genees- en heelkundige hulp (artikel 15 lid 1 WWB; zie paragraaf B7.5 onderdeel 2.1 en CRvB 06-04-1999, nr. 97/4578 ABW) bestaat er slechts recht op bijzondere bijstand voor:

- de eigen bijdrage in de kosten van psychotherapie die op grond van de AWBZ wordt opgelegd
- de kosten van zitting 26 tot en met 30 (aansluitende op de 25 zittingen die wel worden vergoed op basis van de AWBZ) wegens stemmings- of angststoornissen die vanwege budgettaire redenen niet meer op basis van de AWBZ vergoed worden.

Het college is echter van oordeel dat de voorliggende voorziening niet in alle gevallen passend en toereikend is; indien

- eerst een beroep op de voorliggende voorziening is gedaan, en;
- de klachten niet zijn afgenomen, en;
- de noodzaak van (verdere) behandeling blijkt uit een medisch advies

komen ook de kosten van maximaal 10 sessies in aanmerking voor bijstandsverlening indien die worden ondergaan bij een behandelaar die over een of meerdere van de volgende registraties beschikt:

- eerstelijns psycholoog
- GZ-psycholoog
- psychotherapeut

Hoogte van de bijzondere bijstand

Hoogte van de bijzonder bijstand voor de eigen bijdrage is gelijk aan die eigen bijdrage. Voor de hoogte van de kosten van zitting 26 tot en met 30 wegens stemmings- of angststoornissen en/of de 10 extra sessies geldt een richtbedrag van € 75,00 per zitting.

Op deze voor bijstand in aanmerking komende kosten wordt de (eventueel) aanwezige draagkracht en het (eventueel) van toepassing zijnde drempelbedrag, overeenkomstig de regels opgenomen in *paragraaf B7.3*, in mindering gebracht.

Vorm van de bijzondere bijstand

De bijzondere bijstand wordt om niet verleend.

Aan de bijzondere bijstand te verbinden verplichtingen

Aan de verlening van de bijzondere bijstand wordt een bestedingsverplichting (ex artikel 55 WWB; zie paragraaf B5.9) verbonden; de bijstand moet worden aangewend voor het doel waarvoor zij wordt verstrekt.

B155 Fysiotherapie en oefentherapie

In deze richtlijn wordt het beleid ten aanzien van het verlenen van bijzondere bijstand voor de kosten van fysiotherapie en oefentherapie aangegeven.

Kosten voor fysiotherapie en oefentherapie worden niet vergoed middels bijzondere bijstand. De WWB heeft geen functie indien binnen de voorliggende regeling (Zvw en AWBZ) een bewuste beslissing is genomen over de noodzakelijkheid van de voorziening in het algemeen of in een specifieke situatie. Doordat deze voorliggende voorziening bepaalde kosten(soorten), zoals fysiotherapie en oefentherapie, niet vergoedt omdat daar bewust voor gekozen is of omdat de kosten niet noodzakelijk zijn, dient de WWB zich bij die keuze aan te sluiten. Bijstandsverlening voor deze kosten is daarom in beginsel uitgesloten.

Zoals vermeld in richtlijn B070 is de gemeente Helmond een collectieve overeenkomst aangegaan met zorgverzekeraar CZ en met zorgverzekeraar VGZ.

Als extra t.o.v. een aanvullende ziektekostenverzekering is daarin een uitgebreid gemeentepakket opgenomen.

Dit gemeentepakket houdt voor fysiotherapie en oefentherapie als volgt in.

Indien de basis- en de aanvullende verzekering afgesloten is bij CZ, geldt in het gemeentepakket:

-	fysiotherapie, oefentherapie Cesar/Mensendieck, oedeemtherapie, Kinderfysiotherapie of manuele therapie	100%
max. 9 beh. |
|---|---|---------------------|

Indien de basis- en de aanvullende verzekering afgesloten is bij VGZ, geldt in het gemeentepakket:

-	(kinder)fysiotherapie *	€ 300,00 per jaar
	* bij chronische aandoening verdere vergoeding vanuit de zorgverzekering	

Voor deze vastgestelde vergoedingen kan de cliënt die deelneemt aan de collectieve aanvullende verzekering een declaratie bij de zorgverzekeraar indienen. De vergoedingen worden voor 100% via de zorgverzekeraar betaald.

Inwoners van de gemeente Helmond zonder een WWB-, loaw-, loaz- of Bbz (levensonderhoud)-uitkering kunnen voor kosten voor fysiotherapie en oefentherapie in de periode tot 1 januari 2008 eenmalig bijzondere bijstand aanvragen.

De hoogte van de vergoeding is gemaximaliseerd tot de bijdrage zoals die op grond van bovenstaande collectieve aanvullende verzekering door CZ of VGZ worden vergoed, waarbij als uitgangspunt wordt genomen de polis met de voor de cliënt meest voordelige vergoeding. Dit geldt ook voor personen die een ziektekostenverzekering hebben bij een andere maatschappij dan CZ of VGZ.

Voor personen met een inkomen boven bijstandsniveau geldt hierbij wel dat het inkomen boven de van toepassing zijnde bijstandsnorm geheel of gedeeltelijk als draagkracht wordt aangemerkt. Zie hieromtrent richtlijn nr. B063.

Langdurigheidstoeslag

B107 Beoordeling arbeidsinspanning voor langdurigheidstoeslag

In deze richtlijn wordt het beleid aangegeven inzake het beoordelen of belanghebbende in het kader van het recht op langdurigheidstoeslag voldoende heeft getracht algemeen geaccepteerde arbeid te verkrijgen.

Een belanghebbende met algemene bijstand wordt geacht voldoende te hebben getracht algemeen geaccepteerde arbeid te verkrijgen indien gedurende de periode van 60 maanden jegens hem geen verlaging is toegepast wegens een schending van een arbeidsplicht op basis van artikel 9 lid 2 van de Maatregelenverordening Wet werk en bijstand gemeente Helmond c.q. artikel 3 lid 1 sub b en c, lid 2 sub a en c, lid 3 en lid 4 van het Maatregelenbesluit Abw, loaw en loaz.

Een belanghebbende met een uitkering krachtens de IOAW of IOAZ wordt geacht voldoende te hebben getracht algemeen geaccepteerde arbeid te verkrijgen indien gedurende de periode van 60 maanden jegens hem geen maatregel is opgelegd wegens een schending van een arbeidsplicht op basis van artikel 4 lid 1 sub b en c, lid 2 sub a en c en lid 3 van het Maatregelenbesluit Abw, loaw en loaz..

Een belanghebbende met een Anw-uitkering wordt geacht voldoende te hebben getracht algemeen geaccepteerde arbeid te verkrijgen indien hij gedurende de periode van 60 maanden ingeschreven staat als werkzoekende bij de CWI en hij de eventueel in het kader van zijn reïntegratie gemaakte afspraken nakomt.

Een belanghebbende met een WAO-, WAZ-, of Wajong-uitkering berekend naar een arbeidsongeschiktheid van tenminste 80% wordt in beginsel geacht voldoende getracht te hebben algemeen geaccepteerde arbeid te verkrijgen.

B156 Gemeentelijke uitvoeringsregels inzake langdurigheistoelage

In deze richtlijn zijn nadere of afwijkende uitvoeringsregels opgenomen met betrekking tot het verlenen van de langdurigheidstoelage.

Met betrekking tot het gestelde in paragraaf B8.2 onderdeel 2 (recht op langdurigheidstoelage / kring van rechthebbenden) worden de navolgende opmerkingen geplaatst.

- *Vermogen*
Bij de vermogenstoets kan in beginsel in alle gevallen worden uitgegaan van de actuele stand van het vermogen van de aanvrager op moment van de peildatum. Peildatum is ingangsdatum waarop de periode van 60 maanden is bereikt.
- *Gedetineerden*
Leidt detentie tot onderbreking van de periode van 60 maanden i.v.m. langdurigheidstoelage?
Tijdens de detentie worden geen sociale zekerheidsrechten opgebouwd, hierdoor leidt detentie tot een onderbreking van deze periode. Daarmee wordt niet meer voldaan aan de wettelijke voorwaarde (artikel 36 WWB) inzake 'ononderbroken periode'.
- *Eén partner geen recht*
Als een van de partners inkomsten uit arbeid heeft, is voor beide geen recht op de langdurigheidstoelage. Dit geldt ook voor ex-partners (over de afgelopen 60 maanden).
- *Personen van 57½ jaar en ouder*
Deze categorie personen kennen een formele arbeidsverplichting. Door CWI en gemeente worden deze mensen niet actief bemiddeld naar de arbeidsmarkt. Deze groep ontbreekt het aan arbeidskansen.
Van deze personen in de WWB en in de WAO wordt automatisch (mits voldaan is aan de overige criteria) aangenomen geen arbeidskansen te hebben.
Voor de categorie WAO is het dan niet meer van belang of er een arbeidskundig onderzoek heeft plaatsgevonden bij de laatste (her)keuring.
Dus: geen toets op arbeidsperspectief (WWB en WAO) bij personen van 57½ jaar en ouder.
- *Arbeidskundig onderzoek*
Bij arbeidsongeschikten met een volledige WAO is de vraag aan de orde of bij de laatste (her)keuring een arbeidskundig onderzoek heeft plaatsgevonden. Indien dit het geval is, wordt aangenomen dat er sprake is van mogelijkheden in relatie tot de arbeidsmarkt.
Bij navraag over de uitslag van het arbeidskundig onderzoek blijkt in vele gevallen de conclusie te zijn dat er "geen verdien capaciteit" aanwezig is. Met andere woorden, de persoon is niet in staat zelfstandig in zijn inkomen te voorzien.
In dergelijke situaties kan uitgegaan worden van het resultaat van het onderzoek en niet van het enkele feit dat er arbeidskundig onderzoek heeft plaatsgevonden.
Dus: indien arbeidskundig onderzoek aangeeft "geen verdien capaciteit" overgaan tot toekenning.

- Personen met een gedeeltelijke WAO en aanvullende bijstand*
 Bij de beoordeling van de LDT worden de personen met een gedeeltelijke WAO uitgesloten omdat zij inkomen hebben uit of in verband met arbeid.
 In de praktijk blijkt dat personen met een gedeeltelijke WAO geen actieve sollicitatieverplichting hebben voor de WWB. Voor deze verplichtingen is vaak ontheffing verleend. Arbeidsperspectief is er niet of nauwelijks.
 Deze personen zijn volledig te vergelijken met personen met een volledige WAO. Deze categorie kan op een lijn behandeld worden als de volledig arbeidsongeschikte met een volledige WAO.
 Dus: gedeeltelijk WAO en aanvullend WWB zonder actieve arbeidsverplichtingen gelijk schakelen met een volledige WAO-er.
- Personen die een zeer korte onderbreking van de uitkering hebben gekend*
 Deze situatie doet zich vooral voor bij personen die met vakantie gaan in hun moederland. De toegestane periode van 4 weken wil dan wel eens met een paar dagen zijn overschreden. In dergelijke gevallen is er geen sprake meer van een ononderbroken periode van 60 maanden. Gedurende deze paar dagen is er geen sprake geweest van het hebben van (ander) inkomen uit of in verband met arbeid en zijn arbeidskansen niet of nauwelijks gemist.
 In deze situaties kan overgegaan worden tot toekenning van LDT.
 Dus: een zeer korte onderbreking WWB (met name i.v.m. vakantie) van maximaal 3 dagen is geen beletsel voor toekenning LDT.

Vormen van bijstand

B108 gevallen waarin bij leenbijstand zekerheden als pand of hypotheek worden verlangd

In deze richtlijn wordt aangegeven in welke gevallen bij het verstrekken van bijstand in de vorm van geldlening zekerheden bedongen worden als pand of hypotheek.

Het college verleent bijstand als geldlening onder verband van pand of hypotheek als de door belanghebbende of zijn gezin bewoonde eigen woning met bijbehorend erf een waarde heeft van meer dan € 43.100,00 (zijnde het bedrag genoemd in artikel 34 lid 2 onder d WWB zoals dat geldt per 01-01-2005) en er (naar verwachting) meer bijstand verleend wordt op jaarbasis dan het wettelijk netto minimumloon op maandbasis.

Daarbij worden voor de berekening van de waarde van de woning de daarop rustende schulden plus de kosten van de pand- of hypotheekvestiging in mindering gebracht. Deze systematiek geldt ongeacht of er sprake is van algemene en/of bijzondere bijstand.

Hypotheek wordt gevestigd op registergoederen (huizen en geregistreerde woonschepen). Pandrecht wordt gevestigd op niet-registergoederen (woonwagens en niet-geregistreeerde woonschepen).

Belanghebbende is op grond van artikel 3 van de Verordening krediethypotheek en pandrecht bijstand gemeente Helmond verplicht om medewerking te verlenen aan de vestiging van hypotheek dan wel pandrecht.

Indien belanghebbende geen medewerking verleent aan het vestigen van hypotheek cq pandrecht wordt de bijstand in zijn geheel geweigerd. Reeds verleende bijstand is terstond opeisbaar.

Aan een notaris wordt gevraagd een akte van hypotheek op te stellen. Het verdient de voorkeur om hierbij het volgende notariskantoor in te schakelen:

- Notariskantoor Spoormakers, Postbus 243, 5700 AE Helmond

Deze heeft namelijk al een concept akte van hypotheek ter beschikking waarin de mandatering en de juiste tenaamstellingen zijn verwerkt.

Indien de belanghebbende daartoe een voorkeur aangeeft kan hij naar eigen keuze een notariskantoor uitkiezen waar de krediethypotheek gevestigd kan worden. Dit omdat hij dan

de mogelijkheid heeft om vooraf bij verschillende notariskantoren een offerte te vragen en een gunstige prijs te kunnen bedingen.

B109 Looptijd leenbijstand

In deze richtlijn wordt aangegeven hoe lang moet worden afgelost op een verstrekte geldlening (duur van de aflossing).

De looptijd van de leenbijstand is in beginsel 3 jaar of, bij niet volledige voldoening aan de aflossingsplicht, zoveel langer als nodig is voor de terugbetaling van 36 volledige maanden. Wanneer er na de aflossing van 36 volledig betaalde maandelijkse aflossingsbedragen nog een restant bestaat, dan wordt dit omgezet in bijstand om niet.

Indien de betalingsplichtige de aflossingsverplichtingen herhaaldelijk niet nakomt, wordt het *gehele restantbedrag* van de leenbijstand middels een beschikking ineens teruggevorderd.

Zie hieromtrent de Beleidsregels Terugvordering Wet werk en bijstand gemeente Helmond in richtlijn nr. B123 en de Uitvoeringsvoorschriften in richtlijn nr. B125.

Indien de leenbijstand op grond van artikel 48 lid 2 WWB is verstrekt, gelden de volgende regels:

- aflossing dient te geschieden op het moment dat de middelen worden ontvangen, en;
- aflossing dient te geschieden tot het bedrag dat de middelen voor de bijstand in aanmerking moeten worden genomen.

Als hierna nog een deel van de geldlening resteert wordt dit omgezet in bijstand om niet, ten zij de belanghebbende verwijtbaar minder middelen heeft ontvangen dan waarop hij aanspraak kan maken.

NB.: Indien leenbijstand gelijktijdig is verstrekt voor meerdere kosten (bijvoorbeeld waarborgsom en inrichtingskosten) kunnen deze leningen voor de duur van de aflossing worden gezien als één totale verstrekking, dit ondanks het feit dat zij administratief afzonderlijk zijn geregistreerd.

B110 Hoogte aflossing leenbijstand

In deze richtlijn wordt aangegeven wat de hoogte van de aflossingsbedragen is waarmee moet worden afgelost op een verstrekte geldlening (hoogte van de aflossing).

De hoogte van de aflossing van leenbijstand bedraagt:

Bij een inkomen op bijstandsniveau:

- 6% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm (norm + toeslag - verlagingen) inclusief vt

Bij een inkomen boven bijstandsniveau:

- 6% van het (nieuwe) inkomen

Stel de aflossingsbedragen zodanig vast dat de belanghebbende blijft beschikken over een inkomen gelijk aan de beslagvrije voet (vergelijk artikel 51 lid 2 WWB, zie ook hoofdstuk B10 paragraaf 6).

B111 Matiging en opschorting aflossing leenbijstand

In deze richtlijn wordt aangegeven in welke situaties er aanleiding zijn om de aflossing op een als bijstand verstrekte geldlening te matigen of op te schorten.
Zie voor het moment van aanpassen ook richtlijn nr. B112.

De gemeente heeft bewust geen beleid geformuleerd inzake de definiëring van omstandigheden die leiden tot het matigen of opschorten van aflossingen van de leenbijstand. In voorkomende gevallen vindt een individuele beoordeling plaats van de omstandigheden.

B112 Aanpassing aflossing leenbijstand

In deze richtlijn wordt aangegeven wanneer de hoogte van de aflossing van leenbijstand wordt aangepast.

Zie voor de situatie waarin aanpassing aan de orde is ook richtlijn nr. B111.

Voor belanghebbende die een uitkering ontvangt kan de hoogte van het aflossingsbedrag bij elke wijziging van de normuitkering worden aangepast.

Voor belanghebbenden die geen uitkering meer ontvangen blijft de aflossing 6% van het (nieuwe) inkomen. Zie hieromtrent ook de Beleidsregels Terugvordering Wet werk en bijstand gemeente Helmond in richtlijn nr. B123 en de Uitvoeringsvoorschriften in richtlijn nr. B125. De belanghebbende dient hiertoe de nodige gegevens te verstrekken om het nieuwe inkomen te kunnen beoordelen. Laat hij dit na dan wordt de hele restantlening teruggevorderd.

B113 Rente over leenbijstand

In deze richtlijn wordt aangegeven of rente in rekening gebracht wordt bij de verlening van bijstand in de vorm van een geldlening.

Wanneer bijstand in de vorm van een geldlening wordt verstrekt is daarover in beginsel geen rente verschuldigd.

B140 Verkoop of vererving van woning ingeval van leenbijstand

In deze richtlijn wordt aangegeven hoe gehandeld wordt ingeval de eigendom van een woning welke tot zekerheid strekt in de vorm van pand of hypotheek van in de vorm van een geldlening verstrekte bijstand overgaat op een ander door middel van koop of vererving.

Bij verkoop of vererving van de woning moeten het restant van de hoofdsom alsmede de eventueel bijgeschreven rentevorderingen in één keer worden terugbetaald. Dit geldt ook wanneer de verkoop geschiedt in het kader van een om dringende redenen noodzakelijke verhuizing.

Wanneer de woning wordt verkocht wegens bijzondere omstandigheden van medische of sociale aard of wegens werkaanvaarding elders kan tot maximaal het (in het kader van de verkoop verplicht) afgeloste deel een nieuwe lening (onder verband van hypotheek of pand) worden verstrekt. De hypotheek- of pandovereenkomst kan dan als het ware worden meegenomen naar de nieuwe woning. Voorwaarde hiervoor is dat de belanghebbende het na afrekening vrijgekomen vermogen (inclusief het op grond van artikel 34 lid 2 onderdeel b WWB niet in aanmerking genomen vermogen) volledig inzet voor de aankoop van de nieuwe woning.

Bij verkoop van de woning tegen de waarde in het economisch verkeer komt, voorzover de opbrengst daartoe toereikend is, aan de belanghebbende in ieder geval een bedrag toe ter hoogte van het in artikel 34 lid 2 onderdeel d WWB genoemde bedrag.

Indien bij verkoop van de woning tegen de marktwaarde het voor afrekening beschikbare bedrag (dus na aftrek van het in artikel 34 lid 2 onderdeel d WWB genoemde bedrag) lager is dan de resterende vordering, wordt het verschil kwijtgescholden.

B141 Herleving geldlening i.v.m. eigen woning na onderbreking bijstand

In deze richtlijn wordt aangegeven hoe bijstandsverlening in de vorm van geldlening wegens de hoogte van de waarde van de door belanghebbende bewoonde woning wordt hervat na een eerdere beëindiging.

Besluit krediethypotheek en pandrecht bijstand 2004.

Indien binnen een periode van twee jaar na beëindiging van de bijstandverlening onder verband van hypotheek c.q. onder vestiging van pandrecht wederom recht op bijstand bestaat, wordt deze/dit verleend met toepassing van de laatst gevestigde hypotheek c.q. het laatst gevestigde pandrecht.

De geldlening herleeft als het ware. Een reeds afgelost deel kan dan opnieuw als lening verstrekt worden.

Voor de toepassing van bovenstaande is het moment bepalend waarop de bijstand in de vorm van een geldlening (artikel 50 lid 2 WWB) eindigt. Dit kan een moment zijn waarop er in het geheel geen recht meer bestaat op bijstand (bijvoorbeeld wegens werkaanvaarding of de ontvangst van vermogen), maar ook het moment waarop de bijstand in de vorm van de geldlening wordt omgezet in bijstand om niet, omdat het plafond van de geldlening bereikt is.

Duurt de onderbreking van de bijstand in de vorm van een geldlening langer dan twee jaar dan zal opnieuw de hoogte van de geldlening vastgesteld moeten worden. Daarbij moet de woning, de woonwagen of het woonschip opnieuw worden getaxeerd en mag niet worden uitgegaan van de waarde in verband met een vorige periode van bijstandsverlening in de vorm van een geldlening.

Voorbeeld:

Kees ontvangt sinds 01-01-2004 bijstand in de vorm van een geldlening. Op 01-07-2005 wordt deze bijstand omgezet in bijstand om niet wegens het bereiken van het plafond van de geldlening. Op 01-11-2006 eindigt het recht op bijstand van Kees wegens werkaanvaarding. Kees wordt per 01-02-2008 ontslagen en vraagt opnieuw bijstand aan. Het college moet nu opnieuw onderzoek doen naar de mogelijkheid tot het verstrekken van een geldlening. De oude lening herleeft niet. Deze was immers reeds per 01-07-2005 beëindigd, zodat er meer dan twee jaar zijn verlopen.

Betaling bijstand

B115 Moment uitbetalen vakantietoeslag

In deze richtlijn wordt aangegeven op welk moment de jaarlijkse uitbetaling van de gereserveerde vakantietoeslag plaatsvindt.

De gereserveerde vakantietoeslag wordt gelijktijdig met de algemene bijstand van de maand mei uitbetaald in de derde week van juni.

In afwijking hiervan wordt bij beëindiging van de bijstand de vakantietoeslag uitbetaald in de tweede maand na de beëindiging.

B116 Verstrekken voorschotten tijdens aanvraag

In deze richtlijn wordt het beleid aangegeven inzake het verstrekken van voorschotten in afwachting van de beslissing inzake de verlening van bijstand.

Uitgangspunt is dat er geen voorschotten worden verstrekt. Van de bevoegdheid tot het verlenen van een voorschot op grond van artikel 52 WWB wordt alleen gebruik gemaakt indien de belanghebbende in het geheel niet meer over middelen beschikt om de periode tot de beslissing te overbruggen. Staat er nog geld op een of meer bankrekeningen (inclusief gewone spaarrekeningen) dan wordt geen voorschot verstrekt. Er hoeft in dit verband geen rekening gehouden te worden met de grens van het vrij te laten vermogen. Door deze regels zal het verlenen van voorschotten op basis van artikel 52 WWB in de praktijk vrijwel alleen aan de orde zijn bij verlaten partners of indien de betaling van kosten waarvoor bijzondere bijstand is aangevraagd geen enkel uitstel duldt.

B117 Hoogte en duur voorschotten tijdens aanvraag

In deze richtlijn wordt aangegeven wat de hoogte en duur van een tijdens de aanvraag verstrekt voorschot is.

De hoogte van een eventueel voorschot op basis van artikel 52 WWB wordt individueel vastgesteld. Daarbij wordt rekening gehouden met de bijstandsnorm (norm + toeslag - verlagingen) die het meest waarschijnlijk is, eventueel op te leggen verlagingen met

toepassing van de maatregelenverordening, de middelen van de belanghebbende en de waarschijnlijke duur van de voorschotperiode. De hoogte van het voorschot bedraagt altijd minder dan de meest waarschijnlijk bijstandsnorm en de voorschotperiode dient beperkt te blijven tot en zo kort mogelijk periode.

B118 Verrekening van bij aanvraag verstrekte voorschotten

In deze richtlijn wordt het beleid aangegeven inzake het verrekenen van verstrekte voorschotten.

De volgende situaties worden onderscheiden:

- Betrokkene heeft over de voorschotperiode recht op bijstand.
Bijstand wordt vanaf de aanvraagdatum toegekend. Het verstrekte voorschot wordt hiermee geheel verrekend (zonder machtiging van de belanghebbende; artikel 52 lid 3 WWB). Belanghebbende ontvangt het eventueel nog resterende bijstandsbedrag over de betreffende periode.
Voorkomen moet worden dat de belanghebbende door de bevoegdheid (formeel: plicht) tot verrekening opnieuw in een lastige financiële positie komt. Een en ander zal individueel moeten worden beoordeeld. Is directe verrekening af te raden dan kan bijvoorbeeld met de belanghebbende worden afgesproken dat het voorschot in een aantal keren wordt terugbetaald. Wordt voor een dergelijke regeling gekozen dan zal de belanghebbende een daartoe strekkende machtiging moeten ondertekenen. Als alternatief kan er, bij wijze van overbrugging, in individuele gevallen bij hoge uitzondering voor gekozen worden om een uitkering bijzondere bijstand om niet te verstrekken (bijstand in de vorm van een geldlening is hier gelet op artikel 48 lid 2 WWB niet mogelijk). Verrekening van het voorschot kan niet achterwege blijven.
- Betrokkene heeft over een deel van de voorschotperiode geen recht op bijstand, maar wel over de aansluitende periode.
Het voorschot over de periode waarover geen recht bestaat moet worden teruggevorderd (artikel 58 lid 1 onderdeel d WWB), en kan ingevolge de terugvorderingsbepalingen worden verrekend met de te verlenen bijstand.
- Betrokkene heeft in het geheel geen recht op bijstand.
Het voorschot moet worden teruggevorderd (artikel 58 lid 1 onderdeel d WWB). Verrekening is niet mogelijk.

B119 Adres voorzitter GS

In deze richtlijn staat het adres van de voorzitter van gedeputeerde staten aangegeven van de provincie waarin de gemeente ligt.

Voorzitter van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

B120 Beleidsregels inzake beslag

In deze richtlijn is nader beleid geformuleerd inzake vraagstukken met betrekking tot beslag.

Voor het beleid m.b.t. beslag zie het hieromtrent gestelde in richtlijn B123 "Aflossingsregels terugvorderingsschulden", beleidsregel 17 en toelichting in paragraaf 11.3 onderdeel 12 en in richtlijn B125 "Beleidsregels invordering", onderdeel 5 en 6 in paragraaf 11.4 onderdeel 7.

Herziening, intrekking, terugvordering en verhaal

B121 Gevallen waarin wordt afgezien van herziening en intrekking

In deze richtlijn wordt aangegeven in welke situaties afgezien wordt van de bevoegdheid tot herziening of intrekking van de bijstand

Het college ziet geheel of gedeeltelijk af van herziening of intrekking van bijstand indien de herziening/intrekking zou leiden tot onacceptabele financiële of sociale consequenties voor belanghebbende of diens gezin.

Ingeval er wordt afgezien van herziening/intrekking wordt dit aangetekend in het dossier.

B122 Gevallen waarin wordt afgezien van terugvordering

In deze richtlijn wordt aangegeven in welke situaties afgezien wordt van de bevoegdheid tot terugvordering van kosten van bijstand.

In beginsel ziet het college niet af van terugvordering van de kosten van bijstand in gevallen waarin op grond van artikel 58 lid 1 WWB een bevoegdheid tot terugvordering bestaat.

Enkel in het geval de terugvordering tot absoluut onaanvaardbare financiële of sociale consequenties zou leiden bij belanghebbende of diens gezin ziet het college af van terugvordering van de kosten van bijstand.

B123 Aflossingsregels terugvorderingsschulden

In deze richtlijn wordt het beleid aangegeven inzake het aflossen van terugvorderingsschulden.

BELEIDSREGELS TERUGVORDERING WET WERK EN BIJSTAND VAN DE GEMEENTE HELMOND

Algemeen

1. Algemeen

Burgemeester en wethouders maken gebruik van de bevoegdheid tot:

1. het herzien of intrekken van het toekenningsbesluit ingevolge artikel 54 lid 3 van de Wet werk en bijstand (WWB);
2. het terugvorderen van ten onrechte verleende bijstand zoals neergelegd in de artikelen 58 tot en met 60 van de WWB.

Herziening en intrekking

2. Herziening of intrekking van het toekenningsbesluit

1. Een besluit tot toekenning van bijstand wordt herzien of ingetrokken indien:
 1. het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting als bedoeld in artikel 17 lid 1 WWB, of de artikelen 28 lid 2 en 29 lid 1 van de Wet Suwi, heeft geleid tot het ten onrechte of tot een te hoog bedrag verlenen van bijstand;
 2. anderszins de bijstand ten onrechte of tot een te hoog bedrag is verleend.
2. Van het nemen van een herzienings- of intrekkingbesluit kan op grond van dringende redenen worden afgezien.

Terugvordering

3. Terugvordering

Bijstand wordt teruggevorderd in de gevallen zoals vermeld in deze beleidsregels.

4. Ten onrechte verleende bijstand

Burgemeester en wethouders vorderen bijstand terug van de belanghebbende voorzover deze bijstand:

1. ten onrechte of tot een te hoog bedrag is verleend;
2. in de vorm van een geldlening is verleend en de uit de geldlening voortvloeiende verplichtingen niet of niet behoorlijk worden nagekomen;

3. voortvloeit uit gestelde borgtocht;
4. ingevolge artikel 52 WWB bij wijze van voorschot is verleend en nadien is vastgesteld dat geen recht op bijstand bestaat;
5. anderszins onverschuldigd is betaald en de belanghebbende dit redelijkerwijs kon begrijpen,
6. anderszins onverschuldigd is betaald, waaronder begrepen dat:
 1. de belanghebbende met betrekking tot de periode waarover bijstand is verleend, over in aanmerking te nemen middelen als bedoeld in artikel 31 WWB beschikt of kan beschikken;
 2. bijstand is verleend met een bepaalde bestemming en naderhand door de belanghebbende vergoedingen of tegemoetkomingen worden ontvangen met het oog op die bestemming.
7. terugvordering als bedoeld onder e. vindt niet plaats, indien de betreffende kosten zijn gemaakt meer dan twee jaar vóór de datum van verzending van het besluit tot terugvordering.

5. Terugvordering van gezinsleden

1. Onverminderd het bepaalde onder beleidsregel nummer 4 worden kosten van bijstand, indien de bijstand aan een gezin wordt verleend, van alle gezinsleden teruggevorderd.
2. Indien de bijstand als gezinsbijstand aan gehuwden had moeten worden verleend, maar zulks achterwege is gebleven omdat belanghebbende de verplichting bedoeld in artikel 17 WWB, of de artikelen 28 lid 2 en 29 lid 1 van de Wet Suwi, niet of niet behoorlijk is nagekomen, kunnen de kosten van bijstand mede worden teruggevorderd van de gezinsleden met wier middelen als bedoeld in artikel 31 WWB bij de verlening van bijstand rekening had moeten worden gehouden.
3. de onder a. en b. genoemde personen zijn hoofdelijk aansprakelijk voor de terugbetaling van de kosten van bijstand die worden teruggevorderd.

6. Afzien van het nemen van een terugvorderingbesluit

Burgemeester en wethouders zien af van het nemen van een terugvorderingsbesluit indien hiertoe een dringende reden aanwezig is.

Kwijtschelding

7. Kwijtschelding wegens schuldenproblematiek

In afwijking van beleidsregel nummer 4 en 5 kunnen burgemeester en wethouders besluiten tot gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van de teruggevorderde bijstand indien:

1. redelijkerwijs te voorzien is dat de belanghebbende niet zal kunnen voortgaan met het betalen van zijn schulden, en
2. redelijkerwijs te voorzien is dat een schuldregeling met betrekking tot alle vorderingen, behoudens de in beleidsregel 8 onder b. bedoelde vorderingen, van de overige schuldeisers zonder een zodanig besluit niet tot stand zal komen, en
3. de vordering van de gemeente wegens teruggevorderde bijstand ten minste zal worden voldaan naar evenredigheid met de vorderingen van de schuldeisers van gelijke rang.

8. Afzien van kwijtschelding wegens schuldenproblematiek

Van kwijtschelding als bedoeld in beleidsregel nummer 7 wordt afgezien indien:

1. de terugvordering van bijstand het gevolg is van verwijtbaar gedrag van de belanghebbende;
2. de vordering wordt gedekt door pand of hypotheek op een goed of goederen, behoudens voor zover de vordering niet op die goederen verhaald kan worden.

9. Inwerkingtreding van het besluit tot afzien van terugvordering wegens schuldenproblematiek

Het besluit tot het gedeeltelijk afzien van terugvordering of tot het gedeeltelijk afzien van verdere terugvordering treedt niet in werking voordat een schuldregeling tot stand is gekomen.

10. Intrekking kwijtscheldingsbesluit schuldenproblematiek

Het besluit tot het gedeeltelijk afzien van terugvordering of tot het gedeeltelijk afzien van verdere terugvordering wordt ingetrokken of ten nadele van de belanghebbende gewijzigd indien:

1. niet binnen twaalf maanden nadat dat besluit is bekendgemaakt, een schuldregeling is tot stand gekomen;
2. de belanghebbende zijn schuld aan de gemeente niet overeenkomstig de schuldregeling voldoet; of
3. onjuiste of onvolledige gegevens zijn verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een ander besluit zou hebben geleid.

11. Kwijtschelding na het voldoen aan de betalingsverplichting

In afwijking van beleidsregel nummer 4 kunnen burgemeester en wethouders besluiten van terugvordering of van verdere terugvordering af te zien, indien de belanghebbende:

1. gedurende vijf jaar volledig aan zijn betalingsverplichtingen heeft voldaan;
2. gedurende vijf jaar niet volledig aan zijn betalingsverplichtingen heeft voldaan, maar het achterstallige bedrag over die periode, vermeerderd met de daarover verschuldigde wettelijke rente en de op de invordering betrekking hebbende kosten, alsnog heeft betaald;
3. gedurende vijf jaar geen betalingen heeft verricht en niet aannemelijk is dat hij deze op enig moment zal gaan verrichten; of

een bedrag, overeenkomend met ten minste 50% van de restsom in één keer aflost.

12. Verkorting van de periode van voldoen aan betalingsverplichting

De in beleidsregel nummer 11 genoemde termijn is drie jaar indien het de aflossing van leenbijstand betreft, met uitzondering de leenbijstand ten behoeve van schulden.

13. Verlenging van de periode van voldoen aan betalingsverplichting

De in beleidsregel nummer 11 genoemde termijn is tien jaar indien het de aflossing van fraudevorderingen betreft. Tevens mag er geen sprake zijn van het

Ontstaan van een nieuwe fraudevordering in die periode.

14. Geen kwijtschelding na voldoen aan betalingsverplichting

Kwijtschelding als bedoeld in beleidsregel nummer 11 vindt niet plaats ten aanzien van vorderingen welke door pand of hypotheek op een goed of goederen zijn gedekt, behoudens voorzover zij niet op die goederen verhaald kunnen worden.

Invordering van teruggevorderde bijstand

15. Invorderingsbesluit

1. In het terugvorderingsbesluit delen burgemeester en wethouders aan de belanghebbende mede:
 1. tot welk bedrag en over welke periode de ten onrechte ontvangen bijstand wordt teruggevorderd;
 2. de termijn of termijnen waarbinnen de belanghebbende de ten onrechte ontvangen bijstand dient terug te betalen;
 3. op welke wijze het besluit, bij gebrekkige betaling, ten uitvoer zal worden gelegd.

16. Verplichtingen met betrekking tot de invordering

Het aflossingsbedrag, zoals medegedeeld in het terugvorderingsbesluit of dat met de belanghebbende op grond van een minnelijke regeling tot stand is gekomen, geldt als een opgelegde betalingsverplichting;

17. Verrekening en beslaglegging

Indien de belanghebbende niet bereid is tot het treffen van een minnelijke betalingsregeling, of een eerder opgelegde betalingsverplichting niet meer nakomt, dan wordt het terugvorderingsbesluit tenuitvoergelegd door middel van:

1. verrekening met de maandelijks verleende bijstand ingevolge de Wet werk en bijstand, op grond van artikel 6:127 van het Burgerlijk Wetboek, of bij het ontbreken van deze mogelijkheid
2. een executoriaal beslag overeenkomstig de artikelen 479b tot en met 479g, behoudens artikel 479e lid 2 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

Overige bepalingen

18. Rente en kosten

Indien moet worden overgegaan tot verrekening of beslaglegging als bedoeld in beleidsregel 16 dan wordt de vordering verhoogd met rente en kosten.

19. Nadere invulling van beleid

Burgemeester en wethouders kunnen deze beleidsregels nader uitwerken in een beleidsnotitie inzake terugvordering en invordering van ten onrechte verleende bijstand ingevolge de Wet werk en bijstand, danwel in uitvoeringsvoorschriften.

20. Inwerkingtreding

Deze beleidsregels treden in werking met ingang van 1 september 2004 en vervangen de beleidsregels Terugvordering Wet Werk en Bijstand, welke zijn vastgesteld op 2 december 2003 en inwerking traden op 1 januari 2004.

Aldus op 21-09-2004 vastgesteld door burgemeester en wethouders van de gemeente Helmond

Toelichting beleidsregels terugvordering wet werk en bijstand

1. Inleiding.

De beleidsregels zijn op een aantal onderdelen aangepast ten opzichte van de beleidsregels zoals deze werden vastgesteld op 2 december 2003 en inwerking traden per 1 januari 2004. Het betreffen de beleidsregels:

- beleidsregel 6 onder a: het afzien van het nemen van een terugvorderingsbesluit bij kruimelbedragen. Deze bepaling is komen te vervallen.
- beleidsregels 11, 12 en 13: de kwijtschelding. In de nieuwe beleidsregels komt tot uitdrukking de differentiatie van de vorderingen bij beoordeling of kwijtschelding aan de orde kan zijn. Tevens is de bepaling opgenomen dat bij vorderingen kwijtschelding aan de orde kan zijn. Deze 'kan'-bepaling heeft vooral betrekking op de mogelijkheid af te zien van kwijtschelding indien de debiteur in de periode van aflossing opnieuw fraude heeft gepleegd. Een uitzondering wordt gemaakt voor leenbijstand voor schulden. Bij niet nakoming van de verplichting wordt de volledige lening teruggevorderd en gelden de bepalingen van beleidsregel 11.
- Beleidsregel 16: de jaarlijkse periodieke onderzoeken komen te vervallen. Onderzoek zal thans plaatsvinden op basis van signalen. Deze signalen betreffen het niet betalen van de vordering; het niet voldoen aan de aflossingsverplichting; het niet bekend zijn met het actuele adres van de debiteur; het verkeren in een problematische schuldensituatie; het verzoeken om een (gewijzigde)

terugbetalingsregeling door de debiteur; het beoordelen van kwijtschelding; en mogelijke andere signalen.

2. Toelichting beleidsregels.

1. Algemeen

Hiermee wordt invulling gegeven aan de mogelijkheid om tot terugvordering over te gaan.

2 tot en met 5. Herziening, intrekking en terugvordering

De beleidsregels zelf zijn niet aangepast. Wel wordt opgemerkt dat vanwege de introductie van de langdurigheidstoeslag (LDT) in de WWB, ook sprake kan zijn van terugvordering van deze LDT. De LDT is namelijk een vorm van uitkering op grond van de WWB en de terugvorderingsbepalingen zijn hierop evenzeer van toepassing.

6. Afzien van het terugvorderingsbesluit

Belangrijkste wijziging betreft het komen te vervallen van de bepaling "dat wordt afgezien van het nemen van een terugvorderingsbesluit bij de zogenaamde "kruimelbedragen".

Uitgangspunt is dat alle ten onrechte genoten bijstand wordt teruggevorderd. Of alle bedragen worden ingevorderd is van een andere orde. Daar kunnen afwegingen aan de orde zijn zoals een kosten-baten analyse.

7. tot en met 10. Kwijtschelding wegens schuldenproblematiek

Deze beleidsregels zijn eveneens ongewijzigd gebleven.

11. tot en met 14. Kwijtschelding na voldoen aan betalingsverplichting

Deze beleidsregels zijn aangepast. Hier komt tot uitdrukking dat de aard van de vordering bepalend is voor het moment waarop kwijtschelding aan de orde kan zijn.

Kwijtschelding kan aan de orde zijn als bij:

- leenbijstand 3 jaren correct is voldaan aan de aflossingsverplichting. Met uitzondering van de leenbijstand voor schulden;
- ten onrechte genoten uitkering 5 jaren correct is voldaan aan de aflossingsverplichting, en;
- fraudevorderingen 10 jaren correct is voldaan aan de aflossingsverplichting en tevens de debiteur niet opnieuw in die periode fraude heeft gepleegd.

15. Invorderingsbesluit

In deze regel is conform artikel 60 van de WWB geregeld welke aspecten in ieder geval onderdeel uitmaken van het terugvorderingsbesluit.

16. Verplichtingen met betrekking tot de invordering

In de beleidsregels wordt meerdere malen gesproken over het aflossingsbedrag als betalingsverplichting. Om er geen misverstand over te laten bestaan, dat in dit verband van een verplichting wordt gesproken, wordt hier bepaald dat elk aflossingsbedrag of dit nu is overeengekomen ingevolge een minnelijke betalingsregeling of op basis van het terugvorderingsbesluit éézijdig wordt medegedeeld, kan worden beschouwd als een betalingsverplichting.

17. Verrekening en beslaglegging

De bepalingen omtrent verrekening en pseudo-verrekening komen in de WWB niet meer terug. Wel heeft het terugvorderingsbesluit op grond van artikel 60 lid 3 WWB direct een executoriale titel.

De gemeente kan overgaan tot dwanginvordering door middel van verrekening (wanneer aan de debiteur tevens bijstand wordt verleend) of door middel van het leggen van vereenvoudigd derdenbeslag.

Verrekening met de bijstand wordt gebaseerd op artikel 6:127 van het Burgerlijk Wetboek. Voor deze vorm van verrekenen moet aan de navolgende vereisten worden voldaan: er moet een wederkerig schuldenaarschap bestaan. Het gaat hier om het over en weer voldoen van een schuld. De door de belanghebbende te ontvangen bijstand, en de ten onrechte verleende bijstand die moet worden terugbetaald, worden beschouwd als de hier bedoelde wederkerige schuld;

- er moet gelijksoortigheid van schuld en prestatie zijn. Hieruit vloeit voort dat bijstand alleen met bijstand kan worden verrekend. Dit betekent dat een ten onrechte verleende bijstand niet met bijvoorbeeld een Wvg-vergoeding kan worden verrekend;
- er moet een bevoegdheid zijn om betaling van de vordering af te dwingen. Verrekening is een vorm van tenuitvoerlegging. Dit kan niet zonder executoriale titel. Het tenuitvoerleggen van deze titel gebeurt pas als debiteur niet aan de (al dan niet minnelijk) vastgestelde betalingsverplichting voldoet;
- bij verrekening is de gemeente gehouden aan de beslagvrije voet;
- verrekening kan alleen voor zover de uitkering voor beslag vatbaar is (dus bijvoorbeeld niet met bijzondere bijstand voor specifieke kosten).

Tenuitvoerlegging door middel van beslag kan geschieden conform de regels van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. De gemeente heeft, evenals onder de Abw, de mogelijkheid van vereenvoudigd derdenbeslag op loon of uitkering.

De procedure is als volgt:

- de gemeente stuurt met een kennisgeving een afschrift van het terugvorderingsbesluit naar degene van wie debiteur een periodieke uitkering ontvangt
- hierin wordt de beslagvrije voet aangegeven
- de derde-beslagene moet de kennisgeving binnen 8 dagen voor gezien terugzenden aan de gemeente
- door de terugzending is het beslag gelegd. De derde-beslagene wordt hiermee verplicht het voor beslag vatbare bedrag uit te betalen aan de gemeente
- de gemeente moet binnen 7 dagen na retourontvangst van de kennisgeving een afschrift van die kennisgeving aangetekend toezenden aan de debiteur. Als de gemeente dit nalaat kan debiteur de President van de rechtbank vragen het beslag op te heffen.

18. Rente en kosten

Wanneer de belanghebbende de betalingsverplichting niet nakomt, dan dienen voor de onder 16. genoemde vormen van dwanginvordering kosten te worden gemaakt. Deze kosten hebben betrekking op zowel verschuldigde rente als overige kosten van betekening en dergelijke. Deze kosten worden in beginsel vastgesteld op een percentage van de hoofdsom.

19. Nadere invulling van beleid

In een aantal situaties kan het zich voordoen dat nadere invulling aan de beleidsregels moet worden gegeven. Deze nadere invulling dient vastgelegd te worden in het beleidshandboek. Met name zullen de nadere criteria voor terugbetaling en kwijtschelding hier aan de orde komen.

B124 Moment van invordering

In deze richtlijn wordt aangegeven op welk moment overgegaan wordt tot de invordering van terugvorderingsschulden.

In beginsel zal direct na het nemen van een besluit tot terugvordering tot invordering worden overgegaan. De beslissing in bezwaar of beroep kan echter eerst worden afgewacht indien de

onmiddellijke invordering onevenredig belastend is voor belanghebbende, de schuld niet het gevolg is van fraude en er voorts geen reden is om aan te nemen dat door het latere moment van invordering de inbaarheid van de schuld vermindert.

Indien de schuld verrekend kan worden met een lopende uitkering, vakantietoeslag of langdurigheidstoeslag, wordt deze wijze van invordering in elke geval niet als onevenredig belastend voor belanghebbende gezien.

B125 Beleidsregels invordering

In deze richtlijn wordt aangegeven op welke wijze de invordering van terugvorderingsschulden ten uitvoer gebracht wordt

Uitvoeringsvoorschriften

1. Terugvordering.

De gemeente maakt gebruik van haar bevoegdheid de ten onrechte verleende bijstand terug te vorderen.

Het betreft een ruime omschrijving van terugvordering, namelijk:

- fraude;
- ten onrechte genoten bijstand;
- niet nakomen van aflossingsverplichting bij leenbijstand;
- voorschotten;
- onverschuldigde betaling.

Alle ten onrechte genoten bijstand wordt teruggevorderd. Er is dus geen sprake van het afzien van het nemen van een terugvorderingsbesluit bij geringe bedragen.

2. Kwijtschelding

Onderscheid maken tussen de aard van de vordering.

<i>Aard vordering</i>	<i>Kwijtschelding kan na x-maandelijkse termijnen van betaling</i>
* Leenbijstand (behoudens leenbijstand voor schulden)	36
* ten onrechte genoten	60
* fraude	120□

Voorwaarde om voor kwijtschelding in aanmerking te komen is dat men zich correct aan de terugbetalingsverplichting heeft gehouden en dat bij fraudevorderingen geen verdere fraude heeft plaatsgevonden. In de praktijk betekent dit dat bij vorderingen waar incassomaatregelen (beslag) aan de orde is c.q. is geweest, kwijtschelding niet of nauwelijks aan de orde kan zijn. Hier is namelijk sprake van het niet correct aan de terugbetalingsverplichting voldoen.

Het betreft een "kan"-bepaling, hetgeen aangeeft dat er geen sprake is van een automatisch buiten invordering stellen van het restant van de vordering. Zowel een langere aflossingsduur als een kortere kan aan de orde zijn.

Leidraad is de medewerking van de debiteur inzake terugbetaling.

3. Kwijtschelding bij schulden.

In beginsel wordt medewerking verleend bij het oplossen van problematische schulden.

Dit betekent dat de aanpak van de schuldenproblematiek moet worden uitgevoerd door een erkende instantie (zoals de budgetwinkel).

Bij fraude wordt geen medewerking verleend als het gaat om "vrijwillige" medewerking bij een schuldenregeling. (Anders dan bij een gedwongen WSNP).

4. Terugbetaling. Uitgangspunt:

Terugbetaling geschiedt in beginsel via betaling van het volledige bedrag.
Indien dit niet mogelijk blijkt dan worden de volgende spelregels in acht genomen.

4a. Cliënten. Terugvordering via verrekening.

Bij fraude is de terugbetaling gelijk aan de maximaal te gebruiken ruimte bij beslag (10%).

Bij overige terugvordering wordt als terugbetalingbedrag genomen het bedrag dat tevens voor de aflossing van leenbijstand wordt gehanteerd, zijnde 6%.

4b. Ex-cliënten.

Bij fraude dient er afgelost te worden naar draagkracht (Op basis van tremanormen).
Uitgangspunt is dat in een zo kort mogelijke tijd de totale vordering wordt afgelost. (Hier komt tot uitdrukking dat fraude niet mag lonen).

Het aflossingsbedrag wordt als volgt berekend:

- Debiteur zonder andere aflossingsverplichtingen: 10% van de bijstandsnorm (algemene bijstand + maximale toeslag), plus 50% (voor niet-alleenstaanden) of 70% (voor alleenstaanden) van het inkomen na aftrek van de Trema-norm.
- Debiteur met andere aflossingsverplichtingen ontstaan vóór het ontstaan van de schuld ingevolge WWB/loaw/loaz: 10% bijstandsnorm + 50 of 70% inkomen na aftrek Trema-norm +/- de andere aflossingsverplichtingen.
- Debiteur met andere aflossingsverplichtingen ontstaan ná de WWB/loaw/loaz-schuld: 10% bijstandsnorm + 50 of 70% inkomen na aftrek Trema-norm. Met de andere aflossingsverplichtingen wordt dus in dit geval geen rekening gehouden, tenzij dit onredelijk zou zijn gezien de aard van de andere schulden (bijvoorbeeld: aangegaan voor noodzakelijke bestaanskosten) en de omstandigheden van belanghebbende.

Individualiserend kan worden afgeweken.

Bij overige vorderingen wordt in eerste instantie een relatie gelegd tussen de hoogte van het bedrag en het terugbetalingsvoorstel van de debiteur.

Hierbij als uitgangspositie nemen:

Vorderingen tot maximaal maximale duur

- 150,00 – 750,00 euro 12 maanden
- 750,00 – 1.500 euro 24 maanden
- 1.500,00 – 2.500,00 36 maanden
- 2.500,00 – 4.000,00 48 maanden
- 4.000,00 en hoger 60 maanden.

5. Invorderingsbeleid.

De acties voor invordering worden afgestemd op de aard van de vordering.
Bij fraude zal dus sprake zijn van een directere (hardere) aanpak.

Voorgestane aanpak:

Fraude:

- Directe vaststelling van vordering;
- Indien mogelijk direct beslagleggen van roerende goederen en overgaan tot verkoop of betaling ineens van de vordering;
- Bij geen reactie op eerste verzoek tot betaling, direct versturen van aanmaning;

- Bij geen reactie op aanmaning overgaan tot aankondiging van loonbeslag en het voorbereiden van loonbeslag;
- Indien geen loonbeslag mogelijk, afweging maken tot het overgaan tot beslag op (on)roerende goederen.

Overige vorderingen:

- Vaststelling vordering en aanschrijving;
- Directe herinnering na uitbetalen betaling;
- Indien van toepassing direct aanmanen, met aankondiging nadere acties (zoals telefonisch contact) bij uitblijven betaling;
- Loonbeslag indien mogelijk, anders inschakeling deurwaarder.

6. Inschakeling incassobureau en deurwaarder

Er zijn 3 momenten waarop overwogen wordt tot inschakeling van incassobureau of deurwaarder:

- bij fraudevorderingen bij aanvang i.v.m. het in beslag nemen van goederen;
- bij het uitblijven van betaling (na de aanmaningsperiode) en derdebeklag niet mogelijk blijkt te zijn;
- bij ontstaan van zodanige werkbelasting binnen team (vorm van uitbesteden).

7. Kosten van invordering.

Alle kosten die gemaakt worden voor het invorderen komen ten laste van de debiteur.

8. Onderzoek.

Onderzoek naar de debiteur vindt plaats bij:

- Vaststellen van een betalingsregeling;
- Niet reageren op aanmaning;
- Uitblijven van betaling en overgaan tot beslag/inschakelen deurwaarder/incassobureau;
- Detentie, onbekend adres; schuldsanering;
- Terugbetalingsregeling > maximale aflossingsduur beleidsregels;
- Bij bereiken maximale aflossingstermijn;
- Overig (onvoorzien).

Terugvordering op het aandeel uit de boedelscheiding

Terugvordering van de tot de boedelscheiding aan één der (ex-)echtgenoten of (ex-)geregistreerde partners verleende bijstand. Hierna wordt uitgegaan van de situatie van (ex-)echtgenoten, waarvan de vrouw bijstand ontvangt. Tussen (ex-)geregistreerde partners geldt hetzelfde.

Ingevolge artikel 58 lid 1 sub f WWB wordt de bijstand teruggevorderd tot het bedrag dat de vrouw volgens haar aanspraken uit de gemeenschappelijke boedel ontvangt, onder aftrek van de voor haar geldende vermogensvrijlating.

Hierbij wordt er rekening mee gehouden dat, als zij al bij de aanvraag over het vermogen zou hebben beschikt, ze zou hebben mogen interen met 1½ x de norm.

Aldus wordt op de helft van het positieve saldo van boedel -/- de vermogensvrijlating voor de vrouw, teruggevorderd:

- de verstrekte bijzondere bijstand, en
- 2/3 x de verstrekte algemene bijstand.

De vordering valt, voorzover het de bijstand tot de datum van echtscheiding betreft, in de boedel en moet dus door de partijen samen worden gedragen:

- Bij voorkeur wordt dit bedrag door de notaris aan de dienst voldaan. Wat dan van de boedel resteert is voor man en vrouw ieder voor de helft (behoudens verdere

terugvordering op -het aandeel van- de vrouw terzake de bijstand tussen echtscheiding en boedelscheiding). De notaris wordt voor de scheiding en deling benaderd; partijen worden in kennis gesteld.

- In het andere geval wordt de vrouw aangeschreven tot betaling. Heeft zij geen aanspraak gemaakt op haar volledige aandeel in de boedel dan moet ze eventueel voor het verschil het bescheiden vermogen aanspreken, én is een maatregel te overwegen. De helft van het door haar te betalen bedrag kan ze van de man vorderen.

Als de vrouw na de boedelscheiding, of doordat ze haar vordering op de man int, het bescheiden vermogen overschrijdt moet ze het meerdere interen (factor $1\frac{1}{2}$).

Voorzover echter de overschrijding het gevolg is van de omstandigheid dat maar $\frac{2}{3}$ x de normbijstand is teruggevorderd staat dit niet aan bijstandsverlening in de weg gedurende de periode dat het meerdere, bij intering met de factor $\frac{1}{2}$, geheel zou zijn aangewend. Deze periode -die dus even lang is als de 'wachttijd' geweest zou zijn als bij de aanvraag al over het vermogen zou zijn beschikt- beschikt de vrouw over $1\frac{1}{2}$ de norm voor levensonderhoud. Na afloop vindt een volledige vermogenstoets plaats.

Voorbeeld.

Positief saldo huwelijksgoederengemeenschap € 55.000,--.
Vermogensvrijlating (stel) € 10.000,--.

De vrouw beschikt bij aanvraag nog niet over het vermogen, en

- voor datum echtscheiding is € 4.800,-- bijstand verleend,
- tussen echt- en boedelscheiding is € 9.000,-- bijstand verleend.

Mogelijk is dan

1. De notaris voldoet het, terzake de bijstand voor datum echtscheiding, teruggevorderde bedrag aan de gemeente, óf
2. De € 55.000,-- wordt tussen partijen verdeeld.

Ad mogelijkheid 1

- De notaris voldoet aan de gemeente terzake de bijstand tot datum echtscheiding: $\frac{2}{3}$ x € 4.800,-- = € 3.200,--.
- Verdeeld wordt € 55.000,-- -/- € 3.200,-- = € 51.800,--, dus € 25.900,-- voor de vrouw -/- € 10.000,-- (vermogensvrijlating) = € 15.900,--.
- Terugvordering terzake bijstand tussen echt- en boedelscheiding: $\frac{2}{3}$ x € 9.000,-- = € 6.000,--.
- Resteert € 15.900,-- -/- € 6.000,-- = € 9.900,-- waarvan
- intering factor $\frac{1}{2}$:
- € 6.000,-- -/- € 3.200,-- = € 2.800,-- x $\frac{1}{2}$ (helft vrouw) = € 1.400,--
- € 9.000,-- -/- € 6.000,-- = € 3.000,--
- intering factor $1\frac{1}{2}$ = € 6.700,--
- Tijdens de intering van de € 6.700,-- wordt geen bijstand ontvangen.
- Bijstand is weer mogelijk zodra resteert € 10.000,-- (vermogensvrijlating) + € 3.200,-- (in te teren met factor $\frac{1}{2}$).

Ad mogelijkheid 2

€ 55.000,-- is tussen partijen verdeeld: € 27.500,-- voor de vrouw -/- € 10.000,-- (vrijlating) = € 17.500,--.

Terugvordering van de vrouw $\frac{2}{3}$ x (€ 6.000,-- + € 9.000,--) = € 10.000,--.

Resteert: € 7.500,--

Vordering op de man $\frac{1}{2}$ x € 3.200,-- = € 1.600,-- + € 7.500,-- = € 9.100,-- waarvan

intering factor $1\frac{1}{2}$ = € 6.700,--

intering factor $\frac{1}{2}$ = € 3.200,--.

Rechtsbescherming en procesrecht

A002 Adres rechtbank, sector bestuursrecht

In deze richtlijn staat het adres van de Rechtbank, sector bestuursrecht aangegeven van het Arrondissement waaronder de gemeente valt.

(Voorzieningenrechter) Rechtbank Den Bosch
Sector bestuursrecht
Postbus 90125
5200 MA DEN BOSCH

A027 Rechtstreeks beroep bij rechtbank

In deze richtlijn wordt aangegeven het beleid inzake het overslaan van de bezwaarfase.

Beleid met betrekking tot het instellen van rechtstreeks beroep

In bepaalde gevallen kan de bezwaarschriftenprocedure onnodig vertragend werken. Daarom is de Algemene wet bestuursrecht (Awb) per 1 september 2004 uitgebreid met een aantal bepalingen die 'rechtstreeks beroep' mogelijk maken (art. 7:1a Awb). Dit betekent dat in afwijking van artikel 7:1 Awb de bezwaarschriftenprocedure kan worden overgeslagen indien:

- de belanghebbende in zijn bezwaarschrift een verzoek tot rechtstreeks beroep doet en;
- het bestuursorgaan de zaak geschikt acht voor rechtstreeks beroep.

Wanneer het bestuursorgaan instemt met het verzoek tot rechtstreeks beroep dan zendt het het bezwaarschrift door aan de bestuursrechter.

Het feit dat de belanghebbende (de indiener) het verzoek in het bezwaarschrift moet doen, lijkt op het eerste gezicht tegenstrijdig met het beoogde doel van de regeling. Er is evenwel met opzet voor deze formulering gekozen zo blijkt uit de Memorie van Toelichting (MvT):

1. Er wordt een fase in de rechtsbescherming prijsgegeven. Om onduidelijkheid en bewijsproblematiek te vermijden, moet het verzoek hiertoe schriftelijk worden gedaan.
2. Er wordt voorkomen dat een belanghebbende halverwege de bezwaarschriftenprocedure - als er een patstelling is bereikt - alsnog een verzoek om rechtstreeks beroep doet.

Het bestuursorgaan moet de zaak "geschikt achten" voor rechtstreeks beroep. De MvT spreekt met zoveel woorden van een beoordelingsvrijheid voor gemeenten. Dit brengt ook een summiere motiveringsplicht met zich mee in geval van afwijzing van het verzoek.

Het is de gemeenten aangeraden om op dit punt beleid te formuleren. Enig concreet houvast hoe met die beleidsvrijheid om te gaan biedt de MvT elders: het doel van het voorgestelde rechtstreekse beroep is om zaken waarbij reeds in een eerdere fase de feiten zijn vastgesteld en standpunten zijn uitgewisseld niet onnodig te verlengen. Kortom: de regeling is bedoeld om herhaling van zetten - uit de primaire fase - in de bezwaarfase te voorkomen.

Rechtstreeks beroep heeft alleen zin als partijen het erover eens zijn dat zij het oneens zijn. Tevens moeten zij het ook eens zijn over de punten die hen verdeeld houden. Daarbij kan het gaan om rechtsvragen, die nog niet in de jurisprudentie zijn uitgekristalliseerd, of om vaststelling van feiten voorzover partijen daarover blijvend van mening verschillen. Gevallen waarin nog onvoldoende onderzoek naar de feiten is gedaan, lenen zich vanzelfsprekend niet voor rechtstreeks beroep op de rechter. Zo zal bijvoorbeeld een medisch geschil, waaraan nog geen arts te pas gekomen is, voor rechtstreeks beroep ongeschikt zijn.

Het is niet mogelijk bezwaar te maken tegen een afwijzing van een verzoek tot rechtstreeks beroep (art. 8:4 onder k. Awb).

De besluiten tot instemming en afwijzing van een verzoek tot rechtstreeks beroep zullen gemandateerd worden aan het hoofd van de afdeling MO/BJZ en de teamleider SE/OC/JA.

Beleidsuitgangspunten gemeente Helmond:

Er wordt zeer terughoudend omgegaan met verzoeken tot rechtstreeks beroep.

- De bezwaarfase wordt in beginsel niet overgeslagen, daar de algehele heroverweging leidt tot het corrigeren van eventuele misslagen en fouten. In beginsel zal een verzoek worden afgewezen op deze grond.
- Enkel in die zaken waarin de zaak erg duidelijk ligt, kan er met een verzoek tot rechtstreeks beroep worden ingestemd. Voorwaarden hiervoor zijn:
 - o duidelijkheid over de feiten: er moet zekerheid bestaan over de bekendheid bij de gemeente met alle feiten en omstandigheden.
 - o het primair besluit dient op juiste gronden te zijn genomen en de inhoud van het besluit moet de juridische toets kunnen doorstaan (goede verwijzing naar regelgeving, voldoende motivering etc.).
 - o beide partijen zijn het erover eens dat zij het oneens zijn. Voorbeeld: er wordt een aanvraag ingediend waarbij de aanvragende partij al weet dat het verzoek wordt afgewezen, echter de aanvrager is het op principiële gronden niet eens is met de afwijzing. Partijen moeten het ook eens zijn over de punten die hen verdeeld houden.

Richtlijnen "Voorliggende voorzieningen"

Inkomensregelingen

V001 Duur aanvultermijn zelfstandigen

In deze richtlijn wordt aangegeven binnen welke termijn een belanghebbende die bijstand heeft aangevraagd als zelfstandige zijn aanvraag moet aanvullen, indien deze onvolledig is.

De gemeente heeft bewust geen eigen beleid inzake de duur van de 'aanvultermijn' voor zelfstandigen die worden gevraagd hun aanvraag aan te vullen of alsnog bepaalde gegevens te verstrekken.

V002 Gegevens Bbz-commissie

In deze richtlijn wordt aangegeven of er voor de uitvoering van het Bbz 2004 gebruik gemaakt wordt van een adviescommissie.

Er is geen regionale Bbz-commissie die B&W adviseert inzake bijstandsverlening aan zelfstandigen.

V004 Marginale zelfstandigen

In deze richtlijn wordt het beleid aangegeven inzake de verlening van bijstand aan belanghebbenden met marginale activiteiten als zelfstandige.

Er kan toestemming verleend worden voor het verrichten van zelfstandige activiteiten van bescheiden omvang met behoud van uitkering. Of sprake is van bescheiden omvang moet worden bepaald aan de hand van de volgende criteria in hun onderlinge verband.

- De omvang van de activiteiten: maximaal 8 tot 15 uur per week.
- De intentie van de belanghebbende: de belanghebbende moet zich richten op arbeid in loondienst. Hij moet dus ook aantoonbaar solliciteren en ingeschreven staan bij uitzendbureaus. Als de belanghebbende de intentie heeft de zelfstandige activiteiten uit te bouwen dient hij als starter een beroep te doen op het Abw/Bbz.
- Het aantal klanten/opdrachtgevers.
- De grootte van de omzet.
- De omvang van de investeringen.
- De bekendheid naar buiten (reclame / promotie).
- Het lopen van debiteurenrisico.
- Het verkrijgen van leningen, subsidies, beurzen.

Als sprake is van bescheiden omvang, wordt toestemming verleend onder de volgende voorwaarden:

- De activiteiten blijven van bescheiden omvang.
- De belanghebbende blijft volledig (fulltime) beschikbaar voor arbeid in loondienst.
- Er is geen sprake van concurrentievervalsing.
- Er wordt een deugdelijke administratie gevoerd, die desgevraagd aan de dienst wordt overgelegd.

De toestemming en voorwaarden dienen uitdrukkelijk in een beschikking te zijn vervat.

Belanghebbenden die zelfstandige activiteiten van meer dan bescheiden omvang verrichten dienen steeds te worden verwezen naar de Bbz medewerkers. Als sprake is van activiteiten van meer dan bescheiden omvang moet belanghebbende voor de keuze gesteld te worden om de activiteiten:

- binnen 3 maanden terug te brengen tot een strikt bescheiden omvang, of
- deze uit te bouwen tot een volwaardig bedrijf of beroep.

Als de belanghebbende kiest voor de laatste optie moet een aanvraag als startend ondernemer worden gedaan en een ondernemingsplan opgesteld.

V005 Rapporterende instanties zelfstandigen

In deze richtlijn staan de instanties aangegeven die het college kan inschakelen om de levensvatbaarheid van een bedrijf te onderzoeken.

Laser en het IMK

V006 Beleid startende zelfstandigen

In deze richtlijn wordt het beleid aangegeven inzake de verlening van bijstand aan een belanghebbende die een zelfstandig bedrijf of beroep wil gaan uitoefenen.

1. Voornemen tot starten:
Wanneer een cliënt kenbaar maakt dat hij interesse heeft voor het zelfstandig ondernemerschap dient te worden beoordeeld of dit het meest wenselijk te achten traject is. Belanghebbende wordt gevraagd naar zijn plannen omtrent het zelfstandig ondernemerschap.
2. Voorselectie:
In overleg met de medewerker Bbz wordt vervolgens beoordeeld of er een onderzoek naar ondernemersvaardigheden kan plaatsvinden. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het scoreformulier.
 1. Negatief besluit: Bij een negatief besluit wordt de kandidaat wederom bemiddelt naar de reguliere arbeidsmarkt. geacht in beginsel over de vereiste ondernemingsvaardigheden te beschikken.
 2. Positief besluit: De kandidaat wordt geacht in beginsel over de vereiste ondernemingsvaardigheden te beschikken.
3. Selectie:
Van de kandidaat wordt vervolgens een MDI-profiel gemaakt, waarmee de voorbereidingsperiode een aanvang neemt. Het MDI-profiel wordt gemaakt door het IMK. Dit is een persoonsonderzoek, waarbij het IMK kijkt naar startmotieven, ambities en ondernemerspotenties.
 1. Negatief besluit: Bij een negatief besluit wordt de kandidaat wederom bemiddelt naar de reguliere arbeidsmarkt.
 2. Positief besluit: Indien uit het onderzoek een positief MDI-profiel komt, start voor de belanghebbende officieel het zelfstandigentraject. De belanghebbende ontvangt een besluit omtrent de rechten en plichten van de oriënteringsfase en hieraan gekoppeld een besluit over een ontheffing van de arbeidsvoorwaarden. De uitstroom naar zelfstandigheid en de hiermee samenhangende kosten komen voor verantwoordelijkheid van de Bbz

medewerker. De casemanager blijft echter verantwoordelijk voor de uitkering t.b.v. levensonderhoud.

4. Voorbereidingsperiode:
Het zelfstandigentraject (voorbereidingsperiode) duurt maximaal 1 jaar en omvat verschillende fasen:
- o Oriëntatiefase: de kandidaten worden bewust gemaakt van de consequenties voor het eigen leven bij een keuze voor het zelfstandig ondernemerschap.
 - o Ontwikkelfase: gericht op het zoeken naar een passen eigen ondernemersconcept. Er kan gebruik gemaakt worden van branche informatie van het IMK en Kamer van Koophandel. De combinatie van persoonlijke mogelijkheden en marktoriëntatie concretiseren de keuze van de branche.
 - o Planvormingsfase: de ondernemer in spe kan aan de slag om het ondernemersconcept te vervatten in een ondernemersplan.
 - o Beslissingsfase: gaat de ondernemer wel of niet starten. Een goed ondernemingsplan, vestigingspunt en personeelsaanbod zijn ondermeer wegingsfactoren.

Deze deelfasen komen in de voorbereidingsperiode aan bod. In de loop van de opeenvolgende deelfasen wordt duidelijker of er slagingskansen zijn. Een beslissingsmoment is ingebouwd voor elke overgang naar de volgende fase. Tijdens het traject wordt de kandidaat (verplicht) begeleid door het IMK en de medewerker Bbz. De casemanager wordt als regiehouder geïnformeerd. Tijdens de voorbereidingsperiode is een krediet mogelijk tot maximaal € 2.392,00, bedoeld voor de noodzakelijke kosten die samenhangen met de voorbereiding. De beschikbaarstelling geschiedt in overleg met Bbz medewerker en IMK. Evt. noodzakelijke scholing wordt ondergebracht in het Wiw, scholing en activeringsbudget. De begeleidingskosten door het IMK zijn tot € 2.811,00 declarabel bij het Rijk.

5. Werkzaamheden tijdens voorbereidingsperiode:
Er kan, overeenkomstig de richtlijnen, toestemming verleend worden voor het verrichten van activiteiten op bescheiden schaal. Indien de werkzaamheden van meer dan bescheiden omvang worden verricht, zijn de bepalingen van het Bbz toepasselijk en eindigt de voorbereidingsperiode.

V007 Centrumgemeente WWIK

In deze richtlijn is aangegeven of de gemeente een centrumgemeente is voor de uitvoering van de WWIK dan wel welke gemeente de centrumgemeente is voor deze gemeente.

De gemeente Eindhoven is de centrumgemeente voor deze regio.

V008 Procedure doorverwijzen naar WWIK-centrumgemeente

In deze richtlijn wordt aangegeven welke procedure er gevolgd wordt bij het doorverwijzen van een belanghebbende naar een centrumgemeente voor de uitvoering van de WWIK.

Gemeenten die zelf geen centrumgemeente zijn, moeten aanvragers van een Wik-uitkering doorverwijzen naar de aangewezen centrumgemeente, in dit geval de gemeente Eindhoven.

De gemeente Eindhoven zal, zodra de belanghebbende zich daar heeft gemeld, de woongemeente van de belanghebbende verzoeken om een GBA-uitdraai en een verklaring dat belanghebbende geen uitkering geniet.

Voorschotten

De afhandeling van de Wik-aanvraag in Eindhoven zal, omdat extern advies moet worden ingewonnen, zo'n 3 maanden duren. In deze periode dient de woongemeente van de belanghebbende zonedig bijstand te verstrekken:

- Indien betrokkene een (bescheiden) vermogen heeft van ruim meer dan 3 maanden Wik-uitkering wordt hij geacht de periode zelf te kunnen overbruggen, en in principe geen Abw-aanvraag opgemaakt.
- Indien bijstand wordt verleend geldt:

- o leenbijstand (art. 24 sub a)
- o de hoogte wordt afgestemd op de Wik-uitkering
- o inkomsten worden 100% gekort (eventuele correctie later via de Wik-uitkering)
- o de arbeidsverplichtingen worden niet opgelegd
- o betrokkene wordt de verplichting opgelegd mee te werken aan een soepel verloop van de Wik-aanvraagprocedure, en
- o een machtiging wordt ingevuld, ondertekend en naar Eindhoven gezonden

V009 Gemeentelijk genormeerde maatregelen loaw

In deze richtlijn wordt aangegeven welke maatregelwaardige gedragingen in de IOAW gemeentelijk genormeerd zijn.

Er zijn geen gemeentelijk genormeerde maatregelen in het kader van de loaw vastgesteld.

Het Maatregelenbesluit Abw, loaw en loaz geeft ten aanzien van een aantal maatregelwaardige gedragingen de hoogte en duur van de standaardmaatregel aan. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in vier categorieën maatregelen.

Zie verder Handboek Abw, paragraaf 7.12 onderdeel 11.

V010 Waarschuwing i.p.v. boete bij nul-fraude

In deze richtlijn wordt aangegeven in welke gevallen en onder welke voorwaarden gebruik gemaakt wordt van de bevoegdheid om een waarschuwing te geven in plaats van het opleggen van een boete.

Het college volstaat met het geven van een waarschuwing indien is voldaan aan bovenstaande wettelijke voorwaarden en aannemelijk is dat belanghebbende de boetewaardige gedraging niet willens en wetens heeft gepleegd met het oog op geldelijk gewin.

V011 Uitvoerder boeteprocedure

In deze richtlijn wordt aangegeven wie de procedure voorafgaand aan de boeteoplegging uitvoert.

Bij de boeteprocedure wordt de volgende functiescheiding gehanteerd:

- De casemanager verzorgt de fase van het rechtmatigheidsonderzoek, als nog de inlichtingenplicht geldt, en verzendt de kennisgeving;
- Het bureau Juridische Aangelegenheden verzorgt het boete-onderzoek, als het zwijgrecht geldt.

V012 Verhoging boete wegens recidive

In deze richtlijn wordt aangegeven in welke gevallen een boete verhoogd wordt wegens recidive.

Indien de belanghebbende binnen twee jaar nadat een boete is opgelegd opnieuw de inlichtingenverplichting niet of niet behoorlijk is nagekomen, wordt de boete verhoogd met 50%. Deze bepaling is overgenomen uit artikel 4 van het inmiddels vervallen Besluit tarieven administratieve boeten Abw, loaw en loaz.

V013 Terugvordering kruimelbedragen loaw

In deze richtlijn wordt aangegeven hoe omgegaan wordt met de terugvordering van kruimelbedragen IOAW (bedrag minder dan € 113,-- op jaarbasis) op belanghebbenden die nog een uitkering ontvangen.

Bij de terugvordering van kruimelbedragen geldt als uitgangspunt dat er wél een terugvorderingsbesluit wordt genomen en dat de belanghebbende ook een aanschrijving tot betaling ontvangt, maar er vindt géén terugvordering in rechte plaats.

V014 Aangewezen gemeente voor bijstandsverlening aan schippers

In deze richtlijn wordt aangegeven bij welke gemeente ondernemers in de binnenvaart een aanvraag voor bijstand moeten indienen.

In artikel 25 Bbz is bepaald welke gemeenten bijstand moeten verlenen aan binnenschippers. Schippers die verblijven op het grondgebied van de gemeente dienen zich voor bijstand te wenden tot de gemeente Maasbracht.

V022 Hoogte bestuurlijke boete WIN

In deze richtlijn wordt het beleid opgenomen inzake de hoogte van de bestuurlijke boete, indien de bijstand niet reeds voor de betreffende gedraging is verlaagd op grond van artikel 18 lid 2 WWB en de *afstemmingsverordening*.

Hoogte van de boete

De bestuurlijke boete bedraagt 100% van de voor de nieuwkomer van toepassing zijnde bijstandsnorm voor een maand, als bedoeld in WWB is, wordt voor de bepaling van de hoogte van de boete uitgegaan van de bijstandsnorm die voor hem zou gelden in het geval hij wel belanghebbende zou zijn.

Recidive

Bij herhaling van een gedraging die in strijd is met de verplichtingen verbonden aan de WIN binnen twaalf maanden nadat aan de nieuwkomer ter zake van die gedraging een bestuurlijke boete was opgelegd, wordt de hoogte van de bestuurlijke boete verdubbeld.

Helmond, 9 mei 2006
Burgemeester en wethouders van Helmond,
De burgemeester,
drs. A.A.M. Jacobs.

De secretaris,
mr. A.C.J.M. de Kroon.

Bekend gemaakt op:

19 mei 2006
De gemeentesecretaris
Mr. A.C.J.M. de Kroon